KURTULUŞ

sosyalist dergi

SEÇİMLERE DOĞRU

T«K»P'NİN KARIN AĞRILARI
NEREDEN GELİYOR

«SOL İÇİNDE
TİP'İN YERİ ve GÖREVLERİ»

«FAŞİZME KARŞI BİRLİK»
ve
DEVRİMCİ YOL

AĞUSTOS - 1979

32

KURTULUŞ
sosyalist dergi

AYLIK DERGİ
AĞUSTOS - 1979
YIL : 4 — CİLT : 6 — SAYI : 32

Sahibi: İsmail AYÇİÇEK/Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Mustafa EKER/Yönetim Adresi: İbrahim Müteferrika Sok. Fazilet Han, Kat: 4, No. 409 ULUS-ANKARA/Yazışma Adresi: Posta Kutusu: 308 Kızılay-ANKARA/Abone Bedeli: Yıllık 250 TL'dır. Yurt dışı abone bedeli iki katıdır./Her türlü ödeme için: İsmail Ayçiçek, Posta Çeki No: 100994

İÇİNDEKİLER

DÜZELTME :

Derginizin 31. sayısında bazı yanlışlar olmuştur.

Sayfa: 32, satır: 2'deki «düşünmekte» sözcüğü, «düşünmemekte»; Sayfa: 54, satır: 2'deki «birlik» sözcüğü, «serbestlik» olacaktır.

32. sayıda ise :

Sayfa: 49, satır: 21'deki «geçici» sözcüğü «gerici»; Sayfa: 50, satır: 12'deki, «feshi» sözcüğü, «fethi»; Sayfa: 54, satır: 17'deki «vatandaşlar arasındaki» sözcüğü, «vatandaşlar arasındaki eşitliğin»; Sayfa: 65, satır: 4'teki «bağımlılık» sözcüğü, «bağımsızlık»; Sayfa: 67, satır: 29'daki «Ancak ekonomik temel» cümlesi, «Ancak gerek ekonomide»; Sayfa: 69, satır: 34'teki «egemenliğinden hege-» cümlesi, «egemenliğinden sözedilmelidir. Tekelci burjuvazinin, burjuvazinin diğer kesimleri üzerinde hege-»; Sayfa: 75, satır: 15'teki «tamamlandığı» sözcüğü, «tamamlanmadığı»; Sayfa: 77, satır: 31'deki «devrimci» sözcüğü, «evrimci» olacaktır.

Düzeltir, özür dileriz.

KURTULUŞ

Baskı : UFUK Matbaası

Seçimlere Doğru

5 Haziran 1977 Genel ve aynı yılın Ekim ayında yapılan Mahalli seçimlerin üzerinden iki yıl geçti. Türkiye gene bir seçim dönemine geldi. İki ay sonra, 14 Ekim günü Kısmi Senato seçimi var. Ayrıca 5 milletvekili için de ara seçimi yapılacak. Parlamentodaki durum açısından seçilecek 5 milletvekilinin önemi büyük. Senato seçimleri ise hükümet partisi CHP ve muhalefet için bir güç gösterisi olma açısından önemli. Her iki taraf ta Senato seçimlerinin sonucunu yek diğeri aleyhine kullanacak. Eğer CHP oy kaybetmez ve hatta arttırırsa «halkın bana güveni var» diyecek, muhalefet ise CHP'den daha fazla oy aldığı takdirde bu sonucu «bu hükümet halka dayanmıyor» diye kullanacak. Ama parlamentodaki durumu çözecek olan daha ziyade mebus pazarı.

İki taraf ta seçim hesaplarına, seçim yatırımlarına başladı. CHP, yarım ağızla yalanlamasına rağmen seçimlerde kullanacağı sloganları ilan etti. Esas olarak MHP hedefleniyor sloganlarda. «Faşist yuvaları dağıtacağız» sloganı dahi var. Gerek ilan edilen seçim sloganlarından, gerekse son günlerde Başbakanın, diğer Bakanların ve CHP Genel Sekreterinin açıklamalarına bakılırsa CHP seçimler boyunca şu temayı işleyecek: «Tek başımıza iktidara gelemedik. Onun için vaadlerimizin tümünü yerine getiremiyoruz. Zaten tam bir enkaz aldık. Ama süratle düzeltiyoruz. Öte yandan, cesaretle terörün üzerine yürüyoruz. İşte sıkıyönetim uygulamaları. Birçok sol ve sağ terörist yakaladık. Birçok sol terörist örgütü dağıttık, elebaşılarını yakaladık. Sağ terörün üzerine de gidiyoruz. İşte sıkıyönetim mahkemelerinin sonuçları.»

Evet, CHP'nin 14 Ekim seçimlerine dönük halka anlatacağı en özetle bu. CHP'nin bu propagandasının

daha bir süre halk yığınlarını oyalayacağı, bu seçimlerde de geniş halk yığınlarının CHP'yi destekleyeceği açık. Kitleler, CHP'ye umutla koşan, oy veren, mitinglerine katılan o kitleler 19 aylık CHP Hükümeti boyunca büyük ölçüde o eski umutlarını kaybettiler. Mebus pazarlarını gördüler. Ecevit ve yeni CHP'nin de AP'den, Süleyman Demirel'den daha farklı olmadığını gördüler. Bir füze hızıyla yükselen fiatları, ortadan kaybolan temel ihtiyaç maddelerini, saatlerce bekledikleri kuyrukları gördüler. IMF'ye TÜSİAD'a karşı atıp tutan CHP' nin aynen TÜSİAD'ın talepleri doğrultusunda IMF ile anlaştığını gördüler. Özgürlük bekleyen, örgütlenen, söz, düşünce özgürlükleri bekleyen kitleler baskıyı, zulmü gördüler. Sıkıyönetimi, sıkıyönetimin tüm özgürlükleri ayaklar altına alışını gördüler. Yasaklanan, ertelenen grevleri gördüler. Kısacası umutla koştukları CHP den ne umdularsa tam tersini aldıklarını gördüler.

Bütün bunlardan sonra halk yığınlarının CHP'den kopması gerekmez mi? Elbette ki bu sorunun cevabı evet olmalıdır. Eğer kitleler CHP'den umduklarını bulamadılarsa niye gene CHP'yi desteklemeye devam etsinler. Öte yandan, 19 aylık CHP iktidarının yaptıkları o denli açık ki kimsenin kitlelerin gerçekleri henüz göremediğini de söylemesi mümkün değil. O halde neden kitleler CHP'den kopmasınlar?

Ancak sorun böylesine tek boyutlu değil. Sorun kitlelerin CHP'den kopması halinde nereye gideceğidir. İşte bu soruya cevap verilebildiği takdirde, ve kitleler kendi kendilerine bu soruya cevap buldukları takdirde CHP'den derhal kopmaları gayet makuldür. Ancak, kitleler henüz bu sorunun cevabını bulabilmiş değiller. Yani, henüz kitlelerin önünde güvenecekleri bir başka alternatif yok. İktidara yürüyen ve onların taleplerini gerçekleştirecek olan bir başka siyasi güç yok.

Şüphe yok ki bir kısım oylar CHP'den bu seçimlerde kopacaklardır. Belki de bu oyların sayısı oldukça fazladır. Ancak seçimlerde bu kez CHP'ye oy vermeyen bu oylar olumsuzluğun ifadesi olacaktır. Onlar esas olarak apolitikleşmektedirler. Böylesi kitleler gelişip güçlenecek bir faşist hareket için en uygun zemini oluştururlar.

Bir başka şekilde söylersek, zaten faşist terörün amaçlarından biri de bu değil mi? Faşist hareket yarattığı terörle, kitleleri pasifize etmeyi, apolitik hale getirmeyi amaçlamıyor mu?

CHP'den kopacak oyların bir kısmı da şüphesiz seçimlere katılan diğer partilere, adaylara oy vereceklerdir. Ancak 14 Ekim seçimleri için bu rakam oldukça düşük olacaktır. Esas olarak, CHP'ye 73'de, 77'de oy veren anti-faşist kitle ise (ki toplumun en dinamik kesimidir) gene, «son bir kere daha» diyerek CHP'ye bastıracaktır oylarını.

Faşist terörün karşısında CHP'yi tek alternatif olarak gören bu yığınlar için sorun ortada bir başka alternatifin olmayışıdır. Bu yığınlar «sosyalist hareketin» dağınıklığını görmektedirler. Bu yığınlar giderek daha açık bir şekilde anti-faşist mücadelenin zaferinin CHP ile sağlanmayacağını görmektedirler. Ama, alternatifsizlik ve karşı alternatif olarak MC umacısı onları CHP'ye oy atmaya zorlamaktadır. CHP'nin ilan edilen seçim sloganları tam da bunu işlemektedir.

MC'ler bir hayalet gibi yığınların karşısına dikilmekte, ve «beni desteklemezsen gene o gelir» denmektedir. Birinci ve ikinci MC'yi yaşayanlar bugün CHP ne yapıyor olursa olsun aynı korkuyu yaşamak istememektedirler.

CHP'den kopacakların sadece çok küçük bir kısmı CHP reformizmini tam anlamı ile görmüş, CHP'nin tutumunun gerçekte faşist teröre kan verdiğini, onu yaşattığını görmüş olacaktır. Bu kişiler, ister bir adaya oy versinler, isterlerse seçimlerde oy kullanmasınlar, bilmektedirler ki faşizmden kurtuluş bir devrim sorunudur. Bu oy sahipleri için sorun zaten tek başına faşizm de değildir. Onlar kurtuluşun işçilerin - köylülerin devrimci demokratik iktidarında olduğunu bilenler olacaktır.

Sorunu bu şekilde ortaya koyduğumuzda görülüyor ki kitleler 19 aylık CHP iktidarı boyunca umudun çöküşünü görmelerine rağmen, esas olarak alternatifsizlikten ve MC umacısı nedeniyle gene CHP'ye oy vermeye devam edeceklerdir.

Burada, tam bu noktada akla gelecek bir başka sorun ise kitlelerin parlamentodan umutlarını kesip kesmedikleridir? Bu soruya verilecek cevap çok kısadır. Hayır. Henüz kitleler parlamentodan umutlarını kesmemişlerdir. Henüz burjuvazinin bu aldatmacasını açık, net bir şekilde anlayamamaktadırlar. Bu nedenle de seçimlere katılmakta, şu ya da bu şekilde oylarını kullanmaktadırlar. Seçimlere katılmayan, oy vermeyen kitlelere gelince, bunlar da umutlarını parlamentodan kesmiş olabilirler. Ama onların düştükleri nokta daha da kötüdür. Onlar sadece parlamentodan umutlarını kesmekle kalmıyor, aynı zamanda politikadan umutlarını kesiyorlar. Denebilir ki genel olarak politikadan değil, burjuva politikasından umutlarını kesmişlerdir. Böyle bir açıklama son derece tutarsızdır. Toplumda kolaylıkla gözlenebilir ki yükselen bir devrim hareketi yoktur. Burjuva politikasından umutlarını kesen, bu arada parlamentodan da umutlarını kesen yığınların ayaklanmanın sancısını taşımaları gerekmez mi? Kitle hareketliliğinin büyük bir süratle yükselmesi gerekmez mi? Grevlerin sayısında, köylü hareketlerinin sayısında, çeşitli emekçi katmanların hareketliliğinde büyük bir yükselme gerekmez mi? Kitlelerde büyük bir politik uyanış gerekmez mi? Hani Türkiye'de bunlar. Politik grevler, köylü hareketleri mi var? Emekçi yığınlar politik nedenlerle büyük kitle gösterileri mi yapmaktadır? Bu soruların cevabı henüz olumsuzdur.

Çevremize kısa bir bakışla, seçimlerde oy vermeyen yığınların esas olarak politik sorunlardan tümüyle uzaklaşan, ve toplumun en asalak kesimini oluşturanlar olduğunu görürüz. (Belki, çok çok küçük bir azınlık, seçmenlerin on binde, yirmi binde biri politikadan kopmadan, aksine burjuva politikasından koparak, parlamentonun görevini tam olarak kavradığı için oy vermeyenler olabilir. Ama böyleleri henüz toplum içinde sadece onbinde - yirmibinde biri oluşturacaktır. Büyük yığın ise ya daha hâlâ parlamento için seçimlerde oy vermektedir, ya da her türlü politikadan koptukları için seçimlere katılmamaktadırlar.

1973 seçimlerinde durum bugünden büyük farklılıklar arzediyordu. 1973 seçimlerinde sosyalist hareket darmadağındı. Büyük çoğunluğu ile zindanlara doldurulmuştu. Ortada sadece bugün bir kısmı T'K'P'ye gitmiş, bir kısmı da TSİP'i oluşturan birtakım «sosyalistler» vardı.

1973 seçimlerinde bu birtakım «sosyalistler» var güçleriyle CHP'yi desteklediler. Açık ki kitlelerde bugün var olan CHP umudunun oluşmasında bu birtakım «sosyalistlerin» büyük katkısı olmuştur. CHP'yi destekleme o denli ileri boyutlara varmıştı ki CHP bir çırpıda «işçi sınıfının partisi» haline gelmişti. Seçimlerden hemen sonra kurulan TSİP'in yöneticileri 73 seçimleri öncesi böyle diyorlardı. Ve kitleler sadece bu «sosyalistlerin» çabası ile değil, aynı zamanda ortada hiçbir şeyin olmaması nedeniyle de CHP'ye aktılar. Uzun yıllardan sonra CHP ilk kez en çok oyu alan parti durumuna geldi.

5 Haziran 1977 seçimlerinde durum daha farklı idi. Artık sosyalist hareket daha güçlüydü. Ama sayısız gruba bölünmüş olarak. Daha güçlüydü kavramını aslında şöyle izah etmek gerekir: sosyalist hareket CHP'den daha büyük oranda ayrışmıştı. 71 dönemi boyunca, esas olarak ise 71'in kesin yenilgisini izleyen günlerde CHP içine sığınan «sosyalistler», «sosyalist grupların» ortaya çıkması ile birlikte onların etrafında toparlanmaya başlamışlardı. Ancak gene de 5 Haziran 77 seçimlerinde sosyalist hareket daha hâlâ CHP ile arasında kesin çizgiler koyabilmiş durumda değildi.

77 seçimlerinde «sosyalist hareketin» bir kısmı açıkça CHP'yi destekledi. İlerlemenin ve, onların denetimlerindeki DİSK'in tavrıydı bu. İlerleme tüm gücüyle, tüm olanakları ile CHP'nin ardındaydı. Hayaller içinde yüzüyordu. Tüm hesaplar CHP'nin tam çoğunluğu sağlayacağı ve Hükümet olacağı üzerine toplanmıştı. CHP çoğunluk sağlayarak Hükümet olacak, 141 - 142'yi kaldıracak ve T'K'P Türkiye'ye gelecek ve yasal olarak kurulacaktı...

Evdeki hesap çarşıya uymadı. CHP çoğunluğu sağlayamadı. Ve hatta CHP azınlık hükümeti denemesin-

den sonra 2. MC kuruldu. İlerlemenin bu hayallerinin en büyük kurbanları ise alelacele bitirilen MESS grevinin işçileri oldu. İlerlemenin öylesine gözü dönmüştü ki, CHP'nin tek başına iktidar olduğunu sanmış ve daha fazla uzatmadan MESS'le uzlaşarak grevleri bitirmişti.

5 Haziran 77 seçimlerinde bir de TİP vardı. Bazı bölgelerde seçimlere katılan TİP, seçimler öncesi «Türkiye sosyalist hareketi bölünmemiştir» iddiası nedeniyle hiçbir grupla ittifaka yanaşmamış, hatta kendisiyle arasında çok farklar olmayan TSİP'i dahi kazanmaya çalışmamıştı. Seçimlerden sonra TİP beklediğinin çok altında oy alarak bir iç mücadeleye girdi...

CHP kuyrukçuluğu yapan T'K'P ve «sol bölünmemiştir» iddiası ile seçimlere giren TİP dışında sosyalist hareket 77 seçimlerine katılamadı.

KURTULUŞ, Mayıs 1977 tarihinde çıkan 12'nci sayısında genel olarak seçimler sorununu ele alıyor, devrimcilerin seçimler karşısında ne yapmaları gerektiğini anlatıyor, boykot tavrının anlamsızlığını vurguluyordu. Ama sonuç olarak şu tesbiti yapıyordu :

«Söylenecek bir tek doğru söz vardır. Biz genelinde bir alternatif sunma gücüne sahip değiliz. Ancak daha önce sürdürdüğümüz çabaların sonucu belirli yerlerde devrimci adayların desteklenmesi için mücadele edeceğiz.

«Kitlelerin önünde en açık biçimde söyleyeceğimiz: 'Bugün bizler sizin önünüze bir veya birkaç adayla çıkabilecek güce sahip değiliz. Yani sizlere seçimlerde tek doğru gerçek alternatifi desteklemeniz için genelinde yol gösterebilecek bir güce sahip değiliz. Yani sizlerin kendi temsilcilerinizin parlamento arenasında da siyasi gerçekleri açıklama kampanyasını sürdürmesini sağlayacak örgütlülüğe ve siyasal etkinliğe sahip değiliz' olmalıdır.

«Böyle bir durumda olduğumuzu gerçekçi bir biçimde tesbit etmek ancak proletarya sosyalistlerinin, halkın yararına olur. Bu durum, yerine getirmemiz gereken birtakım görevlerin hâlâ yerine getirilmediğini, en azından bu doğrultuda yeterince adımların atılmamış ol-

duğunu kadrolara kavratabilmede iyi bir araç olarak kullanılmalıdır.» (KURTULUŞ, S. 12, Mayıs 1977)

Bu açık yüreklice, dosdoğru yapılan bir durum tesbitiydi. Aynı zamanda da ilerki dönemin görevlerini göstermekteydi. 77 Haziran seçimlerinin arkasından proletarya sosyalistlerine düşen görevleri anlatıyordu.

Haziran seçimlerinden 6 ay sonra bu kez mahalli seçimler yapıldı. Genel seçimlerde tavırsız kalan, ya da tavırsızlığın altında CHP'yi destekleyen, ama bunu açıklamaktan korkan, çeşitli siyasi hareketler mahalli seçimlere katıldılar. Birçok yörede çeşitli «sosyalist» gruplar adaylar çıkardılar. TİP'in yanısıra TSİP ve SDP de mahalli seçimlere katıldılar. Proletarya sosyalistleri ise açıktır ki Haziran'dan Aralık ayına kitlelerin karşısına alternatif sunacak ölçüde örgütlenmemişti, güçlenmemişti. Dolayısıyla Aralık seçimlerinde de proletarya sosyalistleri çıkardıkları bazı muhtar adayları dışında 5 Haziran seçimlerindeki tutumlarını sürdürdüler.

Aralık seçimlerinden bu yana 20 ay, yaklaşık iki yıl geçti. Türkiye önemli bir dönem yaşadı, yaşıyor. Bu dönemin en önemli karakteristiği hiç şüphe yok ki reformist iktidar. Esas olarak «can güvenliği», «daha geniş özgürlükler» ve «insanca, hakça bir düzen» sloganları ile toplanan milyonlarca oyun üzerine, satın alınan 11 milletvekili ile kurulan bir iktidar. Dönemin ikinci bir karakteristiği ise faşist terör.

CHP'nin iktidar oluşunun hemen ardından başlayan faşist saldırı amansızca sürdü durdu. Daha hâlâ sürüyor. Faşist terör bir yanıyla insanların korkuya kapılıp, panik içinde pasifize olmalarını amaçlıyordu. Bu nedenle seçilmiş hedeflerin yanısıra rastgele önüne gelene saldırıyordu. Öğretim üyeleri, savcılar, yazarlar gibi seçilmiş hedeflerin yanısıra kahveler taranıyor, duraklar bombalanıyor. Sosyalistlerin, demokratların yanısıra birçok başka insan da bu saldırılarda hayatlarını kaybediyorlar.

Faşist terör bu kadarla da yetinmedi. Toplu katliamlar düzenledi. İnsanları, beşer, altışar öldürdü. Hunharlığın boyutlarını öylesine bir noktaya getirdi ki toplum paniğin ucuna kadar geldi. Insanlar kaçırılıyor, iş-

kence ediliyor ve sokaklara bırakılıyordu. Korku ve dehşet ortalığı sarmıştı. Bu korku ve dehşetin yanısıra daha büyük çaplı katliam hazırlıkları sürdü ve sonunda Maraş katliamı gerçekleşti. Üç gün içinde bir avuç faşist katil yüzlerce insanı öldürdü.

Kitleleri yıldırmanın yanısıra faşist terör bir yandan da anarşinin sürdüğünü ve CHP'nin bunu bastıramayacağını, Türkiye'ye «sıkı bir yönetim»in gerekli olduğunu ispatlamaya çalışıyordu. Maraş katliamının ardından gerçekten de sıkı bir yönetim Türkiye'nin 13 iline geldi.

Sıkıyönetimin ilk icraatı ise «yaygın terör olaylarını durdurmak» için demokratik haklarımıza saldırmak oldu. Yayınlar yasaklandı. Derneklerin çalışmaları engellendi. Miting, gösteri yapmak yasaklandı.

Sıkıyönetimin ilk günlerinde faşist terör durulur gibi oldu. Ama aynı günlerde faşistler yeni hedeflerini ilan ettiler ve saldırıyı başlattılar. Kısa zamanda faşist terör eski boyutlarına ulaştı. Bu arada Abdi İpekçi'nin katli toplumda büyük sansasyon yaratan bir olay oldu. MHP bu kez, anarşi durmadı, CHP'nin yönetimindeki bir sıkıyönetim anarşiyi durduramaz tezini kanıtlamaya çalışıyordu.

Ancak son haftalarda MHP üstüste suç üstü yakalanmaya başladı. Onlarca faşist katil MHP ile olan ilişkilerini itiraf ediyordu. Aralarında 9 kişinin katili Veli Can Oduncu, canı sıkıldığı için adam öldüren Ferhat Tüysüz, MHP gençlik kolları başkanı gibi katillerin de bulunduğu bu faşistler emirleri, silahları MHP yetkililerinden aldıklarını, kendilerini MHP yetkililerinin koruduğunu, MHP binalarını cinayetleri planlamak için, silahları saklamak için kullandıklarını itiraf ettiler. Öldürüldüğünde üzerinde kıyametler koparılan Abdi İpekçi'nin katili de gene silahını MHP'den aldığını itiraf etti. Yüzlerce faşist ise MHP'nin yan örgütleri ile olan ilişkilerini itiraf ettiler.

Bütün bu itirafların üzerine en son olarak MİSK'de bomba imal edildiğinin bir bombanın patlaması üzerine açığa çıkması, hemen ardından MİSK'in çeşitli fa-

şist katillere, çeşitli faşist örgütlere para yardımı yaptığının ortaya çıkması MHP'yi iyice köşeye sıkıştırdı.

MHP, köşeye sıkıştıkça Hükümet bir yandan bunu gelecek seçimler için bir oy toplama vesilesi olarak kullanıyor, kitleleri sağ ve sol teröre karşı mücadele ettiğine inandırmaya çalışıyor, bir yandan da MHP'ye kardeşlik çağrıları yaparak onu yasal sınırlara çekmeye çalışıyor. Bu ikinci tavrının nedeni de gene oy kaygusudur. MHP'nin varlığı AP'nin oylarını bölecek bir olgudur, ama MHP bir cinayet yuvasıymış, faşist terörün kaynağıymış, kimin umurunda!

Son zamanlarda AP'nin MHP'ye karşı tavrında da bazı değişiklikler olmaya başladı. Geçmişte MHP'yi cansiparane savunan AP ve lideri bugün aynı çaba içinde değil. Belki açıktan MHP'yi suçlamıyor ama el altından MHP'yi zan altında tutuyor. Böylelikle o da gelecek seçimlerde MHP'nin oylarını toplamayı amaçlıyor.

Biz biliyoruz ki faşist terörün tek odağı MHP ve yandaşı çeşitli gizli - açık ülkücü örgütler değildir. Ancak bugün etkin olan bu odaktır. Bugün tırmanan, dehşet saçan odak budur. Ve biz gene biliyoruz ki faşizmin halli bir devrim sorunudur. Oligarşik diktatörlük olduğu sürece faşizm, oligarşinin bir eğilimi olarak daima yaşayacak ve fırsat bulduğu takdirde devleti ele geçirecektir. Bunu önlemenin tek yolu oligarşik diktatörlüğü yıkmaktır. Bunlar açık doğrular. Ancak bu doğrular bugün köşeye sıkışmış olan MHP ve yandaşlarının üzerine gidilmesi, kapatılmaları doğrultusunda mücadelenin yükseltilmesi ile çatışmazlar, aksine çakışırlar.

Bugün sosyalist hareket için güncel merkezi görevdir; MHP ve yandaşlarının kapatılmaları. Bu konudaki ajitasyon ve propaganda yükseltilmeli, en geniş yığınlar harekete geçirilmelidir. Tüm anti-faşistler «MHP ve yandaşları kapatılmalıdır» sloganı çevresinde toplanmalıdır.

Önümüzdeki seçim döneminde bu görev daha da bir önem kazanacaktır. Büyük ölçüde teşhir olmuş olan MHP önümüzdeki haftalarda yeniden, yeniden suçüstü yakalanacaktır. CHP seçim kampanyası içinde MHP'ye yüklenecektir. Bu şartlar altında proletarya sosyalist-

leri kitleleri MHP ve yandaşlarına karşı harekete geçirmek için çalışmalıdırlar.

Ancak bu görev, aynı zamanda CHP reformizminin teşhirinden ayrı yürümemelidir. CHP'nin anti-faşist mücadeledeki tutarsızlığı, kaypaklığı ve son tahlilde faşist terörün koruyuculuğunu yaptığı da teşhir edilmelidir.

Burada karşımıza gene kitlelerin soracağı soru çıkmaktadır. Peki, alternatif kimdir? Ve bu soru seçimlerde ne yapalım sorusu ile birlikte sorulacaktır. Kitleler seçimlerde ne yapacaklarını sosyalistlere soracaklardır. Politik tansiyonun en yüksek olduğu noktada, seçim döneminde, kitlelerin karşısında susmak mümkün değildir. Kitlelerin sordukları haklı sorulara cevap vermek gerekir. Ya hedef göstermek, ya da sizlere alternatif sunacak gücümüz yok diyerek durumu kabullenmek gerekir. Aynen 77 Haziran seçimlerinde olduğu gibi.

Kitlelerin seçimlere dönük sorularına proletarya sosyalistlerinin ilk cevabı şu olmalıdır: proletarya sosyalistleri seçimlere katılacaktır. İktidarı ele geçirmek için değil, seçim platformunu kullanmak, seçim platformunu kullanarak siyasi gerçekleri işçi - emekçi yığınlara açıklamak için. En önemli olarak da proletaryanın devrimci partisinin olmadığını, temel görevin onu yaratmak olduğunu anlatmak için.

1977'de olduğu gibi bugün gene bir «sosyalist blok» kurulamadı. Bu kez zamanın geç olmasından değil, bugün çeşitli grupların oportünist tavırlarından oluşamadı blok. Bu nedenle de kitlelerin karşısına sosyalist hareketin gücünü gerçekçi bir biçimde gösterecek olan bir alternatif çıkamadı. Hareketin karşısına dikilen en önemli engel sol sekter anlayış. Sol oportünizm boykot'tan yana, yani kitlelerden kopuk bir geveze...

Oportünizm sol gevezeliğin altında bir korkuyu taşımakta. Boykot tavrı esas olarak bu korkudan kaynaklanmakta. Seçimleri «eski demokrasicilik oyunlarının sahneleneceği» bir platform olarak görmektedirler. İkinci olarak ise gerekçeleri: «Bir yanda sıkıyönetimin bütün baskı politikaları alabildiğine sürerken, halk güçlerinin bütün demokratik hakları ayaklar altına alınıp çiğnenirken, devrimcilerin söz - yazı - fikir özgürlükle-

rinin yok edildiği, bütün devrimci yayınlara yasaklar çıkarıldığı, devrimcilerin gerekçesiz yere zindanlara doldurulduğu bir ortamda, namluların gölgesinde, gene '*demokrasicilik oyunu*' oynanacaktır. Kısmi Senato seçimlerinin bir başka anlamı yoktur. Elbetteki biz, bu oyuna, bu sahtekarlığa hiçbir şekilde *ortak olmayacağız*» dır. (Devrimci Yol, S. 29, Shf: 3)

Oportünizmin gerekçeleri çok tutarsız. «Demokrasicilik oyunu» ilk kez oynanmıyor. Yıllardır oynana geldi ve daha bir süre oynanacak. Taa ki işçilerin - köylülerin devrimci - demokratik iktidarı kuruluncaya kadar. Öyleyse «demokrasicilik oyununa ortak olmamak» için seçimlere hiçbir şart altında katılmamak gerekir. Başka bir şekilde söylersek seçimler daima boykot edilmelidir. Bu görüşün saçmalığını anlatmaya gerek yok. Lenin bu konuda bizlere yeterince öğretmenlik yaptı. (Bak Kurtuluş S. 12, Parlamentarizm ve 5 Haziran Seçimleri)

İkinci gerekçe, yani sıkıyönetimin baskı ve zulmüne, demokratik hakları ayaklar altına almasına, «Namluların gölgesinde» yapılacak seçimlere katılınıp, katılınmayacağına gelince. Lenin gene bize yeterince öğretmenlik yaptı. Onun partisi Kara Yüzlerin Duması için yapılan seçimlere katıldı. 1912'de yükselen devrimci dalga içinde yapılan Dördüncü Duma seçimlerine katıldı. «Çünkü sosyal-demokratlar için seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, binbir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak için bir fırsattır.» (Lenin, Tasfiyecilik Üzerine, shf: 265)

İşte bu nedenle 14 Ekim Kısmi Senato seçimleri de proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak için bir fırsattır ve proletarya sosyalistleri bu fırsatı ellerinden geldiğince değerlendireceklerdir.

Bugün, 77'ye oranla daha ileri bir noktadayız. Seçimlere katılabilme gücüne sahibiz. Ancak bütün ülkede değil. Bunun bir nedeni de Senato seçimlerine katılacak adaylarda aranan nitelikler: 40 yaşını bitirmiş ol-

mak, yüksek okul mezunu olmak gibi. Bu nedenle proletarya sosyalistleri bütün seçim bölgelerinde değil ama seçimlere katılacaklardır. Seçimlere katılınan bölgelerde devrimci hareket proletaryanın siyasetini savunacak, proletaryanın ve temel müttefiklerinin taleplerini dile getirecektir. Oportünist, revizyonist akımları teşhir edecektir. Seçimlere adaylarla katılınamıyan alanlarda ise proletarya sosyalistleri durumu açıklıkla anlatacaklardır: «Bu bölgede sizlere aday gösterecek güce, olanaklara sahip değiliz. Proletaryanın devrimci hareketi etrafında örgütlenin. Bu gücü, bu olanakları oluşturalım.» Böylesi bir tesbit, böylesi bir açıklama, açık yüreklilikle gerçeğin anlatılması gerek devrimci hareketimize, gerekse halkın mücadelesine güç katacaktır, devrimci hareketimizin ve halkın yararınadır.

Oportünizmin esas gerekçesi ise bu gerçeği açıklamaktan korkmasıdır. Onlar aday gösterememekten çekinirler. Onlar seçimlere katıldıkları takdirde alacakları oyların azlığından çekinmektedirler. Çünkü propagandaları «en büyük» olmaya dayanır. Az oy bu propagandayı iflas ettirecektir korkusunu taşıyorlar. Oysa gerçek öyle değil. Sosyalist grupların, bağımsız olarak seçimlere katılmaları halinde alabileceklerinden daha az oy almaları için sayısız neden vardır. Ama alınan oyların nitel önemi büyük, hem de çok büyüktür. Ve esas görev seçimlerden sonra başlayacaktır.

Proletarya sosyalistleri için, ve sosyalist hareketin tümü için 14 Ekim Kısmi Senato seçimlerinde CHP'nin desteklenmesi, şu ya da bu şekilde desteklenmesi ise en ağır sonuçları doğuracak olan tutumdur.

Bugün kitleler henüz parlamentodan, bu gerici kurumdan umutlarını kesmiş değillerdir. Bu doğru. Henüz kitleler bir başka güçlü alternatif olmadığı için CHP'den de umudunu kesmiş değillerdir. Bu seçimlerde de ona oy vermeye devam edeceklerdir. Ama bir başka gerçek daha var. Kitleler CHP'nin ne olup olmadığını da görmektedirler. Umudun çöküşünü her gün, her dakika görmektedirler. Reformist hayal yıkılmaktadır. Bugün, CHP'ye oy verilmesini sağlamak, açık ya da do-

laylı olarak bu tutumun izlenmesi, çökmekte olan reformist hayale kan, can verecektir. Başka bir izah mümkün değil.

Toplumun en dinamik kesimi, bugün gene CHP'ye oy verirken bunun temel nedeni alternatifsiz kalıştır. Alternatifin olmaması nedeniyle bu en dinamik kesim ehven-i şer mantığı ile CHP'ye akacaktır. Sosyalistlere düşen görev bu akışı önlemek, en azından ona kan, can vermemektir. Öte yandan reformizme karşı mücadele her dönemde sosyalistlerin önündeki temelli görevlerden birisidir. Bu nedenlerle CHP'nin 14 Ekim Kısmi Senato ve Milletvekili ara seçimlerinde desteklenmesi mümkün değildir. Aynı zamanda bu seçimlerde CHP içinde «demokrat» adaylardan da söz etmek mümkün değildir. Bugün demokrat olmanın kıstası faşizme karşı alınan tavırla ölçülür. Halkın demokratik haklarını, özgürlüklerini korumakla ölçülür. Bu ise CHP içinde yer almamaktır...

Devrimci hareket, seçimlere katılıp kendi bağımsız hattını, yani proletaryanın bağımsız siyasi hattını savunup, yığınlara açıkladıktan sonra, görecektir ki seçim öncesi anti-faşist mücadele içinde kendi çevresinde olan yığınlar aynı şekilde seçimlerde kendi çevresinde olmamış, CHP'nin peşine takılmıştır. İşte bu sonuç, devrimci harekete seçimler sonrası ne yapılması gerektiğini gösterir.

Demek ki sosyalist hareket henüz toplumun bu en dinamik kesimi ile birleşememiş, onu gerçek kurtuluşunu sağlayacak olan komünist örgütlenmenin yanında saf tutturamamıştır. Bu kopukluğun ortadan kalkması, işçi sınıfının bilinçle, kitlesel olarak devrimci hareketin yanında, çevresinde örgütlenmesini sağlamak temel görevdir.

«İktidarın ele geçirilmesi hazırlığının yapıldığı dönemde, hemen her eylem kitleyi bilinçlendirici, bir üst örgütlenmeye geçmesini kolaylaştırıcı bir içerik taşımalıdır.» (Kurtuluş, S. 78, Devrimci Eylem ve Kitle Çizgisi - 3)

İşte seçimler sonrasının görevi! Bugünden **yarına** uzanan çizgi içinde bitip, tükenmek bilmeyen bir **çalış-**

ma ile görevimiz bu. Kitlelerin bilinç düzeyini, örgütlenme düzeyini yükseltmek ve başta işçi sınıfı olmak üzere kitlelerin ne yaptıklarını, ne yapacaklarını bilmeleri için bilinçli müdahale. Yani bilincin, marksizm - leninizmin biliminin işçi sınıfına taşınması.

Anti-faşist mücadelemizde de sorun aynı. Yığınlar faşizmi tam olarak kavramak, onun sınıfsal özünü görmek ve kendi sınıfının düşmanı olduğunu tam olarak kavramak zorundadır. Ancak bu sağlandığında, yani faşizme karşı ideolojik, politik mücadelede de başarı elde edilip, yığınların anti-faşist bilinci geliştirildiği takdirde faşizme ağır darbeler indirilecektir. Oysa bugün, işçi ve emekçi yığınlar çok zaman yapılanları anlamamakta. Yapılanları birbirinden ayırdedememekte. Kurşun yağmuruna tutulan bir kahvehane, bombalanan bir durak, vs.'nin kimin tarafından yapıldığı yığınlar için meçhuldür. Faşistlerin kahvehane, durak, işyeri kurşunladıkları, bombaladıkları açık. Ama hatırlansın: 15 - 16 Haziran 1979 öncesi bazı «solcular» işyerlerini, fabrikaları basmışlar, işçileri silah zoruyla direnişe geçirmişler (!), direnişe geçmeyen işçilere ateş açmışlardı. Bu iki eylemi birbirinden ayırmak mümkün mü? Geri bilinç düzeyi içinde olan kitleleri bırakın bir yana, en ileri işçiler, devrimci işçiler dahi bu iki eylemin «farklarını» anlayamazlar. Anlamak mümkün değildir.

Proletarya sosyalistleri için temel sorun kitlelerin örgütlenmesi olmalıdır. Onların bir parçası olarak gene onlara Marksizm - Leninizm'in bilimini taşımak, onların temel taleplerini dile getirmek ve bu temel talepler çevresinde onların hareketliliğini örgütlemek. Görev budur. Yapılması gereken çalışma budur.

KURTULUŞ

T'K'P'nin Karın Ağrıları Nereden geliyor?

«TKP MK Politik Bürosu yöre sekreterleriyle, yığın çalışmaları sorumlularıyla, üst düzeyde bir toplantı yaptı. Bu savaşta, günümüzde baş tehlikeyi sağ oportünizm oluşturuyor. TKP bu tehlikeye karşı savaşmadan sol oportünizmin yenilemeyeceğini belirtiyor...»

İşte böyle diyor T'K'P'nin yaptığı son açıklama. İlk bakışta ne olduğu pek anlaşılamıyor. Birçok T'K'P'li kendi kendisine soruyor, «nereden çıktı bu sağ oportünizmin en büyük tehlikeyi oluşturması» diye. Birçokları, «ne kadar da doğru söylüyorlar. En sonunda anladılar kendilerinin izlediği siyasetin en büyük tehlikeyi oluşturduğunu» demekten kendisini alamıyor. Ne o ne bu tabiiki. Sorun T'K'P'nin kendi karnında yatıyor. İnsan neresinde ağrı varsa canının orada olduğunu sanır. T'K'P'nin de derdi kendi sağ yanından geliyor. Gerçi bu mahut yapının sağı solu belli olmaz. Kendi duruşuna göre sağı solu sürekli değişebilir ama şimdilik ağrı sağı diye bellediği yanından geliyor. Yarın öbür tarafa döner, bu kez de en büyük tehlikenin solundan geldiğini söylemeye başlar.

T'K'P'nin izlediği ihanet politikalarının sonunda başına patlayacağını çeşitli yazılarımızda ortaya koymuştuk. Kehanetvari ifadelerle yakında saflarda dalgalanmaların başlayacağını, kopmaların olacağını ve hatta işin dağılmaya kadar gidebileceğini söylemiştik. Kısa sürede izlediği gibi T'K'P'nin saflarından kopmalar başladı. Örtbas etmeye çalıştılar. Yapay düşmanlıklar yaratarak safları pekiştirmeyi, hiç birşey yok havasını vermeyi denediler ama olmadı. Sovyet çimentosu da çatlakları örtmeye yetmedi. Göçmenler arasında çoğunlukta olanlar «dim dik ayaktayız» dercesine yukarıya alıntı yaptığımız açıklamayı yaptılar ama olmadı. Sonuçta bu güne kadar pek kullanmadıkları son bir

yönteme başvurmaya karar verdiler ve ideolojik mücadeleyi kabullenmek zorunda kaldılar.

Marksizm - Leninizm'le alakası olmadığını iddia ettiğimiz bu akım gerçekten de bugüne kadarki gelişmesinde diğer gruplarla olan ilişkilerini ideolojik mücadele temelinde değil, siyasal oyunlar temelinde ele almış ve bir kısmında da başarılı olmuştu. Ama bu yöntemle miğdesinde öylesine nesneler biriktirdi ki, hazmetmeye sıra gelince miğdenin çalışamadığını gördü. Bütün oburların akibeti zaten bundan başka birşey olamaz. Ama artık miğdeye doldurulan nesnelerin nasıl hazmedileceğini ister istemez düşünmek zorundalar. Çevrelerindeki gruplara karşı ideolojik olarak üstün olduklarını kanıtlamak zorundalar. Aksi takdirde, Sovyetler tarafından tanınmak için sırada bekleyenlerin dişleri arasında parçalanmak var. Ancak bu ana kadar pek kullanmadıklarını söylediğimiz ideolojik mücadele silahının da acemisiler. Ajitasyondan öteye Marksizm üzerine kafa yormamış olanlar ilkelliklerini yansıtan ideolojik mücadele örneklerini vermeye başladılar.

Bu mücadeleden ilk payını alanlar Devrimci Yol ve Kurtuluş oldu. Beylik «goşizm» şamatasını kanıtlamak üzere sayfalar doldurmaya kalkışınca da olur olmaz şeyleri birbirine ekleyivermişler. Devrimci Yol üzerinden giderek, Kurtuluş'un «GOŞİST ve PASİFİST» olduğunu bir çırpıda gösterivermişler. Gülmemek gerek, gerçekten böyle söylüyorlar.

«Ancak Kurtuluş da proletaryanın politik örgütünün 'yaratılması' yanılgısına saplanmış, işçi sınıfının politik örgütünün varlığını görmezden geliyor. Bunun sonucu olarak da antifaşist savaşım olanaklarını belirsiz bir tarihe erteliyor. Böylece de başkalarını *'reformistlikle'* suçlarken, kendisi tam bir pasifizme ve çözümsüzlüğe saplanıyor.» (Savaş Yolu, S. 15, sf. 13)

Bir ilerlemeci yazardan başka kimsenin aklının pek kabul edemiyeceği bu mantık nereye dayanmaktadır? Hem goşist, bireysel terörist hem de pasifist nasıl olunabilmektedir? Yazar, yazısını yazarken iyiki başka kelimelerde hatırlamamış. Proletaryanın «politik örgütü

T'K'P'yi göremedin mi» artık her türlü sıfata layıksın demektir. İstediğin çamuru atabilir, istediğini tahrifatı özgürce yapabilir ve kendi kendini rahatlatabilirsin; eğer başkaları rahat verirse tabii. İçerisinde kıvrandığınız karın ağrılarının yanında aradığınız bu rahatı sizlere vermiyeceğimizden emin olmalısınız. İstediğiniz kadar tahrif edin, yalan söyleyin biz düzeltip doğrularını saflarınıza iletmekten usanmayacağız.

İlerlemeci yazar, bu goşizm, pasifizm çorbasını, oligarşi, faşizm ve anti - faşist mücadele üzerine yaptığımız analizlerden yararlanarak hazırlamış. Yaptığı eleştirilerden ilkinde Kurtuluş'un pasifist olduğunu ikincisinde de terörist olduğunu kanıtlamaya uğraşmış. Ancak buna kanıtlama değil istediğini istediğin gibi gösterme sanatı demek gerekiyor.

Bizden yaptığı ilk alıntıda bir şeyi, ikinci alıntıda da bir başka şeyi söylediğimizi iddia ediyor. Yaptığı alıntıların hepsini aktaralım ve nasıl hilebazlık yapıldığını sergileyelim :

«Faşizm, çağımızda, oligarşilerin sürekli bir devlet biçimi değildir, ama sürekli bir eğilimidir. Belirli koşullar içerisinde daima faşist devlete geçişin çarelerini ararlar.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, Ocak 77, s. 32).

«Metropol ülkelerin dışında kalan geri bıraktırılmış ülkelerde, metropol ülkelerde görülen finans kapital, finans oligarşisi yoktur. Onun yerine, ülkenin somutuna paralel, farklı bir oligarşik yapı vardır. Bu oligarşi genellikle emperyalist tekellerin işbirlikçisi büyük burjuvalarla, (işbirlikçi) tekelci burjuvalar, yarı - feodal toprak ağalarından oluşur».

Bu iki paragrafta söylediklerimizin tam tersini de şu paragraflarda söylediğimizi iddia ediyor :

«Türkiye dahil sömürge, yarı sömürge ülkelerin oligarşik devlet yapılarının karakteristiği de metropol ülkelerin oligarşik devletlerinin karakteristiğine paraleldir...

«Geri kalmış ülkelerin oligarşileri finans oligarşilere oranla faşizm eğilimine de daha fazla sahiptir.» (age, s.. 35)

Bu çelişki diye ortaya koyduğu şeyi yazısında malzeme olarak da kullanmamış üstelik. Sırf çelişki buldum sizde demek istemiş. Eleştirdiği ise çelişik dediği iki paragrafta da aynı, yani sürekli faşizm sorunu. Ama ona geçmeden önce bu çelişki zannettiği, ya da öyle göstermek istediği şeyin ne olduğuna bakalım.

Bu aymaz yazarın çelişki zannettiği, içerisinde aynı kelimeler bulunan birinde sermaye yapısı ve sınıflardan bahsedilen, diğerinde ise devletten bahsedilen ifadelerdir :

Finans kapital
Finans oligarşisi
Ve bunu kasdeden: oligarşik yapı sözcükleri,
Hemen alttaki «çelişik» (!) paragrafta da :
Oligarşik devletlerin karakteristiğinin paralelliği.

Paragraflar dikkatle okunursa görülecektir ki, metropollere yarı sömürge ülkelerin egemen sınıflarının kompozisyonunun farklılıkları zikredilirken, devlet yapılarının paralelliğine dikkat çekilmektedir. Yalnızca paralelliklere değil farklılıklara da dikkat çekilmektedir. Evet hepsinde oligarşik devlet vardır ve bunlar farklılıklar arzetmektedirler. Peki çelişki bunun neresinde? Hem Kurtuluş'un devlet üzerine söyledikleri yalnızca bunlar mı? Ama eleştirebilecek bir şey bulamayıp cımbızlamaya başladın mı ve bu işte de ilerlemeci yazar kadar pervasız oldun mu, işte böyle tahrifat üretirsin; hem de milletin gözünün içine baka baka.

«'Sürekli faşizm' teorisinin yanlış olduğunu söylüyorlar (iyi ki, bunu okumuşlar - Kurtuluş). Ama bir de bakıyoruz faşizm bu kez de *oligarşik devletin sürekli eğilimi* oluyor.

«Faşizm bir eğilim midir? Faşizm bir ve aynı devletin değişik görünümleri midir?» (Savaş Yolu, s. 15, sf. 13).

Olur olmaz bir alıntıdan sonra da :

Kominterin'e çok sahip çıkan arkadaşlar anlaşılan bu satırları okumamışlar. Faşizmin bir eğilim olmadığını da öğrenmemişler.» (aynı yerde).

Sorun bizim öğrenmemizde değil; anlaşılan bu arkadaş bizim yazdıklarımızı pek meşgulken okumuş ve dediklerimizden hiç birşey anlamamış. Yahut da çok adice bir iş yapıyor. Herşeyden önce Kurtuluş faşizmi hiç bir zaman için bir eğilim olarak tanımlamamıştır. Tam tersine bunun siyasal bir hareket ve nihayetinde bir devlet biçimi olarak tanımlamıştır. Faşizm üzerine olan açıklamalarımız bunun en açık kanıtıdır. Kurtuluş 15. sayısından 22. sayısına kadar süren bir dizi yazıda konu üzerine olan görüşlerini etraflıca ortaya koymuştur ve bunlara şimdiye değin de kimse ciddi bir karşı çıkışta bulunamamıştır. Bu cüreti ilerleme yazarının kendisinde görmesi iyi, ama ilkönce bu dergileri okumalı, devleti öğrenmeli, ardından faşizmi öğrenmeli, ondan sonra da eleştirebiliyorsa eleştirmeliydi. Bize Kominterden kapı açmaya kalkışması ise kendisi için gerçekten büyük talihsizlik. O konuda bir maruzatları varsa ilk önce Komintern'in faşizm üzerine aldığı kararların tümüne dikkatli bir göz gezdirsinler, Kurtuluş dergilerini bir daha okusunlar, ondan sonra da Kurtuluş'u eleştirsinler. Olur ya insanlık hali bazı şeyler gözümüzden kaçmıştır!.

Ama bütün bunların olmasını beklemeden yazarımızın bu konuda yapmış olduğu hileyi de ortaya koymakta yarar vardır. Ne diyordu yazar? «Kurtuluş faşizme eğilim diyor». Evet faşizme eğilim demek onu küçümsemek ve ona karşı verilecek mücadeleyi gereği gibi yerine getirememek demektir. Gerçekten faşizmi kimlerin bir eğilim olarak gördüğünü, onu küçümsediğini Komintern tutanakları ve Dimitrov ortaya koyuyorlar. Ve bizde oradan çıkarılmış olan dersleri yeterince özümsediğimizi düşünüyoruz. Dolayısıyla da faşizmden sözederken Siyasal hareket olarak, ideolojik olarak ve bir devlet biçimi olarak faşizmin ne olduğunu ve ona karşı nasıl bir mücadelenin sürdürülmesi gerektiğini etraflıca ortaya koymaya çalıştık ve koymaya da devam ediyoruz.

Şimdi ilerlemeci yazara sormak gerekiyor; faşizme emperyalizm çağında oligarşik devletlerde görülen sü-

rekli bir eğilim değil midir? Demagojiye kaçmadan cevap vermek gerekir. Gördünüz mü gene eğilim dedik. Faşizmin bir siyasal hareket ve bir devlet biçimi olduğunu uzun uzun anlattıktan sonra, birisi eğilim sözcüğünü bizim kullandığımız gibi kullanıyorsa bu ne anlama gelir? İlerlemeci yazar arkadaşımız gibi hile, hem basit bir hile yapılmazsa bunun tek bir anlama gelebileceği aşikardır: FAŞİST DEVLET BİÇİMİNE GEÇMEK İSTEĞİ. Başka hiç bir anlama gelmesi olanaklı değildir. Ayrıca bunun sadece bir istek olmadığı koşullar karşısında doğan bir zorunluluk olduğu kendi aktardığı paragrafta bile var:

«Faşizm, çağımızda, oligarşilerin *sürekli bir devlet biçimi* değildir,ama sürekli bir eğilimidir. Belirli koşullar içerisinde daima faşist devlete geçişin çarelerini ararlar» *(Kurtuluş Sosyalist Dergi)*

Bu yukarıda eleştirmek üzere kendilerinin aktarmış olduğu paragraf. Hem Kurtuluş'un bu konuda söyledikleri iki satır değil. Burada eğilimle kasdedilenin faşist ideolojinin, faşist örgütlenmenin ve eylemin emperyalizm çağında sürekli olarak varolduğudur. Devlet biçimi haline gelmesi ise belirli koşullara bağlıdır. Hem eğilim kelimesi neyin karşısına konulmuş? Onun sürekli bir devlet biçimi olduğu iddiasının karşısına. Bu oligarşilerin koşullara bağlı olarak faşizme geçişi isteyebileceğinden başka ne anlama gelebilir? Ama elin işte gözün oynaşta olursa «cunub iken namaza yaklaşmayınız» ayetinin «namaza yaklaşmayınız» kısmını alır kendinizi de rahatlatmış olursunuz.

Sabırsız bir okuyucu «bu kadar hilebazlıktan sonra ne okuyayım, gerisi de hile hurdadır» deyip okumaktan vazgeçebilir. Ama ilerleminin savunduğu ideolojinin insanları ne hallere sokabileceğini tam olarak görmek için okumaya devam etmek gerekir.

Yazar bu tahrifatlarının biraz aşağısında finans oligarşisi sorununun savunduğumuz «oligarşi» teorisine ayakbağı olduğunu söylüyor ama nasıl olduğu konusunda tek kelime yok. Buradan da anlıyoruz ki, işbirlikçi tekelcilik, Türkiyede emperyalist aşamaya ulaş-

mıştır. Ona göre, verdiği örnekler finans kapitalin varlığını kanıtlamaya yetiyor. Bankayla tüccarı, sanayiciyi birbirine bağladın mı oluveriyor finans kapital!! Ve Lenin'e göre de bu oluşum sırasında başlıyor sermaye ihracı. Akibet, Türkiye'nin de emperyalist bir ülke olduğunu öğrenmiş oluyoruz. Yok eğer finans kapital dediğiniz nesne Koç'ların, vs. hem bankacı, hem tüccar, hem de sanayici olmasıysa ne diye zarar versin bizim «oligarşi» teorisine? Oligarşi içerisinde saydıklarımız bunlar değil mi? Dedik ya yazar cımbızı almış eline topluyor. Bu da eleştirdiği konuyla ilgili değildi. Çünkü bizim sürekli faşizm teorisini savunduğumuzu kanıtlamaya çalışmaktaydı.

Yaptığı işi hatırlamış olacak ki, tekrar dönüyor sürekli faşizm konusuna. Yukarıda aktardıklarımızdan başka hiç birşey söylemeksizin şöyle diyor yazar :

Böylece (nasıl, bu ortada yok - Kurtuluş) Kurtuluş, ilkbakışta Dev - Yal'dan, Dev - Sol'dan tümüyle ayrılan görüşlerine rağmen, gerek antifaşist savaşımı, varlığını kabul etmedikleri proletarya partisinin oluşmasına, yaratılmasına erteleyerek, gerekse sürekli faşizm teorisini reddetmekle birlikte, faşizmi oligarşinin sürekli bir eğilimi sayarak, «*sürekli faşizm*» teorisinin mahçup yandaşları oluyor.» diyor ve yazıyı başka birşey söylemeksizin kesip haftayı beklememizi tavsiye ediyor. Bir sonraki sayıda söylediklerine geçmeden burada yapılan hileyide ortaya koymak gerek. Yukarıda yaptıkları eleştiride, faşizme eğilim de demek suretiyle onu azımsadığımızı, dolayısıyla da ona karşı mücadeleyi yeterince ciddiyetle ele almamak durumunda olduğumuzu anlatmıştı. Şimdi de Sürekli faşizm teorisini savunanlarla bizi birleştirirken «utangaçça faşizmin şu anda devlet biçimi olduğunu» iddia ettiğimizi söylemekle içerisine düştüğü çelişkiyi farketmiyor mu? Daha önce «eğilim» kelimesi azımsamanın ifadesiyken, şimdi abartmanın ifadesi oldu. Ama anlamak zor değil; biri hem goşist hem pasifist olabiliyorsa, aynı anda bir şeyi hem abartıyor hem de azımsıyor olabilir. Artık T'K'P literatürünü bizde öğreniyoruz.

Söylediklerimiz gerçekten kendi içerikleri çerçevesinde ele alınmadığından ya da alınmak istenmediğinden olacak anti - faşist mücadeleyi de varolan «proletarya partisini» görmezden gelip, proletarya partisinin yaratılmasına ertelediğimizi iddia edecek kadar pervasızlaşmakta yazarımız. Birincisi: Kurtuluş'un böyle bir sav öne sürdüğünü iddia edebilmek için hiç olmazsa bir cümleyle örnek verilebilirdi. Ama ne mümkün. İkincisi de: Hayatın içerisinde cereyan edenin ne olduğunu sanıyorlar acaba?

T'K'P'nin bize yönelttiği bu eleştiriye temel yaptığı bir nokta var; yok değil. Savaş Yolu 16. sayısında şöyle diyor :

«Kurtuluş Sosyalist Dergi taraftarları, faşizme karşı savaşımda proletaryanın birleşik cephesinin antifaşist halk cephesinin kurulmasının zorunlu olduğunu teslim ediyorlar.

«Ancak Kurtuluş tarafları, bugün Türkiye'de işçi sınıfının hiç bir öncü partiye sahip olmadığını, proletaryanın partisinin yaratılmakta olduğunu iddia ediyorlar. Böyle olunca da antifaşist savaşımın olanaklarını ileri bir tarihe erteliyorlar.» (Savaş Yolu, S. 16, sf. 13)[1].

Bu satırları yazan Savaş Yolu, bu temelde Kurtuluş'un parti olmadığını iddia etmekle anti - faşist mücadeleyi de yapamayacağını da kanıtlamış oluyor. Bu noktada akla şu sorunun gelmesi kadar normal birşey olmasa gerek. Sosyal Demokrasiyle ittifak gerçekleşmeden anti - faşist mücadele olmaz mı? Bal gibi olabileceğini hayat göstermektedir. Ancak günümüzün bir başka problemi solun kendi içerisinde ittifak gerçekleştirememiş olmasıdır. Anti - Faşist mücadeleyi asıl güçsüz kılan, varolan gücü değerlendirememeyi getiren budur. Bu aynı zamanda proletarya partisinin oluşturulmasının ve bu potansiyeli değerlendirmenin nasıl büyük bir zorunluluk olduğunu kanıtlarken, T'K'P'nin de nasıl proletarya partisiyle ilişkisinin olmadığını kanıtlayan bir noktadır. Yıllardır kendine göre bir cephe politikası tutturmuştur ama bu doğrultuda kaç adım

atabilmiştir? UDC dediği cephe politikası hayata ne ölçüde cevap verebilmiştir? Eğer Kurtuluş parti olmadığından dolayı cephe politikasını hayata geçirip anti - faşist mücadele olanaklarını kullanamıyorsa, T'K'P «parti» olduğundan dolayı herhangi bir cephe politikasını hayata geçirip anti - faşist mücadele olanaklarını kullanabilmekte midir? Böyle bir durumda eğer Kurtuluş anti - faşist mücadeleyi erteliyor ise T'K'P'de bu mücadeleyi *vermiyor* demektir. Çünkü bize yönelen eleştirin mantığına göre sosyal demokrasi ile ittifak olmayınca anti - faşist mücadelede de pasifizme düşülmüş demektir. Zaten T'K'P'ye göre sosyal demokrasi ile ittifak olmayınca değil anti - faşist mücadele, devrim de olamamaktadır. İ. Bilen'in sahte Konya Konferansında kabul edilen raporuna göre devrim cephesi şöyle oluşmaktadır :

«Halkımızın ezici çoğunluğunun oluşturduğu kampta: İşçi sınıfı, köylü, ortak katmanlar, çıkarları emperyalizmle, işbirlikçi burjuvaziyle, aşırı gerici, cumhuriyet ilkelerine açıktan saldıran çevrelerle karşı karşıya gelmiş olan *ulusal burjuvazi dediğimiz kesim var. Bu kesim CHP ile politik alandadır.*» (Rapor, s. 19).

Bu nokta program dedikleri ajitasyon bildirisinde de hiç kuşkuya yer bırakmayacak bir netlikte ortaya konulmuş :

«İşbirlikçi büyük burjuvazinin, büyük toprak beylerinin, emperyalist tekellerin, yerli yabancı ortakların çıkarlarını AP, DP, CGP gibi partiler savunuyor. (Dikkatedilsin CHP yok)...

«Burjuvazinin içinde ayrışma süreci hızlanıyor. Ulusal burjuvazinin, orta tabakaların, işbirlikçi burjuvazi ve yabancı sermaye ile çelişmeleri, çatışmaları artıyor, sertleşiyor. *CHP ile gerici partiler arasındaki* boğuşma bu çatışmanın açığa vurulmasıdır.» (Program, s. 10 - 11).

Mevcut durumu böyle değerlendirir ve solda da kendi dışında sadece ters akım dediğin grupları görürsen, ittifak olayını [illegible] CHP'siz düşünemez olur ve bir başkası Anti - faşist mücadelede CHP ile ittifak diye

bir sorunun önünde gelen birçok başka görevler olduğunu ortaya koyarsa elbette ki, ona tahammül edemeyeceksin. Sen proleteryanın partisi olarak ortada dikilirken seni parti olarak tanımazlar ve CHP gibi ulusal burjuvazinin güçlü partisiyle ittifakı ertelersen tabiiki pasifizme düşeceksindir! Ama pasifizme düşen ancak durumu senin gibi değerlendirenler olabilir. Ve gerçek de o dur. T'K'P namlı partinin durumu da tam bir pasifizmdir. Oturup beklemektedir «ulusal burjuvazinin antiemperyalist partisi CHP'nin» kendisini tanıyıp ittifak yapmasını. Bakalım bu bekleyiş ne güne değin sürecek. Ama uzun sürmeyeceğini şimdiden söyleyebiliriz. Zira bu bekleyişten bir şey çıkmayacağını görmeye başlayıp sahiden devrimci mücadele verdiklerini zannedenler yavaş yavaş huzursuzluk çıkarmaya başlamışlardır bile. Yakınlarda yeni bir program piyasaya çıkabilir. Tabii yazık olacak eski programı yayınlayan Ahmet efendiye.

Kurtuluş, T'K'P'nin bu dayanaksız mantığına göre pasifist olduktan sonra gene aynı mantığa göre de şöyle terörist oluyor :

«Sorunu böyle koydunuz mu, Türkiye işçi sınıfının politik örgütünün varlığını görmezlikten geldiniz mi, aslında hiç söylemeseniz hiç adını anmasanız bile, kendinizce o örgütlenme oluşana, bu kafayla belki de (çıkmaz ayın son çarşambasına kadar) kadar yapılacak hiç bir şey yoktur. (Yukarıda açıkladığımız teslimiyetçi mantık nasıl da ortaya çıkıyor. Sanki T'K'P'nin varlığını görsen bir şey değişiyor. Bir çırpıda sosyal demokratlarla ittifak oluşuveriyor. Sizin için sorun hallolmuş olduğuna göre kurun şu cepheyi de seyredelim! - Kurtuluş) Eğer büsbütün eylemsiz görünmek, faşizmle savaşmaz, faşizm karşısında el kol bağlı kalmış görünmek istenmiyorsa, ister istemez varılacak nokta, yine bir çeşit öncüsavaşı, bir çeşit bireysel hareketliliktir.» (aynı yerde).

Bu paragrafta kurulmuş olan mantığı anlayabilmek mümkün değil. T'K'P'yi görmezlikten gelip, partileşmeye kalkıştın mı elin koluln bağlı kaltyor. Tevekkeli değil bu adamlar bir çırpıda partileşivermişler. Me-

ğer bütün korkuları faşizme karşı eli kolu bağlı kalmış duruma düşüp, böyle görünmemek için de bireysel terorizme düşmekmiş! Ve bu nedenle de acele partileşmişler. Partileşmişler ama işe de şeytan karışmış. Yoksa bu kadar şaşkınlık olamazdı.

Acaba partileşme süreci içerisindeyken, doğru bir anti - faşist mücadele anlayışına sahib olunamaz mı? Onlara göre belli ki, olunamazmış. Zira kendileri oyunda kalmış olan tek kozu kapmışlar. «Biz sizden erken davranıp kendimize parti dedik; artık size geçmiş olsun. Anti - faşist mücadelenin doğru taktikleri de artık bizim tekelimizdedir.» Dedik ya, şeytan karışmış bu işe diye.

Kurtuluş her adımda örgütlü mücadeleyi savunmuş ve kitle çizgisini esas almıştır. Hareketli görünmek gibi bir sorunu ise asla olamaz, zira içerisinde bulunduğu alan sürekli hareket halindedir. Bu alanda hareketsiz olabilmek başarısı ancak T'K'P'ye ait olabilir. Bu, gerçekten başarılması zor bir iştir. Ama öyle başarılar bizim başamızdan uzak olsun. Kurtuluş'un onlara göre bireysel teröristliğini kanıtlayan şu satırları bir göz atalım ve bir türlü mantık tutturamayan yazarımızın aktarmadığı ifadeleri aktaralım.

«Kurtuluş çizgisi bireysel teröre ilişkin görüşlerini (aktif mücadele diyorlar) şöyle açıklıyor. (aynı yerde)

«Faşizme karşı ideolojik mücadele konunun bir kanadıdır. Diğer kanadı ise ona karşı sürdürülecek olan aktif mücadeledir. Kanatlardan hangisi olursa olsun tek başına uçmağa yetmez. Faşizme karşı aktif mücadeleye karşı çıkanlar, aslında aktif mücadele verenlerin açtığı alanlarda, ideolojik mücadele sürdürdüklerini çok iyi bilmektedirler. Ve onların attığı goşist, 'sol revizyonist' (!) gibi çamurların bu insanları aktif mücadeleden döndüremeyeceğini de çok iyi bildiklerinden gönülleri rahattır. Ama bu rahatlıkları çok sürmeyecektir. Faşizme karşı verilen aktif mücadelenin savunucuları, bu mücadelenin oportünist ve revizyonistlere karşı verilecek mücadeleden ayrı yürütülemeyeceğini de bilmektedirler. Faşizme karşı ideolojik ve aktif mücadele

sürdürülürken oportünist ve revizyonistlerin ipliği de adım adım pazara çıkarılacaktır, çıkarılmaktadır. (son kelimeyi «çıkarılmalıdır» diye aktarmışlar)

«Revizyonistler aktif mücadeleyi savunanlara saldırırken ince bir demagojiye başvurmaktadır: 'Faşizme karşı bireysel terörizm değil, kitle mücadelesi gereklidir' demektedirler. Bu doğru görünmesine rağmen demagojiden başka bir şey değildir. Bunu açığa çıkarmanın bir tek yolu vardır : 'Kitle mücadelesi nedir?' diye sormak. İşte revizyonistler bu soruya cevap veremeyecek, saçma sapan cevaplar verecekler, niceliklerden dem vuracaklardır.» (Kurtuluş, s. 20, sf. 30).

Dostumuz buraya kadar aktarmış ve kesmiş. Ardından da başlamış veriştirmeye; hemde Dimitrov'dan alıntılarla. Şöyle diyor:

«Kendileri için kitlelerin bulunmadığı, yığınlara güvenmeyen Kurtuluş'çular, yığın deyince sadece kuru kalabalığı, niceliği anlıyorlar. Kendilerinin cevap veremedikleri sorulara (bu sorular da neyse? - Kurtuluş) kimce cevap veremez sanıyorlar. (Bizle değil sanki gölgesiyle polemik yapıyor - Kurtuluş) Oysa o soruların cevabı, bundan yıllar önce işçi sınıfının en büyük önderleri ve anti - faşist savaşımın önde gelen adları tarafından verilmiştir.

«Dimitrof'tan bir alıntıyla yetinelim :

«Düşüncelerimizi gerçekleştirebilmek için kitlelerin örgütlenmesine ihtiyacımız var. Bizim politik ve ideolojik etkimiz, tek başına yeterli değildir. Olaylar kendiliğinden gelişecektir kavramına bir nokta koyalım. Bu bizim zayıflığımızdandır. Hatırlamalıyız ki, güçlü sürekli, sabırlı ve bazen de acımasız bir örgütlenme çalışması yapılmadan kitleler hiç bir zaman sosyalizme varamaz.» (aynı yerde)

Burası Dimitrov'dan Ve bize soruyor :

«Kurtuluş'çulara sormak gerek? Dimitrov da mı revizyonistti diye.» (aynı yerde) Bu soruya şundan başka türlü cevap vermek mümkün mü?

«Ben derim bayram haftası, o anlar mangal tahtası». Dimitrov'un söyledikleriyle konunun ilişkisi ne tan-

rı aşkına? İnsan, eğer sözüne güvenilir birinden **aktarma** yapacaksa, ilk önce konuyla bağlantılı bir alıntı **bulur**. Dimitrov sosyalizme varmak için örgütlenmeden bahsediyor, biz ise aktif mücadele sorunundan bahsediyorduk. Alıntının içinde «kitle» geçti diye ne kolay da konumuza bağlanıvermiş. Yüzü kızarmadan da soruyor. «Dimitrov'da mı revizyonistti» diye. Bu kadarına ayıp denir doğrusu. Yanılmış olmayasınız, o «kitle»ler belki de TSİP ve ayrılanların «kitle»lerini kastediyor olmasın?

Pekala bunu da yutmuş olalım. Gelgelelim yukarıda aktarılanlar gene de bizim bireysel terörist olduğumuzu kanıtlamaya yetmediği gibi, kitlelere güvenmediğimizi, yığından da kuru kalabalık anladığımızı kanıtlamaya yetmez. Üstelik bu eleştiriyi, aktarma yaptığınız yazıda biz size yapıyorduk. Sizin alıntıyı kesmiş olduğunuz yerde tam da bu söylenmekteydi. Üstelik o kadar görmez gözlere, işitmez kulaklara sahipsiniz ki, aktardığınız yerdeki şu ifade de dikkatinizi çekmiyor:

«... niceliklerden dem vuracaklar»

Bu kitle deyince salt nicelik anlaşılmaması gerektiği anlamına gelmez mi? Hemen aşağıda yer alan ve kitle deyince salt nicelik anlamamak gerektiğini anlatan şu satırlara ne demeli?

«Birincisi kitle mücadelesi yalnızca eylemin 100 - 1000 - 10000 yahut 100000 kişi tarafından yapılması değildir. Acaba hangisi kitledir? 100 mü, 10000 mi, 100000 mi? Böyle bir örnekte saçmalığı görmek mümkün.» (Kurtuluş, s. 20, sf. 30).

Bu satırlar kitle kavramını kuru kalabalık olarak görmemek gerektiğini yeterince anlatmıyor mu? Ama biz size bunu ispatlamak değil, siz bize kitle kavramından kuru kalabalığı anlamadığınızı kanıtlamak zorundasınız. Zira biz değil, sizlersiniz 10.000'i 100.000, 100.000'i 500.000, 200.000'i 1000.000 diye yutturma merakında olanlar. Kitle sözcüğü hareketli bir kavramdır. Toplumun ileriye gidişine yönelik eylemi olanlarla belirlenen ve mücadelenin gelişmesiyle daha çok sayıda insanı kapsar hale gelen bir kavramdır. Ama burada da

derdimiz kitle kavramıyla değil kitlesel eylemleydi. Kitlenin mücadelesini ileriye götürücü eylemleriydi. Buna cevap yok.

Bakınız aktarmadığınız satırlarda Kurtuluş ne diyordu?

«Mücadelenin uzun vadeli hedeflerine bağlı olmak ve *kitle çizgisi* esas alınmak üzere, kitlelerin benimseyebileceği ve mücadeleyi ilerletici, örgütlü her hareket kitle mücadelesidir; ister bir kişi tarafından icra edilsin, isterse bir milyon kişi tarafından.» (aynı yerde)

Evet bu satırlar buram buram bireysel terörizm kokuyor değil mi sayın yazar? Bak orada bir «bir kişi» ifadesi var, sen de ona kandın galiba. O zaten senin gibileri hep kandırır. Ama küçük bir örnekle seni de uyandıralım, belki daha sonra işinize yarar. Cezalandırılması zorunluluk haline gelmiş bir hainin cezalandırılması eğer bir kişi tarafından icra edilirse, acaba bu bireysel terörizm olur mu? Biliyorsunuz Lenin'in anlattıklarına göre evrim döneminde de hainleri cezalandırmak gerekebilir!

Kurtuluş'un bireysel terörizmi savunduğunu böyle cımbızlama ile kanıtlayamazsınız, zira Kurtuluş bireysel terörizmi savunmaz. Tersine olan binlerce satırı önünüze dikebiliriz.

Yazılarımızda bulamadığınızı belki de hayatın içinde buluyorsunuzdur. Zaten sizi de ençok rahatsız eden o değil mi? Hayatın içerisinde cereyan eden Türkiye'de yoğun bir faşist saldırı var. Fabrikada, sokakta, üniversitede,, köyde, kısaca hemen her yerde insanlar öldürülüyor, haraca bağlanıyor ,insanlık onurlarıyla oynanıyor. Faşizm kötüdür, Hitler de böyle kan içmişti, Musolini de böyle yapmıştı demekle durmuyor bu kanlı saldırılar. İşçiler, köylüler savunmak istiyorlar kendilerini. Bu savunmaya önderlik edecek, kendilerine yol gösterecek örgüt arıyorlar. Evet bugün kitlelerin büyük bir kısmının istediği işte budur devrimcilerden. Faşizmin azgın saldırılarına dur demek. Bu faşizmi protesto etmekle çözülecek bir sorun değil. UDC demekle hiç çözülecek bir sorun değil. Bu karşısına cesaretle dikil-

mek isteyen bir sorun. Bu kitleleri uyuşuk, günlük maişet derdi içerisinde gören anlayışla da çözülebilecek bir sorun değil. Kurtuluş böyle bir iddiada hiç bir zaman bulunmadı. Onun tek bir iddiası vardır bu konuda, o da: faşizmin kitlelerin silahlı mücadelesi ile yenileceğidir. Bu örgütlülük gerektirir, doğru bir siyaset gerektirir. Silahın meraklısı değiliz. Sürekli tekrarladığınız, sosyalistlerin barıştan yana olduğudur. Ama sınıflı toplumda barışı kazanabilmek için savaşmak gerekmektedir. Üstelik bay burjuva silahını bizden önce çekmiş. Eğer diyorsanız ki, silahın üzerine UDC ile gidin; hele siz önden gidin biz de sizin ardınızdan geliriz. Ama ne hazin tecellidir ki, sizler bizim ardımızdan gelmektesiniz.

Sizler bu konuda Kurtuluş karşısında çaresizsiniz. Kurtuluş'u bir takım maceraperestlere benzeterek eleştiremezsiniz. Çünkü Kurtuluş, teoride de pratikte de yapılması gerekeni yapmaktadır. Izdırabınızı anlıyoruz. Çaresiz kalıyorsunuz Kurtuluş karşısında. Çünkü o saflarınızı etkiliyor. Düşünmek zorunda bırakıyor. Marksizm ile ilgisi bulunmayan tezlerinizin ipliğini bir bir pazara çıkarıyor.

Bu konuda T'K'P'nin derdinin temeli gene savunduğu ileri demokrasi tezinde yatmaktadır. Şiddetle karşıdır aktif mücadeleye. Çünkü CHP karşıdır. T'K'P ise onun sayesinde legaliteye çıkma, seçimlerde beş on milletvekili çıkarıp iktidara ortak olmayı ve bu yoldan «devrimini» yapmayı düşlemektedir. Ama hayatın kendisi, ve goşistler (!) bu hesapları bozmaktadır. Çünkü hesap hesaba benzememektedir. Sınıf mücadelesinin yüksek matematiği yerine parmak hesabıyla problem çözmeğe kalkışmaktalar. Elbette bu durumda CHP kuyrukçuluğu temelinde işçi sınıfına ihanet kaçınılmaz olmaktadır.

Izmir'de 1 Mayıs'ta burjuvaziden aldıkları hizmet madalyalarına güveniyor olacaklar ki, hükümete ortak (?) olma hesapları yapmaya başladılar. Savaş Yolu'nun 17. sayısında Yorum sütunu «Devrimci Taktik» başlıklı yazıda, CHP'nin gerçek yüzünü değil ama mevcut hü-

kümetin gerçek yüzünü göstermiş olduğunu iddia ediyor. Neyi göstermiş olabilirler acaba? Bu hükümetin milli burjuva ağırlıklı olduğunu iddia etmekten ve kitleleri aldatmaktan başka. Proletaryaya ihanette ve kuyruçulukta o kadar kararlılar ki, CHP'ni savunmayı hiçbir yerde ihmal etmiyorlar :

«Günümüz *koşullarında, bugünkü hükümeti* destekleyen ulusal demokratik güçlerin çoğunluğunu kazanmak yerine, güçler oranını gözönüne almadan hükümeti devirme çağrısı yapmak, serüvenlere sürüklenmek, gerici faşist güçlerin ekmeğine yağ sürmektedir». (Savaş Yolu S. 17, sf. 3)

Şu birtek cümlede söylenenler bile CHP hükümeti konusunda nasıl büyük endişelere sahip olunduğunu göstermektedir. Onun hayatiyeti CHP'nin kendisinden daha fazla düşünülmektedir neredeyse. Bu cümlede anlatılmak istenen «aman bu hükümete birşey olmasın yoksa faşizm gelir» *mantığı değil mi? tam da o.* Çünkü bu hükümeti düşürmeye kalkışmanın gericilerin ekmeğine yağ sürmek olduğu anlatılıyor. Daha fazlasını da biz ekleyelim. Bu hükümete karşı ajitasyon ve propaganda sürdürmek de gericilerin işine yaramaz mı? Çünkü yapacağımız ajitasyonda kitlelere, bu hükümetin nasıl emperyalizmin uşağı olduğunu, oligarşinin her talebini yerine getirip yoksul halklarımızı bir o kadar daha açlık ve sefalete mahküm etmiş olduğunu anlatmayacağız mı? T'K'P'ne göre anlatmamız gerekmektedir. Çünkü, bu kitlelerin CHP'nin gerçek yüzünü görmesine ve ondan uzaklaşmasına ve dolayısıyla mevcut hükümetin zayıflamasına neden olur. Ve dahi gericilerin işine yarar. Demekki, kaderimiz iktidarı biz alıncaya değin CHP'ni desteklemek. Çünkü güçler dengesi bizim lehimize dönünceye değin, kitleleri kendi saflarımıza çeksek dahi bu gücü CHP'nin kullanımına sunmak durumunda olacağızdır. Aksi takdirde MC gelir! Nasıl da CHP ile ağız birliği ediyorlar. CHP de aynı tehdidi savuruyor: «Beni desteklemezseniz MC gelir.» Bu korku içine düşmüş olanlar elbetteki, reformizmin etkinliğinden de kurtulamazlar. Zaten bu korkuyu da gene reformizmin etkinliği altında oluş yaratmaktadır.

Eğer biz sorunu sınıf mücadelesi olarak göremez isek, proletaryanın mücadelesini burjuva hükümetleri arasında bir tercih sorunu olarak görmek zorunda kalırız. Burjuva hükümetlerin bize sunacağı da her zaman için kırk katır mı, kırk satır mı? olacaktır. Avanak padişah karısı gibi kırk katırı tercih edip kurtulacağımızı zannederken, katırların kuyruklarında sürüklenebileceğimizi aklımıza getiremiyoruz elbette. Zannediyoruz ki, katırlar bizim kullanımımıza verilecek. Ama katırcı ne yapacağını bizden iyi biliyor. Geberinceye kadar katırların kuyruğunda bağlı dolaştırmak.

T'K'P kitleleri reformizmin yarattığı hayaller peşinde sürüklemeye o kadar kararlı ki, hemen bir alt paragrafta bakın ne diyor?

«Bugün, burjuvazinin çeşitli iktidar ve hükümet almaşıklarının (ne demekse bu? - Kurtuluş) birbiri ardına iflas ettiği bir dönemde, ulusal demokratik güçlerden oluşacak bir hükümet zorunluluktur ve tek gerçek almaşıktır» (aynı yerde)

Kimin için zorunluluktur ve kimin için tek gerçek almaşıktır? Bu soruya cevap vermek lazımdır. Eğer biz henüz iktidara gelecek güce yaklaşamamışsak burjuvazinin almaşıkları ve zorunlulukları burjuvaziyi ilgilendirir. Bizim burjuvazi açısından almaşık ve zorunluluk olarak görülmemiz gibi bir şey olamayacağına göre burada söylenmek istenen: «Sizin kendi başınıza oluşturduğunuz iktidar ve hükümet biçimleri (dostumuz yukarıda her ikisini niye birden zikrediyor şimdi daha iyi anlaşılacak) sizi kaostan kurtaramamaktadır. Buna yeni bir iktidar ve hükümet biçimi bulmak gerekiyor. Gelin bizimle iktidarı ve hükümeti paylaşın ve bu kaosu çözelim. «İşte her adımda kendisini açığa vuran» ileri demokratik devrim, düzen» denen safsatanın ta kendisi. Yazar dostumuz «biraz daha güçlenelim, o zaman böyle bir hükümet sorunu gündeme gelecektir» derken de, umutsuzluğa kapılınmaması, rüyanın gerçekleşmesine fazla bir zaman kalmadığını anlatmaktadır.

İşte kendisine komünist diyen bir siyasetin burjuva kuyrukçusu gerçek yüzü. Ama tarihen bilinen bir

gerçektir ki, burjuvazi kuyrukçularına her zaman *kuyruğunun altından pay vermiştir*. Komünizm adına miğdesi kaldırana afiyet olsun. Sanırız T'K'P'in karın ağrıları da buradan gelmektedir!

KURTULUŞ

«Sol İçinde TİP'in Yeri ve Görevleri»

Bilimsel sosyalizm adına davrandıklarını, bu nitelikte bir akım ya da örgüt olduklarını iddia eden birçok grup, grupçuk siyaset sahnesini renklendiriyor. Kuşkusuz işçi sınıfı adına, sosyalizm adına proletaryanın mücadelesini arkadan hançerleyen, devrimci mücadelenin yolunu karartmaya çalışan bu akımların teşhir ve tecrit edilmesinin yolu ideolojik mücadeleden geçer. İşçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketin birleşip, kaynaşamadığı ve sosyalizmin henüz küçük burjuva bir tabana dayandığı Türkiye'de «işçi sınıfının doğrudan temsilcisi» olduğunu iddia edenlere de rastlanıyor. Bunun tipik örneği TİP'tir.

«*Türkiye İşçi Partisi herhangi bir işçi sınıfı partisi değildir, doğrudan işçi sınıfımızın partisidir.* Her zaman, hiç şaşmaksızın, işçi sınıfımızın partisi olmanın onur ve sorumluluğu içinde hareket etmiştir. Şimdi de aynı onur ve sorumluluk duygusu içinde, işçi sınıfımızın politik hareketini her hal ve şartta örgütlü olarak sürdürmek azim ve kararındadır...» (abç, TIP 2. Büyük Kongre MYK Raporu, s. 42).

Böylesine tuhaf iddialarla boy gösteren TİP için ilk söylenecek söz: «Ya bunlar işçi sınıfı partisinin, bilimsel sosyalizmin ne olduğunu bilmiyorlar; ya da kendilerini avutmak için böyle konuşuyorlar» olacaktır. Ancak incelendiğinde görülecektir ki, TİP, Marksizm-Leninizmi sağından solundan çekiştirip, onu burjuvazi açısından tehlikesiz ve kabul edilebilir hale getirmeye çalışmaktadır. Bu çabasıyla da, tüm sapmaların yerine getirdikleri o ünlü tarihsel görevi yapmaktadır.

TİP Genel Başkanı 1. Büyük Kongrede, işçi sınıfı partisi olup olmama konusunda şunları söylüyordu :

«İşçi sınıfının partisi olmak hiç bir kişiye, gruba, örgüte peşinen tanınmış, verilmiş bir imtiyaz, bir tekel

değildir. Sübjektif iddialarla da işçi sınıfı partisi olunmaz. İşçi sınıfının partisi olup olmamanın nesnel ölçütleri, kıstasları vardır. Bir işçi sınıfı partisi başlangıçta belirli sayıdaki kişilerden bir kadro hareketi gibi başlıyabilir. Zaten hiç bir parti ilk kurulduğu anda büyük kitleleri sürükler durumda olamaz, daha yeni kurulmaktadır. Ve böyle bir kuruluş eğer programı, tüzüğü, örgütleniş ilkeleri, benimsediği strateji bakımından bilimsel teoriye uygunsa ve bu stratejisi, programı somut olguların bilimsel sosyalist teori *açısından somut tahliline* dayanıyorsa, bu çekirdek halindeki ilk kuruluşa işçi sınıfı partisi denebilir. Ama bu kuruluşun gerçekten işçi sınıfı partisi olabilmesi, o niteliği kazanabilmesi, o ad'a hak kazanabilmesi, ancak işçi sınıfı içinde fiilen örgütlenip, örgütlenmesini geliştirerek, işçi sınıfının politik, ekonomik, ideolojik mücadelesine öncülük ederek, işçi sınıfının bu alanlardaki mücadelesini yönlendirebilme yeteneğine sahip olarak gerçekleşir. Bunu yapabildiği ölçüde söz konusu parti, işçi sınıfının partisidir. Bu yapılamıyorsa, bu yapılmamışsa, ne işçi sınıfının tarihine sahip çıkma girişimleri, ne de enter*nasyonalizm iddiaları bir örgütü* işçi sınıfının partisi yapmaz.» (TİP 1. Büyük Kongre Tutanağı, s. 15, yıl 1977).

Boran'ın sözlerine içtenlikle katılıyoruz. TİP üzerine kaleme aldığımız bu yazıda, TIP'in iddialarını Bayan Boran'ın sözleri çerçevesinde değerlendireceğiz.

EMPERYALİZM ÇAĞINDA «BARIŞÇI DEVRİM»

TİP, çağımızın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olduğunu belirttikten sonra, tüzüğünün 2. maddesinde ve çeşitli yayın organlarında, 20. yüzyılın ikinci yarısında «belirli toplumsal koşullarda bu geçişin barışçı yoldan olabileceği bir imkan olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır» tesbitini yapmaktadır. Belirli toplumsal koşulların ne olduğunu sırası geldiğinde tartışacağız. Ancak bizim burada ilk olarak belirtmemiz gereken nokta, TİP'in bütün program, strateji ve taktiğini böylesi bir **imkân üzerine temellendirmiş olduğudur.**

Çünkü, «TİP, işçi sınıfımızın, müttefiki emekçi sınıf ve tabakalarla birlikte *yasal yoldan* (abç) iktidara yürüyen sosyalist, demokratik, bağımsız, politik örgütüdür.» (madde: 2) sözlerinin arkasından gelen «barışçı geçiş»e ilişkin «teorik» tahlil şu cümleyle taçlandırılmaktadır:

«*Bu bilimsel doğru ve gözlemden hareket eden Türkiye İşçi Partisi'nin amacı;* işçi sınıfının, müttefiki emekçi sınıflarla birlikte ve partisi aracılığıyla iktidara gelmesini sağlamak ve iktidara geldiğinde sosyalizmi kurmaya girişmektir.» (TİP program ve Tüzüğü, s. 71)

TİP'i hareket ettiren temel motif: bu sosyalizme «barışçı geçiş» olanağıdır. Diğer bütün tezleri, örgütlenmesi, devlet ve devrim sorunları karşısındaki tavrı bu temel motifi tamamlayan, doğrulamaya çalışır niteliktedir.

20. yüzyılın ikinci yarısında ne olmuştur da, «barışçı geçiş» olanağı ortaya çıkmıştır? B. Boran Yurt ve Dünya'nın 1. sayısında yer alan «Demokrasi ve Demokratikleşme Sorunu» yazısında, Batı Avrupa «Komünist» Partilerinin «barışçı, demokratik yoldan iktidarı alma tasarıları»nı dayandırdıkları koşulları şöyle anlatıyor:

1 — «Bir ihtilal durumunun nesnel ve öznel şartları yoktur ve yakın bir gelecekte oluşacağa da benzememektedir. Buna karşılık Fransa ve İtalya gibi toplumlarda işçi sınıfı partileri genel seçimler yoluyla iktidarı alabilecek duruma gelmişlerdir, bu yolla iktidarın eşiğindedirler. Yukarıda sözü edilen değerlendirmeler bir yana, fiili olarak böyle bir durum vardır.

2 — «Demokratik özgürlükleri işçi sınıfı çetin mücadelerle burjuvaziden koparıp almıştır ve bu özgürlükler işçi ve emekçi kitlelere mal olmuştur.

3 — «Sınıfsal güçler arasındaki oranlar işçi ve emekçi kitleler lehine değişmektedir.

4 — «Uluslararası güçler dengesinin sürekli dünya sosyalist sistemi, dünya işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş mücadelelerinden yana değişmesi nedeniyle dünya konjoktürü elverişlidir.» (Yurt ve Dünya, sayı 1, s. 69).

Batı Avrupa «komünist» partileri bu koşullarda kendilerine *devletin demokratikleştirilmesi* görevini vermişlerdir. Toplumda etkinlik ve güçlerinin arttığını, parlamentoda daha güçlü bir biçimde temsil edilir olduklarını, bu durumun *burjuvazinin iktidarını belli sınırlar içinde tutmak ve belli sınırlar içine itelemek* olanağını kendilerine tanıdığını söyleyen bu partilere ve Boran'a göre, «parlamento sadece bir forum» olmaktan çıkmıştır.

«Seçimlerle iktidara gelindiğinde bu iktidar sadece parlamentoda sandalye çoğunluğuna dayanmayacaktır. Bu çoğunluk hukuksal olmanın dayanağı olacaktır. İktidar asıl, parlamento dışında, toplumda, işçi ve emekçi kitlelerin örgütlü gücüne ve mücadelesine dayanacaktır. Seçimlerde oluşacak oy çoğunluğu, bu örgütlü gücün ve mücadelenin nicel düzeyde, sayılara dönüşmüş ifadesi, belirtisi olacaktır.» (a.g.d, s. 68)

Parlamentonun dışında iktidarı alabilecek bir örgütlülük ve güce erişildiğinde «hukuksal olmak» aşkına bunca çaba niye? Bu hukuk burjuva hukuku değil midir? Hem burjuvazi üzerinde egemenlik kurabilecek bir niteliğe ulaşacaksın, hem de burjuva hukukuna saygılı olacağım diye üstünü başını yırtacaksın. Bu, devrimden, sosyalizmden vebadan kaçar gibi uzaklaşmanın bir ifadesidir. Devrim diye bir sorunu görmemenin ya da doğrusu burjuvaziye kölece bağlılığın en açık anlatımıdır.

B. Boran, Fransız ve İtalyan «komünist» partilerinin proletarya diktatörlüğünü reddetmelerini, onların savundukları barışçı geçiş, devletin demokratikleştirilmesi tezlerini aktarmakta, kendisi de aynı yolun yolcusu olduğu için bu tezlere hiç bir eleştiri yöneltmemekte, üstelik bu tezlerin hayata geçirilişi sırasında karşılaşılabilecek bazı güçlükleri belirterek bu işin Türkiye'de nasıl olacağı noktasına gelmektedir.

Bayan Boran, işçi sınıfı partilerinin parlamenter faaliyetlerini burjuva anlayışına ve pratiğine uygun «parlamentarizm»in sınırlarını aştığını ve parlamentoyu «sosyalistçe» (aman ne sosyalistçe!) kullanmayı öğrendiklerini eklemeyi unutmuyor.

Batı Avrupa partilerinin «ileri demokrasi»leri devleti sadece demokratikleştireceği için; «öngörülen yeni iktidar durumunda da demokrasi ve devlet sınıfsal niteliğini koruyacaktır. Bilimsel sosyalizm teorisinin devlet ve demokrasi konularında ortaya koymuş olduğu temel doğrularda bir değişiklik sözkonusu değildir.» (B. Boran, Agd, s. 70).

Batılı partilerin benimsedikleri stratejinin en kritik, tehlike yaratabilecek noktası «ileri demokrasi»den kapitalizmin giderek tasfiyesiyle sosyalizme geçiş sorunuymuş. Doğrudur. Asıl tehlike bu noktada başlar. Üstelik burjuvaziden çok burjuva hukuk düzenine ve kapitalizme bağlılık gösterildiğinden, bu noktaya kadar hiç bir tehlike yoktur. Peki, bu noktadan sonra kapitalizmi giderek tasfiye etmek, sosyalizmi kurmak için kim ileri atılacak? Batı Avrupa «komünist» partileri mi? İşçi sınıfını devrimci bir ruhla eğitmeden, burjuva devlet aygıtını parçayacak tarzda örgütlenmeden, burjuvaziyle göbek bağını koparıp atmadan sosyalizme geçilebilir mi? Sosyalizmi bir bilim olarak ele alıp, işçi sınıfını bu doğrultuda hazırlamadan sosyalizmi kurmanın tek bir olanağı var: Sosyalizmi salt bir kalkınma metodu olarak ele almak ve bu metodu uygulaması için burjuvaziyi ikna etmek! Yani, burjuvazinin feodalizmi tasfiye ettiği çağlardaki «devrimciliğine» seslenerek, ondan kapitalizmi tasfiye edip sosyalizmi kurmasını rica etmek!

Biz esas olarak TİP'in tezleriyle ilgileneceğiz. Batılı partilerin iddiaları üzerinde zorunlu olmadıkça durmayacağız.

Sosyalizme barışçı geçiş, «barışçı devrim» tezi üzerine her şeyini inşaa eden TİP bu konuda tek bir olumlu, başarılı örnek gösterebilir mi acaba? Vazgeçtik örnek göstermesinden, Leninist emperyalizm, devlet, devrim tahliline rağmen, ama yine de «bilimsel sosyalist» kalınarak «*barışçı devrim*» hayal edilebilir mi?

İşçi sınıfı şiddet meraklısı, zora dayanan, silahlı mücadeleden hoşlanan, zevk alan bir güruh mudur ki, illede zora, şiddete dayanan devrim diyor devrimciler?

Bilimsel sosyalizm, hastalıklı kafaların, teröristlerin ideolojisi midir ki, şiddete dayanan devrimi esas alıyor? Elbetteki hayır! Sosyalistler *ilke olarak* şiddete karşıdırlar. Ancak sömürü ve zulmü yıkmak, sosyalizme varmak için karşımızda duran bir gücü ortadan kaldırmak zorundayız. Bu da temel ögeleri sürekli ordu ve bürokrasi olan burjuva devlet aygıdır. Burjuva devletin ne olduğunu bilirsek, yani burjuvazinin sömürü ve egemenliğini sürdürmek, işçi ve emekçi sınıfları zaptu rapt altında tutmak için örgütlenmiş bir şiddet, zor aygıtı olduğunu bilirsek, burjuva devletinin «yıkıl git!» demekle yıkılıp tarihin çöplüğüne kendisini atmasını beklemek budalalığına düşmeyiz.

Hele de «uluslararası işçi sınıfı mücadelelerinin sentezleştirilmiş biçimi olan teori»nin, marksizm - leninizmin temel eserleri ortadayken ve bunlara hiç bir eleştiri yöneltmek cesareti gösteremezken, «*barışçı geçiş*», «*barışçı devrim*» teranelerinin sahibi TİP'in (tüm dünyadaki ikiz kardeşleri gibi) «bilimsel sosyalist»lik iddiaları, bu açık çelişki gülünç gelebilir. Ancak proletarya sosyalistleri bilirler ki, TİP ve benzerleri sosyalizme karşı burjuvazinin yürüttüğü savaşın *nesnel olarak* Truva atlarıdır. Onun içindir ki, proletarya sosyalistlerinin temel görevlerinden biri de bu atları uzun kulaklarından yakalayıp ,onları teşhir ve tecrit etmektir.

«Zora dayanan devrim olmaksızın, burjuva devlet yerine proleter devleti geçirmek olanaksızdır.» (Lenin, *Devlet ve İhtilal*, Bilim ve Sosyalizm yayınları, s. 28)

Bu sözler devletin Marksist - Leninist tahlilinin bir sonucudur. Varsayımlara, hayallere ve spekülatif yargılara değil, sınıf mücadelelerinin canlı pratiğine, bilimsel sosyalizme dayanan bir sonuçtur.

Sınıf mücadelesi, nesnel bir gerçektir. İster kabul edilsin, ister edilmesin bu mücadele cereyan etmektedir. *Sınıflı bir toplumda bunun* başka bir yolu da yoktur. Burjuva ideologları da, sınıf mücadelesi gerçeğini kabul ederler. Sorun, bu mücadele karşısında farklı sınıfların aldıkları tavıra ilişkindir.

Burjuvazi, sınıf mücadelesi gerçeği karşısında, bu mücadeleyi küllendirecek, kendisi için zararsız bir seviyede tutacak, egemenliğini sarsmayacak bir biçimde ve kendi mücadele platformu çerçevesinde sürdürülmesini sağlayacak bir yol tutturur. İşleri bu çerçevede yürütemiyeceği bir durum doğarsa, açık diktatörlüğünü kurarak sınıf mücadelesini kendi yordamınca sürdürür. Burjuvazi sınıf mücadelesini yokedemiyeceğini bildiği için bu mücadeleyi kendi minderinde ve daima kendisinin üstte, diğer sınıf ve tabakaların altta olduğu bir pozisyonda yürütmek ister. Burjuvazi açısından sınıf mücadelesinin kabul edilmesinden çıkarılması gereken sonuç ve önüne konulacak görev, işte budur.

Peki, proletarya ve onun ideologu sınıf mücadelesinden hangi sonucu çıkarmalı ve hangi görevleri önüne koymalıdır? Bu soruya verilen cevap, burjuva ve proleter siyaseti birbirinden ayıran en temel noktadır. Marksizm - Leninizm ile burjuva ideolojisinin her çeşidini ayıran çizgi burada ortaya çıkar. Bu konuya ilişkin olarak Marks şunları söylüyor :

«...Kendimle ilgili olarak şunu söyleyebilirim ki, modern toplumdaki sınıfların varlığını olsun, aralarındaki savaşımı olsun keşfetmiş olma şerefi benim değildir. Benden çok önce bazı burjuva tarihçiler, bu sınıflar savaşımının tarihsel gelişimini anlatmışlar, bazı burjuva iktisatçılar da bunun ekonomik yapısını dile getirmişlerdi. Benim yeni olarak yaptığım, şundan ibaretti: 1) *Sınıfların varlığının, yalnızca üretimin belirli tarihsel gelişim evrelerine* (Historische Entwicklungsphesen der Produktion) bağlı olduğunu; 2) Sınıflar savaşımının zorunlu olarak *proletarya diktatorasına götüreceğini;* 3) Bizzat bu diktatoranın *bütün sınıfların ortadan kalkmasına* ve *sınıfsız bir toplumun* kurulmasına geçişten ibaret olduğunu göstermek...» (Aktaran: Lenin, age: 40)

Lenin, Marks'ın bu sözleri üzerine devam eder :

«...*Yalnızca* sınıflar savaşımını kabul eden biri, bunu kabul ettiği için bir Marksist değildir; henüz burjuva düşüncesinin, burjuva politikasının çerçevesinden çıkmamış biri olabilir. Marksizmi sınıflar savaşımı öğ-

retisine indirgemek, onun kolunu kanadını kırpmak, bozmak, onu burjuvazi için kabul edilebilir birşeye indirgemek demektir. Aslında, sınıflar savaşımının kabulünü, *proletarya diktatorasının* kabulüne dek *genişleten* kişi bir marksisttir ancak. Marksisti alelâde küçük (ve büyük) burjuvadan temelden ayırdeden şey, işte budur. Marksizmin *gerçekten* anlaşılıp kabul edildiğini bu denek taşıyla ölçmek gerekir.» (Lenin, age: 40-41)

Marks ve Lenin'in sözleri açıktır: *Proletarya sınıf mücadelesinin zorunlu bir sonucu olarak proletarya diktatörlüğünü hedeflemelidir.* Proletarya devrimciliğini kendine yakıştıran bir örgütün programının dayandığı temel taşların en başında proletarya diktatörlüğünün kabulü yer almalıdır .

TİP, proletarya diktatörlüğünü kabul ediyor mu, etmiyor mu? Bizim TİP'e yönelttiğimiz temel soru budur.

TİP, bilimsel sosyalizmi «savunurken» (revize ederken) proletarya diktatörlüğünü savunmamaktadır; onu reddetmektedir. Denilecektir ki, TİP yasal bir partidir. Yasalara göre kurulmuş bir partinin programında proletarya diktatörlüğünün kabulünün belirtilmesi, TİP'i yasal olmaktan çıkartır, yasal varlığına son verdirtebilir.

Bizim burada tartıştığımız, proletarya diktatörlüğünün legal bir partinin programına yazılıp yazılamıyacağı sorununun ötesindedir. Bu kabulün ifade tarzı bizim tartışma konumuz değildir. Proletarya diktatörlüğünü savunmak lafla olmaz. Bu kabulün proletarya devriminin Leninist teorisinin zorunlu bir gereği olduğunu kavramak gerekir. Leninist Kesintisiz Devrim Teorisini reddeden bir partiden proletarya diktatörlüğünü savunmasını beklemek zaten mümkün değildir. Çünkü; «Leninizm, emperyalizm ve proleter devrimi çağının marksizmidir. Daha tam söylemek gerekirse, Leninizm, genel olarak proletarya devriminin, özel olarak proletarya diktatörlüğünün teori ve taktiğidir.» (Stalin, Leninizmin İlkeleri, s. 9).

TİP'in «barışçı devrime» tek bir olumlu, başarılı örnek gösteremiyeceğini söylemiştik. Anlaşılan bu tür

soruları kendi kendilerine sordukları için, günümüzde bu anti - leninist görüşün en açık pratiği Şili deneyi karşısında bakınız ne diyorlar: (1. *Büyük Kongre MYK* Raporunun ŞİLİ DENEYİNİN ÖĞRETTİKLERİ: BARIŞÇI GEÇİŞ OLASILIĞI arabaşlığı altında şu söylenenlere bakalım.)

«Bugün devrim Amerikan emperyalizminin plan ve finansmanı ile Şili gerici güçleri tarafından kan ve ateşle boğulmuş bulunuyor. *Bu sonuç elbette gerekli koşullar oluştuğunda 'barışçı geçiş olasılığı'nın mevcut olduğu tezini geçersiz kılmamıştır.* Bu geçici yenilgi, Şili devriminin tarihsel başarısını, deneyinin önemini gölgeleyemez. Ancak *bu sonuçtan çıkarılacak önemli dersler olmuştur.* Kitleleri devrimden uzaklaştıran ultra sol maceracılığın soyutlanması, giderek daha geniş yığınların ve orta sınıfların devrime kazanılması, daha da önemlisi devletin kolluk kuvvetlerinin mutlaka bir denetim ve kontrol altına alınması ve nihayet emperyalizm ve yerli gericilerin her cinsten entrika ve komplolarına karşı devamlı uyanık olunması gerekmektedir. Bütün bunlarla birlikte ortaya çıkan diğer bir olgu da uluslarası tekelci sermayenin ve yandaşlarının kendisi için ciddi tehlike belirdiğinde, demokratik görünme iddiasını hemen bir yana bırakarak elinden geleni ardına koymayacağıdır. Dün Vietnam'da böyle olmuştu, bugün Şili'de, yarın başka bir ülkede, emperyalizm gene aynı biçimde davranmaktan çekinmeyecektir.» (1. Kongre Tutanağı, s. 35 abç).

Bu sözlerde görülebileceği gibi TİP, Şili «devrim»inin yenilgisinden bazı dersler çıkarmaktadır. (Tırnak içinde devrim yazıyoruz. Çünkü Şili'de devrim olmamıştır. Şili'de başarısızlığa uğrıyan, ne sosyalizm, ne proletarya ihtilali ne de devrimci politikadır. Şili «deneyi» reformizmin kaçınılmaz sonudur. Reformizmin yenilgisidir sözkonusu olan.)

Birinci ders; kitleleri devrimden uzaklaştıran ultra sol maceracılığın soyutlanması; daha geniş yığınların ve orta sınıfların devrime kazanılması.

Reformculuğu terketmek, Marksizm-Leninizme sarılmak, burjuvaziyle bağları kesmek, kitlelerde hayal-

ler uyandıran sağ sapmanın tecrit edilmesi... Bunlara ilişkin ders almamış TİP. Günah keçisi «ultra sol» bulunmuş.

İkinci ders; Daha da önemlisi devletin *kolluk kuvvetlerinin* mutlaka bir denetim ve kontrol altına alınması;

Kolluk kuvvetlerinin sadece denetimi. Evet daha da önemlisi buymuş! Devletin kendisini parçalamak gerektiğine ilişkin ders ortada yok. Böyle bir ders almaya niyetleri de yok .

Üçüncü ders; Emperyalizmin ve yerli gericilerin entrika ve komplolarına karşı uyanık olmak.

Nasıl uyanık olunur, uyanık TİP'liler? Burjuva devlet aygıtını parçalayacak tarzda örgütlenmenin ve kitleleri bu anlayışla hazırlamanın gerekliliğine ilişkin, emperyalizm ve işbirlikçilerinden kurtulmak için tek yolun şiddete dayalı devrim olduğuna ilişkin hiç bir ders yok. Sadece uyanık olmak fikri var. Uyanık olmanın gereği devrimci politika ortada yok.

Son bir ders daha; uluslararası tekelci sermayenin ve yandaşlarının kendisi için ciddi tehlike belirdiğinde, demokratik görünme iddiasını hemen bir yana bırakarak elinden geleni ardına koymayacağıdır.

Eh, fena bir ders değil! Bu dersi alması için TİP' in Şili deneyini görmesi gerekiyormuş. Marksist - Leninistler bilirler ki, devrimci bir hareket karşısında burjuvazi ve bilumum bağlantıları, bırakalım iktidarı almak anlamında ciddi tehlike olmayı, devrimci hareketi daha doğarken boğmak, onu rotasından saptırmak için ellerinden geleni arkalarına koymazlar. Dünya işçi sınıfı mücadeleleri bunun binlerce örneğini görmüştür.

Şili deneyi karşısında TİP'in aldığı dersler bunlardır. Bütün bunlar bile hiç bir ders almadığının, almamaya yeminli olduğunun kanıtlarıdır. Çünkü sözün daha başında, ders almaya başlamadan imanını tazeliyor:

«Bu sonuç, elbette gerekli koşullar oluştuğunda 'barışçı geçiş olasılığı'nın mevcut olduğu tezini geçersiz kılmamıştır.»

Nedir bu gerekli koşullar? 20. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan bu «barışçı geçiş olanağı»nı doğuran «belirli toplumsal koşullar» nedir? Ne tüzüğün ilgili yerinde, ne programında, ne de başka bir yerde bu koşulların ne olduğuna ilişkin tek bir satır var. Avrupa'da bu koşulların ne olduğunu Bayan Boran'dan öğrenmiştik. Türkiye'de «barışçı geçiş» olasılığını doğuran koşulları da öğreneceğiz! Ancak biz önce Marksizm - Leninizme bakalım. «Barışçı geçişin» hangi koşullarda olanaklı olduğunu ve *hangi koşullarda olanaksız olduğunu* Marks, Lenin ve Stalin'den öğrenelim. Leninizmin Sorunları'ndan oldukça uzun bir aktarma yapacağımız için özür dileriz. Bayan Boran ve partisinin tekerlemelerine en özlü cevap bu olacaktır. TİP'in «benimsediği strateji bakımından bilimsel teoriye uygunluğunu» can sıkıcı olmasına karşın denetlemek gerekiyor. (Oysa bu uygunsuzluk o kadar açık ki!)

«... Proletarya diktatörlüğü, burjuva toplumun, burjuva demokrasisinin barış içinde gelişmesinin sonucu olamaz: Proletarya diktatörlüğü, ancak, burjuva devlet makinesini, burjuva ordunun, burjuva bürokratik aygıtın, burjuva polisin ezilmesinin sonucu olarak doğabilir.

«Marks ve Engels, *Komünist Parti Manifestosu*'nun önsözünde, 'işçi sınıfının, mevcut devlet mekanizmasını elinde tutmakla onu kendi amaçları için kullanamayacağını' söylerler. Proletarya devrimi, 'şimdiye kadar olduğu gibi, bürokratik ve askeri aygıtı bir elden ötekine geçiremez. Bu aygıtı kırmak zorundadır... Kıt'a Avrupa'sında her gerçek halk devriminin önkoşulu budur.' diye yazıyordu Marks, 1871'de Kugelmann'a mektubunda.

«Marks'ın Avrupa kıt'asını kapsayan bu sözleri, bütün ülkelerin oportünistlerine ve menşeviklerine, hiç değilse Kıt'a Avrupa'sı dışında kalan bazı ülkelerde (İngiltere'de, Amerika'da) burjuva demokrasisinin barış içinde bir gelişmeyle proleter demokrasisine dönüşebileceği olanağını Marks'ın kabul ettiğini bağıra bağıra ilan etme bahanesini verdi. Gerçekten Marks, böyle bir

olanağı kabul ediyordu ve tekelci kapitalizmin, emperyalizmin henüz varolmadığı ve gelişmelerinin özel koşulları yüzünden İngiltere'de ve Amerika'da militarizmin ve bürokrasinin henüz gelişmiş olmadığı 1870 - 1880 yıllarında bu ülkeler için, böyle bir görüşe varmasının haklı nedenleri vardı. Gelişmiş emperyalizmden önce durum böyleydi. Ama 30 - 40 yıl geçtikten sonra, İngiltere'nin ve Amerika'nın durumları köklü olarak değiştikten sonra, emperyalizm geliştikten ve istisnasız bütün ülkeleri kucakladıktan sonra, militarizmin ve bürokrasinin İngiltere ve Amerika'da ortaya çıkmasından ve bu ülkelerin kendilerine özgü, barış içinde gelişme koşulları ortadan kalktıktan sonra, bu iki ülkenin istisna olarak nitelenmesinden de vazgeçmek gerekti.

«'Bugün - diyor Lenin -, 1917'de birinci büyük emperyalist savaş döneminde Marks'ın bu sınırlandırması söz konusu olamaz. İngiltere'de, Amerika'da - bütün dünyada - Anglosakson «özgürlüğünün» (militarizmin ve bürokrasinin yokluğu anlamında) bu son iki temsilcisi de bütün Avrupa'yı kapsayan askeri ve bürokratik kurumların pis ve kanlı bataklığına düşmüşlerdir; o kurumlar ki, her şeyi kendilerine bağımlı kılarlar. Her şeyi ağırlıklarıyla ezerler. Şimdi İngiltere'de olsun, Amerika'da olsun, her gerçek halk devriminin yerine getirmesi gereken önkoşul (1914'ten 1917'e kadar Avrupa'dakilerden geri kalmayan bir emperyalist yetkinliğe ulaştıran) «hazır» «devlet aygıtı»nı parçalayıp yok etmektir.' (Devlet ve Devrim, cilt XXI, s. 395, Rusça).

«Başka bir deyişle, zora dayanan, proletarya devriminin önkoşulu olarak proletaryanın burjuva devlet aygıtını tahribi yasası, dünyanın emperyalist ülkelerindeki kaçınılmaz bir yasasıdır.» (Leninizmin Sorunları, s. 44 - 45).

Buraya kadar aktardığımız bölümde proletarya devriminin genel kuralını Marks ve Lenin'e dayanarak anlatan Stalin, «barışçı geçiş»in hangi koşullarda gerçekleşebileceğine ilişkin şunları ekliyor :

«Uzak bir gelecekte, proletarya, başlıca kapitalist ülkelerde muzaffer olursa, ve bugünkü kapitalist kuşat-

manın yerini sosyalist bir kuşatma alırsa belirli kapitalist ülkeler için sosyalizme barış içinde varmak elbette mümkündür; 'elverişsiz' uluslararası durum karşısında kapitalistler, 'gönüllü olarak', proletaryaya ciddi ödünler vermeyi daha akıllıca bir hareket sayabilirler. Ama bu varsayım ancak uzak bir gelecekte mümkün olabilir. Yakın gelecek için bu varsayımın hiç bir, kesinlikle hiç bir dayanağı yoktor.» (Stalin, age, s. 46).

«Bununla birlikte, bazı durumlarda, istisnaî olarak, örneğin bazı küçük ülkelerde, komşu büyük bir ülkede toplumsal devrimin gerçekleştirilmesinden sonra, küçük ülke burjuvazisinin, eğer direnmenin boşunalığına ve postunu kurtarmayı yeğ tutmasının daha doğru olacağına inandırılırsa, iktidarı barışçıl yoldan teslim etmesi *olasılığı* da yadsınamaz. Kuşkusuz, küçük ülkelerde bile sosyalizmin, iç savaş olmaksızın *başarılamaması* daha olasıdır; bu nedenle, her ne kadar şiddet bizim ülkülerimize yabancıysa da uluslararası sosyaldemokrasinin *tek* programı, iç savaşın tanınması şeklinde olmalıdır.» (Marksizmin Bir Karikatürü, Sol Yayınları, sh. 84) (Altını Lenin çizmiş).

Sosyalizme barışçı geçişin belirli koşullarının ne olduğunu Lenin ve Stalin özlü bir biçimde anlatıyorlar. Bu pasajlara bir satır bile eklemeye gerek yoktur. Şimdi tekrar soralım: 20. yüzyılın ikinci yarısında kapitalist kuşatmanın yerini sosyalist kuşatma mı almıştır? «*Elverişsiz*» uluslararası koşullar karşısında kapitalistler «gönüllü olarak» proletaryaya ciddi ödünler vermeyi daha akıllıca bir davranış saymaya mı başlamışlardır? Yoksa Lenin'in sözünü ettiği sosyal devrimini başarmış ülke SSCB ve komşu küçük ülke ise Türkiye mi? Ne dersiniz saygıdeğer TİP ideologları?

Stalin'in sözleri 1924 yılına aittir. Mevcut durumda ilk iki soruya verilecek cevap HAYIR olacaktır. Lenin'in sözleri 1916'ya aittir. Üçüncü soruya verilecek cevap da HAYIR olacaktır. Ekim devriminden bu yana sosyalizm dünyanın birçok ülkesinde zaferler kazanmıştır. Ulusal bağımsızlık mücadeleleriyle sosyalizm mücadelesinin ortak cephesi kurulmuştur. Ancak, dünya-

nın üçte birinde sosyalizm egemen olmasına rağmen emperyalizmin kuşatması ve sosyalizme saldırısı devam etmektedir. Sosyalist sistem içinde yer alan ülkeler, sosyalizmi kurmak, ve pekiştirmek yolunda birçok sorunlarla yüzyüzeyken, üstelik kendi aralarında mevzi savaşlara girişmektedirler. Bu neyi gösterir? Bu, sosyalist ülkelerde milliyetçi dalgalanmaların nereye varabildiğini gösterir. Konumuza ilişkin olarak, sosyalist ülkelerin kapitalist kuşatmayı parçalayamadığı gibi, bugün kendi aralarında *marksizm dışı* platformda sürdürdükleri mücadelenin, sosyalizme zarar verdiğini, bu kavganın emperyalizme yaradığını gösterir. Bu, Stalin'in ve Lenin'in belirli koşullar için ileri sürdükleri *varsayımın,* bugünde gerçekleşebilmesinin olanaklarının kesinlikle, ama kesinlikle ortaya çıkmadığını gösterir. Onun içindir ki, proletarya partisi programında *sadece* iç savaşı tanımalıdır. Doğal olarak, bir küçük burjuva akım olarak TİP'ten böyle bir şey beklenemez, istenemez.

Hele Türkiye gibi bir ülkede «barışçı geçiş» olasılığını saptamak ve bir kumarbaz gibi tüm kozlarını bu olasılığa yatırmak körlüğün ve aptallığın dikalasıdır. Koçlar, Sabancılar ve onların temsilcileri siyasal partiler, kurumlar, ABD emperyalizmi mi « gönüllü olarak» TİP'in yapacağı «devrim»e (!) teslim olmayı akıllıca bir davranış sayacaktır? Mevcut devlet cihazını parçalamadan sosyalizme «barışçı yoldan» geçebileceği propagandasını yapmak, işçi sınıfını ve emekçileri aldatmaktır; onları oligarşinin sadık köleleri halinde tutmak için afyonlamaktır, ihanettir. Ancak bu TİP'tir. Ne yapsa yeridir. Çünkü ikizkardeşi TKP gibi o da Türkiye'yi dışarıdan izlemektedir. TKP mültecidir, dışarıdan gazel okur. TİP yerli turisttir, içerden maval okur.

TİP, 1. Kongre MYK Raporunda şöyle diyor:

«Dünya devrimci mücadelesinin başlıca ögesi durumunda olan *sosyalist sistem* ve buna bağlı ülkeler gelişmekte ve giderek dünyanın kapitalizmden sosyalizme geçişinde *daha belirleyici rol* oynamaktadır.» (abç, 1. Kongre Tutanakları, s. 24)

2. Kongre MYK Raporunda bu görüş şu sözlerle pekiştirilmektedir.

«Kısaca, kimi zikzaklara ve çelişkili gelişmelere karşın, son iki yıllık dönem, çağımızın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olduğunu, kapitalizmin bunalımının giderek derinleştiğini, *dünyanın gidişinde kapitalizmin etkinliğinin zayıfladığını, sosyalist sistemin belirleyiciliğinin ise arttığını* ortaya koymuştur.» (2. Kongre MYK Raporu, s. 1, 1979 abç)

Elbette emperyalizm her geçen gün yeni mevziler yitirmekte, sosyalizm güçlenmektedir. Ancak çağımız henüz emperyalizm çağıdır. Sosyalist ülkeler dünyanın gidişinde etki yapmakla birlikte belirleyici değildirler. Emperyalizmin giderek daha fazla kayıp vermesi bu sistem içinde yer alan bazı (hangileriyseler?) ülkelerde kapitalizmden sosyalizme barışçı geçiş olasılığını doğurmamakta, tam tersine, bu olasılığı dıştalamaktadır. Nasıl mı dıştalıyor? Şöyle:

«Genel olarak devletin güçlendirilmesi, özel olarak polisin ve hükümetin sahip bulunduğu yetkilerin artırılması, geçici, anti-demokratik eğilimlerin güçlenmesinin bir başka önemli belirtisidir. Aralarında burjuva demokrasisinin beşiği ve en gelişkin örneği olarak tanıtılan İngiltere'nin de bulunduğu bir çok ülkede merkezi politik otoritenin güçlendirilmesi gerekçesiyle demokratik hak ve özgürlüklere karşı çeşitli saldırılara geçilmiş ya da bu yönde ciddi hazırlıklar yapılmıştır. .» (age, s. 7)

Şimdi al bu sözlerinin yanına 1950'lerde ortaya çıkan (!) «barışçı geçiş» olanağını koy. Buna, eliyle yaptığını ayağıyla yıkmak denir. Ama önemli mi? SBKP öyle buyurmuş. SBKP teorisyenlerinden K. Zaradov'un, dergimizin daha önceki sayılarında da aktardığımız sözlerinden bir kısmını hatırlatalım:

«Herşeyden önce, tüm dünyada sosyalizm ve demokrasi güçleri hatırı sayılır ölçüde büyüdü. Marksist - Leninist partilerin rehberliğindeki işçi sınıfı, burjuva devletlerde yasaları yapan tekellerin politikasından hoşnut olmayan milyonlarca insanı etrafında toplamaya ve güçler üstünlüğü sağladıktan sonra burjuvaziyi

silahlı bir direnme olmaksızın teslim olmaya zorlamaya yeteneklidir.» (Leninizm ve Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş, s. 208)

«...günümüzde parlamentoyu artık sadece sınıf savaşımı için bir arena olarak değil, iktidarın proletarya tarafından fethi için bir alet olarak ta kullanmak olanaklıdır.

«Ancak devrimin barışçıl gelişimi parlamentonun kullanılmasıyla sınırlanmamaktadır: kapitalist toplumda, parlamentonun eylemini felce uğratabilecek daha önemli iktidar merkezleri varolduğuna göre, parlamentonun feshi sonuç belirleyici bir eylem oluşturamaz. Bu nedenle komünist partiler, yine barışçıl çerçeve içinde kalarak, başka formüllere başvurmayı ön görüyorlar.» (Age, s. 210).

«Komünistler, devrimin barışçıl gelişimi için savaşım vermenin araçlarından biri olarak, işçi sınıfının çıkarlarını temsil eden ögeleri kerte kerte içine sokarak devlet aygıtının bileşimini değiştirmeyi görüyorlar. Komünist partiler, böylece kurumların, okulların ve üniversitelerin demokratikleştirilmesini ilerletebilir. polisi, orduyu, özel servisi denetleyebilir.» (Age, s. 211) (TİP'in Şili deneyinden aldığı ikinci ders hatırlansın) K. Zaradov, kendisini «barışçı devrim» sevdasına öylesine kaptırırki, patronların örgütlerine bile kerte, kerte giriverir.

«Komünistler, patronların çeşitli etkinlik biçimleri ve örgütleri üzerinde denetimi güçlendirerek işçi sınıfının ekonomi içindeki etkisinin artmasında, iktidarın barışçı fethi için savaşımın bir diğer aracını görüyorlar.» (Age, 277)

Neresinden bakılırsa bakılsın, Zaradov'un, (aynı zamanda SBKP ve izleyicilerinin) bu ilginç tezleri Marksizm-Leninizmin tam bir enkazıdır. Bu kafa yapısı proletaryaya, bilimsel sosyalizme yabancıdır. Aynı mantığa «yeni Narodnikler» de sahiptirler. Birileri, kapitalist devleti kerte, kerte demokratikleştirip «barışçı devrim» (!) yapıyorlar! Ötekiler, sosyalist devlete, burjuvaların kerte,kerte girmeleriyle «barışçı karşı-devrim» (!) yaptığını yayıyorlar!

Bilimin yerine iman öylesine sağlam oturmuş ki, Zaradov, «barışçı devrime» Bulgaristan ve diğer Doğu Avrupa ülkelerini örnek göstermek şaşkınlığına düşüyorlar. İşçi sınıfı önderliğinde kazanılan demokratik halk diktatörlüğünden sosyalizme geçişi «barışçı devrime» örnek göstermek demagojidir, sahtekârlıktır.

SBKP'nin ülkemizdeki şaşmaz takipçileri TİP, TSİP, TKP bu tezleri ya aynen ya da sağından solundan rötüşlayarak savunmaktadırlar.*

TİP'in «barışçı geçiş» olasılığının varlığına ilişkin temel dayanağı 1. ve 2. Kongre raporlarında ve parti programında belirtilen sosyalist sistemin dünyanın gidişinde belirleyici olduğu görüşüdür. Bu dayanağın çürük olduğunu ispatlamak için dünyaya gözü kapalı bakmamak yeterlidir. Ancak at gözlükleriyle bakanlar SSCB ve sosyalist ülkelerden başka dünya diye bir şey göremiyecekleri için böyle bir dayanağı sağlam zannedebilirler.

Zaradov'un ilginç tezlerinin Türkiye'ye nasıl uyarlandığını görelim.

«... politik demokratikleşme, politik özgürlüklerin yasal engellerden kurtarılması en güncel ve ivedi görevdir. Bugün için mücadelenin ağırlığı bu nokta üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu noktada *Türkiye'deki durum ve mücadele Batı'nın gelişmiş kapitalist ülkelerdeki demokratikleşme sürecinden ve demokrasi mücadelesinden farklıdır.* Oralarda sözkonusu özgürlükler çoktan elde edilmiştir. *Onların siyasal düzeyde mücadelesi bir yandan bu özgürlükleri faşizm tehlikesine karşı korumak, öte yandan da devlet aygıtında değişiklikler yaparak, politik demokrasiyi genişletmek ve derinleştirmek yönündedir.*» (abç., Demokrasi ve Demokratikleştirme Sorunu, Yurt ve Dünya sayı: 1, s. 83 - 84)

Boran, Avrupa'da sorunun devlet aygıtında değişiklikler yaparak demokrasiyi genişletmek ve derinleştirmek olduğunu anlatıyor. Türkiye'de demokrasi mücadelesinin, politik özgürlüklerin Batılı ölçülerde elde

---

* E. Birliği'nin savunduğu emperyalizm anlayışının üzerine «barışçı devrim»i oturtmak daha mümkündür.

edilmesiyle hedefine varmış ve sona ermiş olmayacağını; ancak klasik denilen demokratik özgürlüklerin tam olarak elde edilmesinin güncel ve ivedi görev olduğunu anlattıktan sonra, Bayan Boran, «toplumsal demokratikleşme sürecinin» (devletin demokratikleştirilmesi sürecinin) Batıdakinden farklarını şöyle sıralıyor: 1 — «O ülkelerde emperyalist - kapitalist toplum düzeni içinde demokratikleşmeyi geliştirmek, sosyalizme yöneltmek sorunu ve çabası vardır. Türkiye'de ise sorun ve mücadele emperyalizmin sultasından kurtulmak, emperyalist - kapitalist dünya ilişkileri ağının dışına çıkmak ve sosyalizme yönelmektir.» 2 — «Bir diğer önemli fark da, sosyalist devrim aşamasından önce bir ara aşamanın zorunlu olup olmadığıdır. Batı'da 'ileri demokrasi' diye adlandırılan böyle bir ara aşama öngörülmektedir. Bizde de Ulusal Demokratik Devrim aşaması ileri sürülmektedir. Parti programımızda ve çeşitli yayınlarımızda belirttiğimiz gibi ve bu yazıda çizdiğimiz tarihsel gelişme tablosundan da anlaşılacağı üzere, Türkiye'de burjuva demokratik devrim esas itibariyle yapılmıştır. Artık bu nitelikte bir *devrim* değil, toplumun demokratikleşme sürecinin genişletilmesi ve derinleştirilmesi söz konusudur. İleride bir devrimin nesnel ve öznel koşulları meydana geldiğinde, bu, sosyalist devrim olacaktır.» (age, s. 84, altını Boran çizmiş)

Batı'daki «demokratikleşme süreciyle», Türkiye'deki arasındaki fark bunlarmış. Görüldüğü gibi sorun devletin demokratikleştirilmesidir. «Demokratikleştirilmiş devlet» *ileride* (kimbilir ne zaman?) barışçı bir biçimde «sosyalist devlet» oluverecektir.

Batı'da burjuva demokratik devrimin tamamlanmışlığının yanısıra tekelci kapitalizm aşamasındaki bu ülkelerde sosyalist devrimden önce bir ara aşamaya hiç bir itirazı olmayan Bayan Boran, Türkiye'de böyle bir ara aşamayı kabul etmemekle kendisini onlardan ve güya TKP'den ayırıyor, Avrupa ülkelerinde öne sürülen bu ara aşamanın Leninist Kesintisiz Devrim Teorisine aykırılığı bir yana, bu aşama devrimci bir aşama da değildir. Türkiye'de buna tekabül eden ara aşa-

madan Ulusal Demokratik vb. adlarla nitelenen *demokratik devrim* aşamasının gereksiz ve yanlış olduğunu, ileride bir devrimin nesnel ve öznel koşulları olursa, onun da sosyalist devrim olacağını söyleyen B. Boran, sosyalist devrim zamanı gelip çatıncaya dek ne yapacağını da anlatıyor: Politik demokrasiyi genişletmek, derinleştirmek, devleti demokratikleştirmek; TİP'in devrimci mücadeleden ve demokrasi mücadelesinden anladığı bunlardır.

Buraya kadar anlattıklarımızdan anlaşılacağı gibi, «barışçı devrim» tezini mümkün kılacak koşulların Türkiye'de varlığına ilişkin tek bir somut, bilimsel tahlil, gözlem ortada yoktur. Öyleyse nereden çıktı Türkiye'de «barışçı devrim»? Birincisi, kafalar SBKP'ye göre kurulu olduğu için, SBKP öyle diyorsa, öyle olduğu için. İkincisi TİP ideologlarının paşa gönülleri öyle istediği için. Bunun başka bir açıklaması yoktur.

DEMOKRASİ NEDİR? ÇAĞIMIZDA SORUN, DEMOKRASİYİ DERİNLEŞTİRMEK DEĞİL, ONU KURMAKTIR.

Önceki bölümde belirttiğimiz gibi TİP, sınıflar mücadelesi karşısında bir marksistin kavraması gereken özü ve benimsemesi gereken görevi hiç anlamamıştır. Sınıf mücadelesi ve devlet sorununun marksist kavranışı olmayınca proletarya diktatörlüğü teorisi reddedilmekte, toplumun ve devletin demokratikleştirilmesi, «barışçı devrim» ütopik tezleri «bilimsel sosyalizm» adına savunulmaktadır.

Devlet sorununun kavranamaması (daha doğrusu çarpıtılması) demokrasi konusunda da yanlış, marksizm dışı bir tutum ortaya koymaktadır. Üstelik bu çarpıtma, «bilimsel sosyalizm teorisinin devlet ve demokrasi konularında ortaya koymuş olduğu temel doğrularda bir değişiklik söz konusu değildir.» (B. Boran) denerek yapılmaktadır. Bilimsel sosyalizmin devlet ve demokrasi konularında temel doğrularında bir değişiklik sözkonusu değilse nereden çıktı bu devletin demok-

ratikleştirilmesi? Nereden çıktı bu demokrasinin derinleştirilerek sosyalizme barışçıl geçiş teorisi? Yoksa Marksizm - Leninizmin temel doğruları dediğiniz bunlar mı?

TİP'e sorarsanız, bugün Avrupa ülkelerinde burjuva demokrasisi var. Türkiye'de de burjuva demokrasisi var. Ve her iki kategoride yer alan ülkelerin mücadelesi bu demokrasilerin omuzlanması, demokrasinin sınırlarını genişlete, genişlete sosyalizme «barışçı bir biçimde» geçilmesidir. Öne sürülen bu tez demokrasinin çarpıtılması üzerine oturtulmuştur. Öyleyse nedir demokrasi?

«Demokrasi bir devlet biçimidir, çeşitli devlet biçimlerinden biri. Öyleyse her devlet gibi, demokrasi de, şiddetin, örgütlenmiş olarak, sistemli biçimde insanlara uygulanmasıdır. İşin bir yanı bu. Ama, öte yandan, demokrasi, vatandaşlar arasındaki herkese, eşit olarak devletin biçimini tayin etmek ve onu yönlendirmek hakkının resmen tanınması anlamına da gelir. O halde bundan şu sonuç çıkar ki, demokrasi gelişmesinin belirli bir aşamasında, önce, proletaryayı, bu devrimci anti - kapitalist sınıfı birleştirir, sonra da, onun, cumhuriyetçi de olsa, burjuva devlet makinesini, yani sürekli orduyu, polisi, bürokrasiyi yıkmasını, parçalamasını, yeryüzünden silip atmasını ve onlar yerine *daha* demokratik bir devlet makinesi koymasını sağlar; ama bu böyle olmakla, önce silahlı işçi yığınlarının, sonra da giderek milise katılan halkın tümünün biçimini alan bu devlet, gene de bir devlet makinesi olmaktan geri kalmaz.» (Lenin, aktaran Kurtuluş sayı 5, s. 16)

Lenin, Devlet ve İhtilâl kitabında, demokrasinin eşitlik demek olduğunu proletaryanın eşitlik mücadelesinin, sınıfların ortadan kalkması anlamında doğru olarak yorumlanırsa, bir slogan olarak eşitliğin büyük öneminin açıklığa kavuşacağını belirtir. Ancak demokrasinin *biçimsel* eşitlik olduğunu, üretim araçlarının mülkiyeti açısından toplumun bütün bireyleri için eşitlik sağlanır sağlanmaz, insanlığın kaçınılmaz olarak *biçimsel* eşitlikten *gerçek* eşitliğe geçme sorunuyla karşı karşıya kalacağını eklemeyi unutmaz.

Lenin, burada demokrasinin ikili bir tanımını vermektedir. Bir yanıyla, bir devlet biçimi olarak demokrasi, devlete egemen olan sınıfın dışındaki sınıflara sistemli şiddet uygulayan bir makinedir; örgütlenmiş ve sistemli bir baskı ve şiddet aracıdır. Diğer yanıyla, demokrasi, sadece egemen sınıfa değil, sınırları içine giren herkese devletin biçimini «özgürce» ve «eşitlik içinde» belirleme hakkını veren bir kurumdur. Devletin biçimini özgürlük ve eşitlik içinde belirleme hakkı gerçekte yoktur. Bu özgürlük ve eşitlik sadece ve sadece biçimseldir. Devletin biçimini belirleme hakkı, eşitlik ve özgürlük *yalnızca* devlete sahip olan egemen sınıf için gerçekten vardır. Halk için gerçek eşitlik ve özgürlük yoktur. Çünkü, «Devlet varoldukça, özgürlük yoktur. Özgürlük olacağı zaman, devlet olmayacaktır.» (Lenin, *Devlet ve İhtilâl,* Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s. 106)

Kısacası, devletin bir biçimi olarak demokrasinin *biçimsel* olmaktan çıkıp *gerçek* olduğu zaman, özgürlük ve eşitlik te gerçek olacak; o zamanda devlet söneceği için, onun bir biçimi olarak demokrasi de yokolacaktır. Yani tam demokrasi, devletin, demokrasinin olmadığı bir dönemdir. Sosyalist toplumda yavaş yavaş sönmeye başlayan devletle birlikte demokrasi de yok olacaktır.

Feodalizmi tasfiye edip kapitalizmin özgürce gelişmesini sağlayan burjuva demokratik devrimlerinin sonunda oluşan kapitalist toplumların tipik devlet biçimi burjuva demokrasisinin, burjuvazi için anlamı nedir?

Birinci olarak, köylülerin önce toprak sahibi yapılmaları, sonra mülksüzleştirilip proleterleştirilmeleri, bunun için feodal toprak mülkiyetinin parçalanması,

İkinci olarak, serbest değişim, serbest rekabet,

Üçüncü olarak, sermayenin sadece kendi ellerinde toplanması ve bunun için gerekli olan «özgür» ücretli işçilerin varlığı.

Burjuvazi için demokrasinin anlamı budur. Burjuvazi kendi demokrasisini «gerçek demokrasi», «halkın demokrasisi» diye yutturmaya çalışır. Bunun kanı-

tı olarak da parlamentoyu, genel oy mekanizmasını gösterir.

Burjuva demokrasisi, burjuvaziye sadece devletin biçimini belirleme özgürlüğünü vermez. Demokrasinin görevi, işçi ve emekçi sınıflar üzerinde baskı ve şiddeti sistemli olarak uygularken, devletin ve ekonomisinin işlerini bütün burjuvazi için dış müdahaleler olmaksızın korumaktır. Burjuva demokratik devlet, ekonomiye doğrudan karışmaz. Asıl görevi, ekonomiye dışarıdan müdahaleleri önlemek, onu bir düzen içinde tutmak ve kapitalistlerin bu düzen içinde serbestçe rekabet edebilmelerini sağlamaktır. Kısaca, burjuva demokrasisi, serbest rekabetçi kapitalist dönemde, ekonomik yapının bir gereğidir. Ekonomik yapının bir yansıması olarak demokrasi, burjuvazinin tümü için gerçekten vardır; işçi ve köylüler için bir aldatmacadır, biçimseldir.

Peki, burjuvazinin allayıp pullayıp göklere çıkardığı parlamento ve genel oy mekanizması nedir?

«Belirli bir süre için, parlamentoda halkı yönetici sınıfın hangi bölümünün ayaklar altına alacağına, ezeceğine, dönem dönem karar vermek yalnızca anayasal parlamenter kırallıklarda değil, en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özü budur.» (age, s. 53)

Ayrıca hiç bir burjuva demokratik cumhuriyette parlamento yasaların yapıldığı bir yer değildir, olmamıştır. «Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan Ingiltere'ye, Norveç'e vb.'ye dek herhangi bir parlamenter ülkeyi düşününüz; asıl 'devlet' işleri hep kulislerde görülür; bu işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay kurulları tarafından yürütülür. Parlamentolarda, yalnızca 'saf halk'ı aldatmak ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz.» (Lenin, age, s. 54)

Burjuva demokratik devletin temsili organı parlamentonun yasaları yapıyor olması, demokrasinin biçimselliği kadar biçimseldir. Bundan daha fazla bir şey değildir.

«Genel oy hakkı, işçi sınıfının olgunluğunu ölçmeyi sağlıyan bir göstergedir. Bugünkü devlet içinde bun-

dan daha fazla bir şey olamaz *ve asla olmayacaktır*, ama bu kadarı da yeter. Genel oy hakkı termometresinin emekçiler için kaynama noktasını göstereceği gün, onlar da kapitalistler gibi, ne yapmaları gerekiyorsa onu yapacaklardır.» (Engels, Ailenin, Özel Mülkiyetin, Devletin Kökeni, s. 240, abç.)

Proletarya devrimcileri parlamentoyu ve genel oy hakkını böyle değerlendirirler. Parlamentoya girerken, devletin bu kurumunu da parçalamak amacını güderler. Burjuvazi tarafından aldatılmış geri kitlelere parlamentonun gerçek yüzünü açıklamak için onun içine girerler. Parlamento içinde oynanan oyunları, bizzat onun kürsüsünden açıklamak için oraya girerler. Seçimler yoluyla parlamentoda çoğunluğu kazanıp siyasal iktidarları ele geçirmek ham hayalini kesinlikle ama kesinlikle akıllarından geçirmezler. Çünkü parlamento devlet değildir; devletin bir kurumudur. Siyasal iktidar ise ancak devleti yıkarak, parçalayarak elde edilebilir. Onun içindir ki, Lenin, «*parlamento sınıf mücadelesinin bir sahnesidir*» demektedir. (3. Enternasyonal Konuşmaları, s. 97)

Batı'nın «komünist» (!) partilerine ve bu arada TİP'e göre ise «parlamento sadece bir sahne olmaktan çıkarak, burjuva iktidarını belli sınırlar içine itelemenin bir aracı da olmaya başlamıştır.» Zavallı Lenin! Parlamentonun bu yönünü değerlendirebilmek ustalığını gösterememiş! Yazımızın birinci bölümünde anlattığımız gibi günümüzün bu «usta»ları iteleme mücadelesinde öyle arenalar buldular ki, parlamento yanında hiç kalır. Öyle ya parlamentoyu denetlemek bu «komünist» partiler için mümkün hale gelince devletin diğer kurumlarını da aynı iteleme mücadelesiyle denetlemek, giderek devleti barışçı bir biçimde fethetmek niçin mümkün olmasın? Ve denetleyip, demokratikleştirilmiş bu devleti sosyalist devlet haline getirmek niçin mümkün olmasın? İteleye iteleye burjuva iktidarını belli sınırlar içine sokmak, burjuvazinin egemenliğini kısıtlamak mümkün olabildiğine göre, bir adım daha ileri giderek devletin tepesinden burjuvaziyi

aşağıya itelemek niçin mümkün olmasın? Işte revizyonistlerin mantık silsilesi böyle çalışıyor.

Revizyonistlerde tıpkı burjuvazi gibi parlamentoyu ve genel oy hakkını göklere çıkartırlar. Burjuva demokrasisini gerçek demokrasi diye yutturmaya çalışırlar. Buraya kadar anlattıklarımızdan proletaryanın burjuva demokrasisi yanında asla yürüyemiyeceği sonucu çıkarılmamalıdır. Proletarya birçok kereler burjuvaziyle birlikte, burjuvazinin ardından da demokrasi mücadelesine atılmıştır. Demokratik devrimin tamamlandığı ülkelerde biçimsel de olsa bir çok haklar elde etmişlerdir. Demokrasi sorununu incelerken, bir devlet biçimi olarak demokrasi ile demokrasi mücadelesinin yan ürünleri olarak ortaya çıkan hakları birbirine karıştırmamak gerekir. Devlet biçimi olarak demokrasinin olduğu her yerde haklar vardır. Ancak hakların olduğu yerde, her zaman demokrasi yoktur.

Burjuva demokratik cumhuriyet, serbest rekabetçi kapitalizmin üzerinde yükselebileceği en uygun devlet biçimidir. Serbest rekabetçi kapitalizm büyüme yoluyla (sermayenin ve üretimin merkezileşmesi ve yoğunlaşması yolu ile), yerini tekelci kapitalizme terk ettiği zaman demokrasi ile bu yeni ekonomik yapı birbiriyle açıktan çatışırlar. Serbest rekabetçi kapitalizm ile demokrasi arasında da bir çelişki vardır. Ancak tekelci kapitalizmde bu çelişki keskinleşmiş ve açıktan bir çatışmaya dönüşmüştür. Ekonomide tekellerin egemenliği politikada da yansımasını bulmuş ve tüm burjuvazinin siyasal egemenliğinden, burjuvazinin bir kesiminin, tekelci burjuvazini negemenliğine bir geçiş olmuştur. Devlet, tekel kârını arttırmak, tekelci birleşmelere zemin hazırlamak, kolaylaştırmak için ekonomiye doğrudan müdahaleye başlamıştır. Tekelci kapitalistler devletin yönetimini bizzat ellerine almaya başlamışlardır. Çeşitli devlet kurumlarında bizzat kendileri oturmaya başlamışlardır.

Emperyalizm döneminde, gerek krallıklarda, gerekse en özgür cumhuriyetçi ülkelerde proletaryaya karşı alınan baskı önlemleri şiddetlendirilmiş buna bağıntılı olarak da «devlet aygıtı»nın bürokratik ve as-

keri kurumları eşi görülmemiş ölçüde güçlendirilmiştir. Emperyalist savaşlar, tekelci kapitalizmin tekelci devlet kapitalizmine dönüşme sürecini hızlandırırlar. Büyük tekel gruplarıyla kaynaşan, giderek aynılaşan devletin, halk yığınları üzerindeki ekonomik, politik, vb. baskısı daha da şiddetlendi.

Kapitalizmin bu yeni aşamasının, emperyalizmin tahlili, bu çağda devlet, devrim, demokrasi, demokratik haklar sorunları Lenin'in tüm sağ ve sol sapmalarla polemiklerinin ana noktalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Emperyalizm, Devlet ve İhtilâl, Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm vb. eserlerinde Lenin'in esas olarak uğraştığı sorunlar bunlardır.

«Bu yeni ekonominin, tekelci kapitalizmin (emperyalizm tekelci kapitalizmdir) siyasi üst yapısı *demokrasiden* siyasi *gericiliğe* değişimdir. Demokrasi serbest rekabete tekabül eder. Siyasi gericilik tekele tekabül eder. Rudolf Hilferding Finans Kapital kitabında haklı olarak 'finans kapital hakimiyet için çalışır, özgürlük için değil' demektedir... Emperyalizm hem dış hem de iç siyasette demokrasiyi yıkmaya doğru, gericiliğe doğru mücadele eder. Bu anlamda emperyalizm söz götürmez bir biçimde *genel olarak demokrasinin, bütün demokrasinin* 'inkarı'dır.» (Aktaran, Kurtuluş, sayı: 4 s. 29)

Lenin'in söyledikleri özetle bunlar. Emperyalizmde burjuva demokrasisi aramak boşunadır. Emperyalizmde ancak demokratik haklar söz konusudur. Tüm sağ oportünist ve revizyonistler demokrasi ile demokratik hakları birbirlerine karıştırmakta, demokratik bir hakkın bulunduğu yerde demokrasinin varolduğu sonucunu çıkarmaktadırlar. Demokrasiyi haklarla ölçen bu sapma, daha sınırlı olan hakları çoğaltarak, yani «demokrasiyi» genişleterek sosyalizme doğru gittiklerini sanırlar. Onların ve bu arada TİP'in demokrasi mücadelesinden anladığı haklar için mücadeledir.

Sol oportünistler, emperyalizmin demokrasinin tümüyle olumsuzlanması olduğu gerçeğini görürler, ancak haklar için mücadeleyi reddederler.

Demokrasinin varlığını, yokluğunu veya azlığını, çokluğunu haklarla ölçenler Türkiye ile Batı'ya kıyaslarken, demokrasinin Türkiye'de sınırlı, Batı'da daha fazla olduğunu saptarlar. Ancak «demokrasi bir devlet biçimidir», bu kimin için demokrasi, kimleri içine alır? sorusu sorulduğunda Avrupa'da finans oligarşinin devleti (demokrasisi), Türkiye'de tekelci burjuvalardan başka zümreleri de içine alan bir devlet (demokrasi) görürler. Buradan çıkması gereken sonuç «demokrasi» nin Türkiye'de daha geniş olduğudur. Ancak bu sonuç gerçekle uyuşmadığı için, bir aritmetik probleminde sonucu yanlış bulan bir ilkokul çocuğunun utangaçlığıyla sayfayı yırtıp atarlar.

Oysa sorun böyle değildir. Demokrasi ve demokratik haklar birbirine karıştırılırsa, iki elma ile bir armut toplanır ve sonuç üç elma denir. Armutu elma yapmak mümkün olmadığı için susulur.

Emperyalizm çağında demokrasi bir devrim sorunudur. Demokrasi mücadelesi, siyasal iktidar mücadelesidir; devrim mücadelesidir. Demokratik haklar, demokrasi mücadelesinin yan ürünleridirler. İşçi sınıfı ve köylüler kendi demokrasilerini kurmak için devrimci mücadeleye atılırlar. Devrimci mücadelenin gelişmişliği, kazandığı başarılar, işçilerin ve köylülerin devrimci demokratik iktidarı kurlumadan önce de bir takım hakların kazanılmasını beraberinde getirir. Haklar için mücadele devrim mücadelesinin, demokrasi mücadelesinin asıl ekseni değildir. Haklar için mücadele demokrasi mücadelesine bağlıdır, talidir.

Demokrasiyi TİP gibi anlayanlar, demokrasi mücadelesini devrim mücadelesi olarak kavrayamazlar. Demokrasi mücadelesini haklar için mücadeleye indirgerler. Ve «devletin demokratikleştirilmesi» tezine sarılırlar.

TİP'e göre demokrasinin üç kıstası vardır:

«1 — *İktidarın halkın yararına işler yaparak ülkeyi kalkındırması* (abç) İktidar kimde? Halkta değil, tam tersine halkı ezen ve sömürenlerde. Onlar da halk yararına işler yapacak!

«2 — İşçi ve emekçi sınıfların politik örgütlenme ve faaliyetlerine serbestlik ve imkân tanınması»

Kim yapacak? Kim verecek bu serbestlik ve imkanı? Egemen sınıflar! Bu serbestlik ve imkan halkın devrimci mücadelesi geliştikçe *zorla* koparılıp alınır. Yoksa egemen sınıflar demokrasi aşkına bunu ihsan etmezler.

«3 — Bunun için ve bunun sonucu olarak da parlamentonun bileşiminin toplumun sınıfsal güçlerini yansıtması». (Çark Başak, Yıl: 1, sayı: 3, s. 8)

İlk iki maddenin gerçekleşmesi için veya ilk iki maddenin varlığının bir sonucu olarak parlamentonun bileşiminin toplumun sınıfsal gülçerini yansıtması. İşte demokrasinin özlü ifadesi. Işte hiçbir sınıfa bağlı olmayan demokrasi!

Her satırında parlamenter ahmaklık, her satırında demokrasinin çarpıtılması! Tekrardan parlamentonun ne olduğunu anlatmaya gerek var mı?

KESİNTİSİZ DEVRİM TEORİSİ VE TÜRKİYE'DE DEVRİM

A — *Emperyalizm üzerine bazı hatırlatmalar :*

Proletarya devriminin Leninist teorisi, emperyalizmin tahlilinden kaynaklanmaktadır. Leninist devrim teorisini kavramak için, emperyalizmi kavramak ve tanımlamak zorunluluğu buradan gelir .

Emperyalizm, Lenin'in 1916'da incelediği gibi kapitalizmin en son aşamasıdır. 1916'dan günümüze dek dünyada çok şey değişti. Dünyanın üçte biri emperyalist zincirden koparak sosyalizme geçtiler. Ezilen ulusların ve halkların kurtuluş savaşları çok geniş boyutlara ulaştı. Ancak, emperyalizmin temel özellikleri değişmedi. Emperyalizm yok oluncaya kadar değişmeyecek olan bu özellikler Lenin tarafından tahlil edilmiştir. Emperyalizmin işçi sınıfı hareketi üzerindeki etkileri konusunda Lenin'in getirmiş olduğu açıklamalar da geçerliliklerini aynen korumaktadır.

«Bir olayın maddi nedenleri ortadan kaldırılmadıkça ortadan kalkmayacağını, bir dönemde bastırılmış olsa bile aynı maddi nedenler etkinliğini sürdür-

düğü sürece yeniden ortaya çıkabileceğini her marksist en basit bir doğru olarak bilir. İşte bu nedenledir ki, bugün yeniden hortlamış olan revizyonizme karşı mücadelede her marksistin başvuracağı temel kaynak yine Lenin'dir. Bunun ötesinde çağın değişmiş olabileceği, emperyalizmin yeni karakterlere büründüğü gibi varsayımlarla yanlış doğrultularda ilerlemeye çalışmanın işçi sınıfı hareketine yeni sapmalardan başka bir şey getirmeyeceğini bilmek gerekir.

«Emperyalizm yok olana kadar özünün değişmeyeceğini bilirsek, arayacağımız değişikliklerin de özde değil, biçimde meydana gelebilecek değişiklikler olacağını da biliriz. Bu değişiklikler, emperyalizmin baştan beri var olan özelliklerinden bir ya da diğerinin ağırlık kazanması şeklinde niceliksel olgular olarak incelenmelidir. Yeni özelliklerin ortaya çıktığını, ya da çıkabileceğini beklersek mutlaka muhtevaya ilişkin değişiklikler aramak zorunda kalırız ki, bu da Leninizmin aşılması, yeni bir çağ içine girişimizle özdeş tutulabilir.

«Bu anlayışla; 'emperyalizmin toptan çöküş çağı', '*sosyalist ülkelerin belirleyici olduğu çağ*' (TİP'in iddia ettiği gibi) gibi teorilerle burjuvazinin değirmenine su taşıyan değişik sapmalar kendilerine maddi temel bulduklarını sanmakta, her hangi bir konuda karşılarına Lenin dikildiğinde 'dünya değişti', 'bu soruna Lenin'le cevap getirilemez' şeklindeki ifadelerle Leninizmden koptuklarını açıkça ilan etmekten çekinmemektedirler.» (Bakınız: KURTULUŞ, sayı: 7, s. 44)

Yine bu temelden hareketle Leninist kesintisiz devrim teorisi çarpıtılmakta, 'ileri demokratik devrim', 'barışçı devrim' gibi revizyonist tezler savunulabilmektedir. Bunun tersi bir durum doğmatik ve şabloncu kafalar için sözkonusudur. Teorinin yol göstericiliğinde somut koşulların somut tahlili hiç bir şey anlatmamaktadır.

Lenin'den günümüze değin emperyalizmin geçirdiği değişiklikleri kısaca özetleyelim:

a) Sermayenin merkezileşmesi ve yoğunlaşması daha da artmıştır. Dünya üzerinde egemen olan tekel-

lerin sayısı azalırken, güçleri artmıştır. Bu Lenin tarafından ortaya konulan sermayenin merkezileşmesi ve yoğunlaşması olayının devamıdır.

b) Sermaye ihracının ulaştığı boyutlar hemen hemen çağın başından bu yana 10 mislini aşmıştır. Bu nicel büyümenin yanında sermayenin ihraç biçimi konusunda belirli değişiklikler sözkonusu olmuştur.

c) «Dünyayı aralarında paylaşan uluslararası tekelci kapitalist birliklerin» (Lenin) daha da gelişmesi.

d) Kapitalizmin birinci ve ikinci genel bunalım dönemlerinde yaygın olan feodal ve yarı feodal sömürge ülkeler, üçüncü bunalım döneminde yerlerini kapitalistleşmiş yarı-sömürgelere bırakmaktadırlar. Geçmişe göre yarı - sömürge ülke devrimcileri açısından günümüzün en önemli özelliği budur. Bu özellik ilk defa üçüncü bunalım döneminde ortaya çıkmamıştır. Emperyalist sistemin varolan özelliklerinden birinin hız kazanmasıdır.

Emperyalizmin bu ülkelerde kendisine bağlı olarak gelişen bu kapitalizmin doğrudan doğruya içinde yer alırken, askeri ve siyasi bağlantılar yaratmak suretiyle ülke içinde kendisi hemen hiç görünmeksizin gizli bir denetim mekanizması oluşturulabilmiştir. Emperyalizm bu ülkelerde dayanağını kendisinin bir alt modeli durumunda olan tekelci burjuvazide bulurken diğer en gerici sınıfları da kendi dayanakları arasına almış ve bu en gerici sınıflar ittifakının birleştiricisi, çimentosu olmuştur. İşte emperyalizmin ne kendi askerleri, ne de kendi yöneticileri sözkonusu olmaksızın ülkedeki ekonomik ve siyasi hayatı yönlendirme biçimine emperyalizmin *iç olgu* haline gelmesi diyoruz. Bu durumun yarı-sömürge ülkelerin kurtuluş mücadelesi açısından getirdiği değişiklik Ulusal Mücadelenin de sınıfsal planda yürümesidir. Çağımızda kapitalistleşmiş yarı - sömürge ülkelerdeki devrimci mücadelenin en önemli karakteristiği budur.

B — *Emperyalizmin geriletilmesi için mücadele ne demektir?*

Emperyalizm üzerine söylediklerimizin belki de büyük bir bölümünün TİP literatüründe bulunduğunu görmek mümkündür.

TİP'in çağımıza ilişkin birinci ve temel katkısı(!) sosyalist ülkelerin belirleyici olduğu tezidir. Bu bir yanıyla çağın değiştiğini, yepyeni bir çağa girdiğimizin ifadesidir. TİP'in program, strateji ve taktiklerindeki çarpıklığın, «barışçı devrim» budalalığının temelini bu tez oluşturmaktadır. TİP'in Leninizmi 'aştığı' (tahrif ettiği) nokta burasıdır .

Emperyalizmle birlikte bürokrasi ve militarizmin dev boyutlara ulaşması, emperyalizmle yarı - sömürge ülkeler arasındaki ilişkilerin yeni biçimler ve boyutlar kazanması, emperyalist ülkelerde varolan ekonomik vb. bunalımların yarı - sömürge ülkelerde şiddetli bir biçimde yansıması, yarı - sömürge ülkelerin metropollere göre çok daha büyük bir dengesizliği ve anarşiyi bağrında taşıması... Bütün bunlardan çıkarılması gereken sonuçlar vardır. Ancak bu sonuçlar arasında, hiçbir zaman, vazgeçtik dünyanın diğer ülkelerini —ki oralarda da kesinlikle genel kural değişmemektedir— Türkiye'de «barışçı geçiş» olasılığına ilişkin bir ima bile olamaz. Bunun rüyası bile görülemez. Tabii, bu söylediklerimiz Marksizm - Leninizm açısından böyledir. Yoksa ütopikler ve bu arada TIP gibi revizyonist partiler «barışçı geçiş, barışçı devrim» umutları, hayalleri görebilirler.

TİP, programında başkalarını eleştirirken : «En önemlisi de, Türkiye kapitalizminin emperyalizmle bütünleşmesidir. Emperyalizmle bütünleşen yalnızca bir avuç 'işbirlikçi burjuvazi' veya 'finans oligarşisi' değildir; (...) Türkiye kapitalizmi bir sistem olarak kapitalist dünya ile ekonomik teknolojik, mali, politik ve askeri bağımlılık ilişkileri içinde bütünleşmiştir.» saptamasını yapmaktadır. Bu gerçeği biz emperyalizmin iç olgu haline gelmesi olarak niteliyoruz. Buradan bir proletarya sosyalistinin çıkarması gereken sonuç, Tür-

kiye'de devrimci mücadelenin yöneleceği temel hedefin emperyalizm olması gereğidir. Emperyalizmin sadece dış olgu değil, aynı zamanda bir iç olgu da olması emperyalizme karşı bağımlılık kavgasının ağırlıklı olarak sınıfsal platformda sürdürülmesini zorunlu kılar.

Yine böyle bir saptamadan bir proletarya sosyalistinin çıkarması gereken sonuç : emperyalizmin devrimle ülkedeki varlığına son verilmesidir.

TİP, programında yaptığı bu saptamadan şu socu çıkarmaktadır: «*emperyalizmin geriletilmesi için mücadele.*» Bu bir küçük burjuva reformistinin emperyalizme karşı mücadeleden ne anladığını açıkça ortaya koyuyor. Devletin kerte kerte demokratikleştirilmesi tezinin yanına emperyalizmin geriletilmesi tezi tam bir uygunluk göstermektedir. O ünlü *iteleme* mücadelesi yine karşımızda. Emperyalizmi iteleye iteleye, kerte kerte bağımsızlığı kazanma mücadelesi: İşte TİP'in emperyalizmin tahlilinden çıkardığı politik mücadele hattı!

Emperyalizmin devrimle yokedilmesi, devletin devrimle yıkılması; bunlar TİP'e göre değil. Emperyalizm çağının bir diğer adıyla *devrimler çağı* olduğu gerçeğinden TİP zerrece bir şey anlamamaktadır. Onun içindir ki, bir devrim programı değil, bir reformlar programı sunmaktadır.

Ancak emperyalizmin işçi ve emekçi kitlelere, ezilen ulus ve halklara karşı mücadelesinin, saldırısının bir yanı açık terör iken, bir diğer yanı da reformlardır. İşçi ve emekçilerin, ezilen ulus ve halkların mücadelesini pasifize etmek, mücadele azmini ve bilincini köreltmek için reformlar.

Emperyalizmin her türlü saldırı yöntemi karşısına *devrimci* bir programla, devrimci bir mücadele anlayışıyla çıkılmadan toplumun ileriye dönük mücadelesinde bir adım bile kazanmak mümkün değildir. Bir yanda emperyalizmin halklara saldırısının bir ucu reformlar, diğer yanda emperyalizme karşı reformlar için mücadele, geriletme mücadelesi: Bu mevcut köleliğin ilelebet pekiştirilmesinde - niyetler ne olursa olsun- emperyalizmle küçük burjuvazinin kaynaştırılmasıdır. Bu

zehirin proletaryaya ve ezilen halklara saçılmasıdır. İşte bir küçük burjuva reformisti olarak TİP'in emperyalizme karşı mücadelesinin (ya da teslimiyetinin) özü budur.

C — *İktidar boşluğu mu, kafa boşluğu mu?*

Her devrimin baş sorunu devlet iktidarı sorunudur. Devlet konusunda açık somut bir görüş olmayınca, devrim ve devrimci mücadelenin seyri hakkında doğru bir görüşe sahip olunamaz. Bu da devletin tipi, biçimi, ülkemizdeki somut görünümü ve emekçi sınıfları baskı altında tutarken uyguladığı yöntemleri iyi tanımayı gerektirir.

«Her ülkede olduğu gibi, ülkemizde de devletin yapısı ve gelişimi, ülkedeki sosyo - ekonomik yapıya ve gelişimine sıkı sıkıya bağlıdır; ve *ikincisini kavramadan birincisini kavramak imkansızdır.*» (abç, Faşizme Karşı GENÇ ÖNCÜ'ler, sayı: 1, s. 20)

TİP, Türkiye'nin sosyo - ekonomik durumunun incelemesinden şu sonucu çıkarmaktadır; «Türkiye, bütününde, kapitalist bir ülkedir; egemen sınıf bütünüyle burjuvazidir. Kapitalist işletmeci büyük toprak sahipleri burjuvazinin kapsamı içindedir; feodal ilişkiler kalıntısını sürdüren toprak ağaları kesimi burjuvazinin iktidarına ortaktır. Burjuvazinin iktidarında başı çeken büyük burjuvazidir.» (TİP Program ve Tüzüğü, s. 25)

TİP, bu alıntının üstündeki paragrafta Türkiye'de «feodal mütegallibe»nin toplum yapısına damgasını vurmadığını ve iktidarda hegomonyasını sürdürür durumda olmadığını; aynı şekilde «finans oligarşisi»nin de, iktidarı, burjuvazinin tümünden kendisine almış ve «tefeci bezirgan» sınıfı ile kaynaşık olarak ülke ekonomisine ve politikasına egemen olmuş bir durumda bulunmadığını anlatır.

Türkiye'de egemen sınıf bütünüyle burjuvaziymiş! Egemen sınıfın politik iktidar aracı devlet de dolayısıyla bütün burjuvazinin devletidir. Kapitalist işletmecilik yapan büyük toprak sahipleri burjuvazinin içinde mütalaa edildiğinden devlet onun da devletidir.

Ya «feodal ilişkiler kalıntısını sürdüren toprak ağaları» egemenler arasına dahil midir? Egemen sınıf bütünüyle burjuvazi olduğuna göre, feodal ağalar burjuvazi içinde sayılamayacaklarından egemenler arasına giremezler. Alıntıdaki birinci cümlenin mantığı bunu gerektirir. Ancak ikinci cümlede feodallerin burjuvazinin iktidarına ortak olduğu belirtilmekle egemen sınıflar içinde sayılmaktadır. Öyleyse; Türkiye'de devletin *bütünüyle burjuvazi ile toprak ağalarının* devleti olduğu sonucuna varabiliriz. Türkiye kapitalist bir ülke olduğundan devlet iktidarında burjuvazinin daha çok pay sahibi olduğu söylenebilir. Nitekim «burjuvazinin iktidarında başı çeken büyük burjuvazidir.» (age)

Devlet iktidarına sahip olanların egemenliklerinin temellerini ekonomide aramak gerekir. Politik iktidar (devlet) bunun bir yansımasıdır. Burjuvazi içinde bir takım farklılaşmalar olsa da, egemen sınıfın tümüyle burjuvazi olması, ekonomide, burjuvazinin bir kesiminin diğer kesimleri üzerinde egemenliğini kuramadığının ifadesidir. Burjuvazinin bir kesiminin ekonomide egemenliğini kuramaması, haliyle politikada da (devlet iktidarı düzeyinde) bu durumun yansımasını doğuracaktır. Burjuvazinin kendi içinde, farklılaşmasının ileri boyutlara ulaşmadığı, egemen sınıf olarak tümüyle burjuvazinin sözkonusu olduğu bir ekonominin üzerinde yükselebilecek *en uygun* devlet biçimi burjuva demokrasisidir. (En uygun diyoruz. Aynı ekonomik temel üzerinde başka devlet biçimleri de yükselebilir.) Ancak ekonomik temel gerekse politikada böyle bir tablo, - serbest rekabetin de varlığını sayarsak - emperyalizm öncesi döneme aittir. Elbette TİP, emperyalizm öncesinde yaşadığımızı iddia etmiyor. O, Türkiye'de özellikle 1950'lerden sonra sermaye birikiminin daha da artarak son 10 - 15 yıl içinde tekelleşmeye yol açtığını, Batı'dakinden bir takım farklılıklar taşıyan tekellerin oluştuğunu söylemektedir.

«Türkiyedeki tekellerin (ise) dünya çapında yatırımları, etki ve güçleri yoktur; işbirlikçidirler ve ne kadar büyüyüp güçlenseler de dışa bağımlılıkları sürecektir.» (age, s. 23)

Türkiye'deki tekelleşme *eğiliminin* (eğilim mi, belirleyici olgu mu?) önünde daha alabileceği mesafe bulunduğunu söyleyen TİP'in ulaştığı nokta şudur:

«Sonuç olarak tekelci büyük sermaye, burjuvazinin diğer kesim ve dalları üzerinde hegomonyasını tam olarak kurup onları kendine bağımlı kılarak yeni bir ittifak biçimi oluşturamamıştır. Egemen sınıflar ittifakı içindeki çözülme ve sürtüşmeler ise politik düzeyde bir iktidar boşluğu yaratmaktadır.» (age, s. 24)

Türkiye kapitalizmi emperyalizme bağımlı ve onunla bütünleşmiş ise; Türkiye'de sisteme yön veren esas etken emperyalizmdir. Tekelleşme ortaya çıkmışsa, açıktır ki, bu, emperyalizme bağımlı bir tekelleşmedir. Ve emperyalizm, genel olarak «egemen sınıflar» diye adlandırılan zümreler içinde teklci burjuvazi lehine ağırlığını koyacaktır. Herhalde emperyalizmin, tekelci burjuvaziye karşı feodal ağaları destekleyeceğini kimse iddia etmez. Kaldı ki, emperyalizmin aynı zamanda iç olgu haline de gelmesi, bu egemen ittifak içinde *sürekli* tekelci burjuvaziyi güçlendirir, onun diğer egemen zümrelere göre belirleyici olmasını sağlarken, bu gerici zümrelerin birleştiriciliği görevini de yapar. Türkiye kapitalizmi emperyalizme bağımlı ve onunla bütünleşmişse, ekonomide, politikada, askerlikte vb. tayin edici güç tekelci burjuvazi ile birlikte (herhalde!) emperyalizm olur. Ekonomide yabancı ve yerli tekellerin egemenliği ise, merkezi politik otoritede (devlet iktidarında) yansımasını bulur. Ekonomiye damgasını vuranlar, politikaya da damgalarını vurmaktan geri kalmazlar. Egemen ittifak içindeki çelişki ve sürtüşmeler, ne denli keskin olursa olsun politik otoritede bir boşluk yaratmazlar. Özellikle emperyalizm etkenini unutmadan egemen ittifakın durumu incelenirse, politik iktidar düzeyinde bir iktidar boşluğu yaratmak şöyle dursun, ayakları sağlamca yere basan bir otorite yaratırlar. Öyle bir otorite ki, onu ancak proletaryanın başını çektiği bir devrim yıkabilir.

TİP, «programa temel olan görüşler» bölümünde «orta burjuvazi ile ilişkiler de bozulmuştur» ara başlığı altında şunları yazmaktadır: «Serbest ve gelenek-

sel iç ticaret biçimi yerine büyük yabancı ve yerli firmaların temsilciliği ve bayiliği ağır basmaya başlamıştır. Bu dönüşüm, *orta burjuvazinin ve perakende ticaretin, büyük tekelci firmaların kontrolüne girip ona bağımlı hale gelmesi demektir.* Bugün üretim şirketleri, üretimlerini pazarlama şirketleri de kurmaktadırlar. Halen bu alanda bir sürtüşme ve uyuşmazlık görülmektedir.» (age, s. 24) (abç) Daha sonra tefeciliğin giderek etkisinin azaldığını, kapitalist düzenin kredi mekanizmasının egemen duruma geldiğini ve bu sürecin halen devam ettiğini belirten TİP, «*egemen sınıflar arası ve onlarla orta burjuvazi arası ilişkiler tablosu ana çizgilerle böyledir.*» (age, s. 25, abç) der.

Türkiye'de egemen ittifakın kimlerden oluştuğunu tahlil ederken tam bir kafa karışıklığı, aktardığımız satırlarda görülmektedir. Sorunu açıklıkla kavrıyabilmek için sırayla gidelim. *Burjuvazi nedir?* Üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde bulunduran ve sermayesi oranında işgücü kiralayan toplumsal bir sınıftır. Metaların değişiminden pay alan tüccarlar ve kapitalist ekonominin kredi ihtiyaçlarını karşılayan bankerler de burjuvazi içindedirler. Literatürde kullanıldığı biçimiyle burjuvazi, şehir ve köy küçük burjuvazisi dışında kalan tüm burjuva katmanların genel adıdır. Kapitalizmin gelişmişliği, sınıfsal ayrışmanın keskinleşmesi, burjuvazi içinde de farklılaşmaları doğurmuştur. (Tekelci burjuvazi, tekeldışı burjuvazi, orta burjuvazi vb.)

Ekonomide ve politikada tümüyle burjuvazinin egemen olduğunu söylemek, burjuvazi içindeki farklılaşmanın çok aşağı düzeyde olduğunu söylemektir. Eğer tekelci burjuvazi ortaya çıkmışsa, üstelik emperyalizme bağımlı olarak gelişiyorsa, burjuvazi içinde bir kesimin (tekelci burjuvazinin) egemenliğinden hegemonyasını *tam olarak* kuramamasından maksat: tekelci burjuvazinin henüz yeni doğmakta olduğu; dolayısıyla diğer burjuva kesimleriyle arasındaki ayrımın netleşmediği ve bu yüzden bu geçiş sürecinde tümüyle burjuvazinin egemen olduğu ise; orta burjuvazinin de egemen ittifak içinde yer alması gerekmez mi? El-

betteki gerekir. Zaten TİP'de «egemen sınıf bütünüyle burjuvazidir» derken bunu anlatıyor olmalıdır. Olmalıdır diyoruz, çünkü ne anlattığını kendisi de bilmemektedir: Egemen sınıflar arası ve onlarla orta burjuvazi arasındaki ilişkiler tablosu...» derken, orta burjuvaziyi egemen sınıfların dışında saymaktadır. Orta burjuvazinin tekelci burjuvaziye bağımlı hale geldiğini ve onun kontrolüne girdiğini anlatmaktadır. «Egemen sınıf bütünüyle burjuvazidir.» diyorsan, orta burjuvazi egemen sınıflar içindedir. Orta burjuvazi egemen sınıflar içinde değildir, diyorsan; o zaman da, egemen sınıf bütünüyle burjuvazi değildir; burjuvazinin bir kesimidir, diyorsun demektir.

Görüldüğü gibi TİP, Türkiye'de sözüm ona sınıf analizi yaparken daha iki satır öteye geçmeden ayakları birbirine dolaşmaktadır. Türkiye'de ekonomiye, politikaya yön verenler kimlerdir? Egemen ittifak kimlerden oluşur? Egemen ittifak içinde emperyalizmin rolü nedir? Bu devlet kimin devletidir? Bu soruların hepsine cevap var. Var ama, cevapların hepsi birbirini inkar ediyor. TİP, politik iktidarda kimlerin olduğunu açıkça ortaya koymazken bir de tutuyor politik düzeyde bir iktidar boşluğu yakalıyor! Ne demek bu boşluk? Yoksa bu boşluk devletin kimin olduğu sorusuna cevap verememenin yarattığı bir boşluk mu? Devleti kerte kerte ele geçirmenin hülyasıyla görülen bir serap mı, bu boşluk?

«Ülkemizde burjuva demokratik devrim diğer bir takım ülkelerin aksine kısa süreli devrimci bir patlamayla değil, uzun bir tarihsel süreç izleyerek gerçekleşti. (...) Bu sürecin şu anda içinde bulunduğumuz aşamasında, ulaşılan siyasi yapıya, yani siyasi iktidarın örgütlenmiş tarzına, onunla halk arasındaki ilişkilerin biçimine bakarsak, *bu yapının bir burjuva demokrasisindeki temel karakteristiklere sahip olduğunu* ve bu açıdan ülkemizdeki burjuva demokratik devriminin esas itibariyle tamamlandığını söyleyebiliriz.» (F. K. GENÇ ÖNCÜ'ler, sayı: 1, s. 20 abç)

Daha önce ülkenin sosyo-ekonomik yapısını kavramadan ülkedeki devletin yapısı ve gelişmesinin kav-

ranamıyacağını söyleyen Genç Öncü, yukarda gösterdiğimiz gibi ülkedeki sosyo-ekonomik yapıya damgasını vuran egemen ittifakı açıklıkla ortaya koyamazken, devletin burjuva demokrasisi olduğunu bir güzel ortaya koyuyor! Tabii, burada eleştirimiz Genç Öncü'ye değil. Ona öncülük eden «işçi sınıfının politik hareketi»ne! Genç Öncü, «öncülerinin» söyletmek istediklerini söylüyor.

Türkiye'de devlet kimin devletidir? TİP bu soruya cevap veremezken «burjuvazi içindeki çelişkilerden yararlanma ,onları dikkate alma» taktiği(!) üzerine desteksiz atışlarda bulunuyor. Işte bir örnek: «Türkiye İşçi Partisi (...) *tekeldışı burjuvazinin* tekellere karşı çıkışında, büyük toprak mülkiyetinin vergilendirilmesi, vergi kaçakçılığının önlenmesi, dış ticaretin devletçe düzene sokulması *taleplerinin de destekleyicisi olacaktır.*» (abç, TİP Program ve Tüzüğü, s. 25)

Tekel dışı burjuvazi, egemen ittifak içinde değil miydi? İktidarda onlarla ortak değil miydi? Kendisi iktidarda bulunan bir sınıf kime karşı talepte (ricada) bulunacak devam edelim:

«Sanayici sermaye kendi varlığını korumak kaygusuyla Ortak Pazarla bütünleşmeye ve imtiyazlı yabancı sermaye yatırımlarına karşı çıktığı ölçüde de Parti'nin desteğini görecektir.» (age, s. 25)

Sanayici sermaye kendi varlığını koruma kaygusunu duyamaz. Böyle bir kaygu duyulacaksa, onu, «sanayici sermaye» değil, sanayi sermayesine sahip olan sermayedar duyar. Bu sanayi sermayedarı herhalde egemen sınıf içindedir. «Türkiye kapitalizmi emperyalizmle teknolojik, mali, ekonomik, politik ve askeri bağımlılık ilişkileri içinde bütünleşmiştir.» tesbiti bir gerçekse, sanayi burjuvazisinin Ortak Pazarla bütünleşmeye, imtiyazlı yabancı sermaye yatırımlarına karşı çıkması mümkün müdür? Eğer böyle bir karşı çıkış olacaksa, bunun tekel grupları ve emperyalistler arası bir mücadelenin ürünü olabileceği açık değil midir? Egemen sınıfın ve emperyalistlerin kendi iç tepişmesinde (ki bu tepişmenin niteliği bellidir) sosyalizmi kendi-

ne yakıştıran bir örgüt veya kişi gerçekte «alçak» olmadan, taraf tutup birini diğerine karşı destekleyebilir mi? TİP bunları bilir. Bildiği içindir ki; alçaklığın bir derece küçüğünü benimseyip şunları söyler:

«Ne var ki, Parti, bu karşı çıkışların niteliğini ve çapını Türkiye kapitalizminin bir sistem olarak emperyalizmle bütünleştiğini ve burjuvazinin hiç bir kesiminin bu bütünleşmeden kopamıyacağını ve kopmak da istemiyeceğini dikkate alarak saptar.» (age, s. 25 - 26)

Sanayi burjuvazisinin Ortak Pazarla bütünleşmeye, imtiyazlı yabancı sermaye yatırımlarına, niteliği ve çapı ne olursa olsun karşı çıkışı TİP'in emperyalizmin geriletilmesi stratejisinin bir gereği olsa sanıyoruz.

Sonuç olarak; TİP ,her devrimin baş sorunu devlet iktidarı konusunda tam bir açmaz içindedir. Ülkedeki devlet konusunda marksist - leninist tahlilde ortaya çıkarılmış açık bir görüşe sahip olmayan bir partinin devrim sorununu ciddiye aldığı söylenebilir mi? Her devrimin yönelmesi gereken hedef devlet iktidarı konusunda böylesine bulanık ,ne dediğini bilmez bir fikre sahip olanlar gerçekten devrim yolunda yürüyebilirler mi? Elbette yürüyemezler. Zaten TIP'in devrim yolunda yürüdüğünü kimse iddia etmiyor. Ortada gerçekten bir *boşluk* vardır. Ancak bu boşluk TİP'in zannettiği gibi «politik iktidar boşluğu» değil, TİP ideologlarının kafalarında marksizm - leninizmin olmamasının yarattığı bir boşluk: Kafa boşluğu!

D — *Türkiye toplumunun önündeki devrimci adım nedir?*

Bu soruya iki türlü cevap vermek mümkündür: Ya demokratik devrim, ya da sosyalist devrim. Türkiye solunda yer alan birçok parti ve grup bu soruya verdikleri cevaba göre de ikiye ayrılabilir. Adet olduğu üzere TİP'in bu soruya önümüzdeki devrimci adımın sosyalist devrim cevabını verdiği söylenir .Oysa yakından bakıldığında, sorun böyle değildir. TİP'e göre önümüzde sosyalist devrim adımı yoktur. Daha doğrusu

Türkiye toplumunun önünde devrim adımı (**devrim sorunu**) yoktur. Dolayısıyla yukarıdaki soruya **TİP hiç** bir cevap vermemektedir.

«... Türkiye kapitalist aşamaya kesinlikle **geçmiş**, burjuva demokratik devrimini esas itibariyle **yapmış** olduğundan, artık onun için bir milli demokratik devrim sözkonusu değildir. Bundan böyle devrim gündeme geldiğinde, bu, sosyalist devrim olacaktır.

«*Bununla birlikte içinde bulunduğumuz* dönemde, demokratikleşme sürecini hızlandırıp geliştirme, demokratik hak ve özgürlükleri koruyup genişletme, toplumu demokratikleştirme, kısacası demokrasi için mücadele ve ülkeyi emperyalizmin boyunduruğundan kurtarma görevi ve mücadelesi gündemdedir.» (TİP Program ve Tüzüğü, s. 16)

TİP'e göre, Türkiye'de burjuva demokratik devrim *esas itibariyle* yapılmıştır. Sosyalist devrim ise, *ilerinin(?)* bir sorunudur. Peki, bir «proletarya partisi» (!) olarak TİP'in sosyalist devrim adımı gündeme gelinceye değin başarması gereken görev nedir? Bu soruya verdiği cevap (daha önceki bölümlerde de belirttiğimiz *gibi*): demokratikleşme; demokratikleşme sürecini başarıyla tamamlamak. Bu süreç içinde *devrim* diye toplumsal bir olayın gerçekleşmesi zinhar söz konusu değildir. Ve bu demokratikleşme süreci 19. yüzyılın ikinci yarısından beri sürmektedir. Tanzimat, 1923, 1950, 1960 bu sürecin belli başlı evreleridir. Demokratikleşme süreci, bir başka adıyla kapitalistleşme sürecidir .Türkiye kapitalist aşamaya kesinlikle geçmiştir. Ulusal bağımsızlık savaşı, asker - sivil küçük burjuvazinin öncülüğünde ve ticaret burjuvazisine dayanılarak başarılmıştır. 1919 - 1923'de burjuvazi devlete sahip olunca, kapitalizmi geliştirmeye ve demokratikleşme sürecini geliştirmeye devam etti. Sermaye birikiminin artması, 1950'de çok partili hayata geçiş ve ardından 1960, 27 Mayıs hareketi, burjuva demokratik devrim sürecinin (demokratikleşmenin) gelişmesinde önemli noktalar oluşturdular. Gün geldi, 1960'da burjuvazi tekelci bir yapıya kavuştu. Dün olduğu gibi, bu-

gün de problem, demokratikleşmedir. Bu süreç devam edecektir. İşçi sınıfının doğrudan partisi (ne demekse? Herhalde dolaylı partileri de var) TIP, bu nesnel gidişi kolaylaştıracak, hızlandıracak bir görevi kabul etmektedir. Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi ve burjuvazinin topluma damgasını vurması, burjuva demokratik devrimin (demokratikleşme) esas itibarıyla yapıldığını gösterir. Birgün gelecek, Türkiye kapitalizmi üzerinde sosyalizmin inşaa edilebileceği bir konuma da ulaşacak. Kapitalizmin gelişmesi, işçi sınıfının nicelik olarak daha da artması, sınıf mücadelesinin keskinleşmesi, sosyalist devrimin gerçekleşebileceği nesnel koşulları yaratacak. TİP'in çabasıyla öznel koşullar oluşacak. «İktidar, temel sınıflar olarak burjuvaziden işçi sınıfına geçtiğinde (işçi sınıfı iktidarı mümkün olan en geniş ittifaklar yelpazesine dayanmakla beraber) ve üretim ilişkilerini değiştirerek kapitalizmden sosyalizme geçişe girildiği zaman *devrim* gerçekleşmiş (yer almış) olacaktır.» (B. Boran, Yurt ve Dünya, sayı 1, s. 85).

İşte TİP'in Türkiye toplumunun önündeki «devrimci adım»a ilişkin tasarımları bunlardır.

TİP, program gerekçesinde: «*Türkiye'de kapitalistleşme ve demokratikleşme süreci* geçen yüzyılda Batı'da yer aldığı biçimden farklı olmuştur ve olmaktadır. Bu süreç, Batı'da toplumların kendi iç dinamiği gereği ve feodal düzen içinde kapitalist ilişkilerin gelişmesi sonucu olarak ve ileri düzeyde egemen ekonomilerin varolmadığı bir ortamda yer almıştır. Oysa, Osmanlı İmparatorluğunda daha ileri aşamadaki ekonomilerin baskısı altında ve zorlaması sonucu olmuştur; *bugün de dış müdahaleler ve baskılar altında süre gitmektedir.* En önemlisi de, Türkiye kapitalizminin emperyalizmle bütünleşmesidir.» (TİP Program ve Tüzüğü, s. 17) demektedir.

Burjuva demokratik devrim Türkiye'nin kendine özgü koşulları altında esas itibariyla yapılmış olmasına, rağmen, kapitalistleşme ve demokratikleşme süreci halen devam etmektedir. TIP'in anlattığı budur.

Demokratik devrimin esas itibarıyla yapılmış olması ne demektir? Feodalizmin egemenliğinin kırılıp,

kapitalizmin egemenliğinin kurulmuş olması demek olsa gerekir. Bu işin ekonomide cereyan eden yanı. Bir de üstyapıda demokratik fikirlerin, kurumların ve geleneklerin oluşması sözkonusudur. İşin bir diğer yanı da bu. Kapitalistleşme ile demokratikleşme arasındaki paralellik ve ikisinin tek bir süreçte oluşmasının gereği budur.

TİP, yüzyılı aşkın süredir kapitalistleşmekte olan Türkiye'de, demokratikleşmenin geriden geldiğini, «gerçekten bağımsız ve ileri bir düzeye ulaşmak, ancak emperyalist - kapitalist dünya ilişkilerinin dışına çıkmakla mümkündü .Bu ise ,toplumun demokratikleştirilmesini, halk kitlelerine demokratik hak ve özgürlüklerin tanınmasını,» gerektirdiğini söylemektedir.

Demokratik devrimin tamamlandığı gerçeğini reddeden TİP, dolaylı ifadelerle bu gerçeği ister istemez kabul etmektedir. Çünkü o, demokratik devrimin esas itibariyle yapıldığını *esas olmayan yönüyle* daha yapılacak işlerin varolduğunu kabul etmektedir. Yani sosyalist devrimin gündeme girmesinin önünde birtakım engeller vardır. TİP'de bu engellerin temizlenmesini istemektedir. Burjuva demokrasisi yönünde yapılması zorunlu reformların gereğini belirtmektedir. Türkiye'deki kapitalistleşmeye uygun olarak hak ve özgürlüklerin Batı'dakiler kadar gerçekleştirilmesini istemekte, hatta Batı'dakilerden daha da ilerde hakların sağlanmasıyla demokratikleşme sürecinin yerini sosyalist devrime bırakacağını saptamaktadır. Burjuva demokrasisi yönünde yapılması zorunlu değişikliklerin, yani, «güncel ve ivedi görev demokratikleşme»nin sözkonusu olması demokratik devrimin tamamlanmadığının dolaylı bir ifadesi değilmidir? Burada esas yakalanması gereken bir mantık vardır .Burjuva demokratik devrimi burjuvazi yapar, sosyalist devrimi proletarya yapar. Mantığın özü budur. Ya peki, demokratik devrim «esas itibarıyla» yapılmış olsa da, burjuva demokrasisi yönünde yapılması zorunlu daha başka görevler varsa, ne olur? Bunun da cevabı hazır: Bu görevleri sosyalist devrimden önce tamamlamak için *reformlar dönemi,* bir başka adıyla demokratikleşme süreci zorunludur.

TİP, bir kere «önümüzde demokratik devrim aşaması yoktur; o aşama geçilmiştir.» fermanını vermiştir. Bu ferman uyarınca TIP'in «öncülük» ettiği Genç Öncü bunu kavratmaya çalışıyor. Fakat Leninist Kesintisiz Devrim teorisini kavramadan bu sorun kavranamaz, kavratılamaz .Ancak herkesin bildiği doğrular çarpıtılır, devrim meselesi sulandırılır.

Genç Öncü, «Öncü»sünün buyurduğu «demokratik devrim yapılmıştır, Türkiye'de burjuva demokrasisi vardır.» kerametini tekrarladıktan sonra devam etmektedir;

«Burada iki noktaya değinmek gerek. Birincisi toprak sorununun ve milli meselenin çözülmemiş olması, ülkede devlet biçiminin burjuva demokratik olması için bir engel değildir.» (F. K. Genç Öncüler, sayı 1, s. 20) Bu sözlerin arkasından Almanya ve İngiltere örneğini vermektedir. Almanya'da burjuva demokratik devrimin 50 yılı aşkın bir süreç içinde gerçekleştiğini ve toprak sorununun da *devrimci bir tarzda* çözülmediğini anlatır. Yine Genç Oncü'nün diğer sayfalarında Engels'in Almanya'da Burjuva Demokratik Devrim adlı kitabı tanıtılmakta ve 1848 - 1849 Alman devriminden çıkarılması gereken derslerden birini de şöyle ifade etmektedir:

«Burjuva demokratik devrimin kısa süreli toplumsal patlamalarla değil de, aynı zamanda uzun süreçler halinde gerçekleşmesinin olması.» (agd, s. 27)

Doğrudur. Almanya'da burjuva demokratik devrim diğer ülkelere ,özellikle Fransa'ya göre daha farklı bir yoldan gerçekleşmiştir. Almanya'da burjuva demokratik devrimin ,devrimci bir tarzda, yani kitlelerin bağımsız devrimci eylemini, girişkenliğini ve enerjisini daha da geliştirici bir tarzda değil de, evrimci bir tarzda. yani «yukardan devrim»le toprak sorununun çözümlenmesi elbette burjuva demokratik devriminin tamamlandığını ve burjuva demokrasisinin gerçekleştirildiğini yadsımayı gerektirmez. Once, ister devrimci isterse evrimci yoldan olsun Almanya'da burjuva demokratik devrim hangi çağda gerçekleşmiştir? Kapitalizmin öz-

gürce geliştiği bir çağda gerçekleşmiştir. Yani Alman toplumunun bağımsız iç dinamiği ile gerçekleşmiştir. Tartışma konumuz: Almanya'da toprak sorunu çözülmüş müdür, çözülmemiş midir? sorusudur. Almanya'da toprak sorunu Fransa'dan farklı bir yolla, evrimci bir yolla çözülmüş, kapitalizm gelişmiş ve Alman kapitalizmi emperyalizm aşamasına ulaşmıştır.

Toprak sorunu - şu veya bu yolla - çözülmeden, serfleri özgür ücretli işçi durumuna getirmeden nasıl oldu da Almanya'da kapitalizm gelişti; üstelik emperyalizm aşamasına ulaştı? Bu soruya verilecek hiç bir cevap yoktur. Oysaki, GENÇ ÖNCÜ «toprak sorununun... çözülmemiş olması, ülkedeki devlet biçiminin burjuva demokratik olması için bir engel değildir.» diyordu. Bu örnek olarak da Almanya'yı gösteriyordu. Yani Almanya'da toprak sorunu *çözülmemiş*, ama burjuva demokrasisi devlet biçimi olabilmiş! Marksizm adına gelen bu zırvalara gülünür mü, ağlanır mı? TİP delisi kuyuya bir taş atıyor. Genç Öncü taşı çıkarayım derken kendisi de kuyuya düşüyor. Ama rivayetten maksadın ne olduğunu biz biliriz. İspatlamak istedikleri şu: Türkiye'de toprak sorunu evrimci bir yolla çözülmektedir. Bugün önümüze, Türkiye'de bir de toprak sorunu var, bu da demokratik devrimin görevlerindendir diye bir iddia öne sürmeyiniz. Toprak sorunu var diye demokratik devrim görevini kabullenemeyiz. Çünkü bu sorun çözümlenmeden de burjuva demokrasisi gerçekleşebilmekte, demokratik devrim tamamlanmış sayılabilmektedir. Türkiye'de kapitalistleşme ve bizim de görev kabul ettiğimiz demokratikleşme süreci toprak sorununu devrimci bir tarzda tamamen nasıl olsa çözecektir. Onun için bizim önümüzde demokratik devrim değil sosyalist devrim aşaması vardır. (Tabii bu aşama da ilerde gündeme gelecek!)

Acaba Türkiye kapitalizmi TİP'in anlattığı yolla daha da gelişip emperyalizm aşamasına ulaşacak mı? Türkiye ile Almanya arasında böylesine bir paralellik kuran bir kimseye bu soruyu sormamız yadırganmamalıdır. Yukarda belirtilen iddialarda bulunduktan sonra,

Türkiye'de kapitalizmin emperyalizme bağımlı geliştiğini, onunla ekonomik, mali vb.. bütünleşme içinde bulunduğunu ha söylemişsin, ha söylememişsin!

Kapitalizmin emperyalizme bağımlı gelişmesi, demokratik devrimin görevinde bir daralma yaratır. Ancak, emperyalizm demokratik devrim yapmaz. (Tabii demokratik devrimin gerek alt yapıda gerekse üst yapıda ne anlama geldiğinin doğru kavranıldığını varsayıyoruz) TİP, Türkiye'de demokratik devrim görevinden kaçarken, burjuvazinin kemerine sıkıca sarılmaktadır. TİP'e menşevik demek bile fazladır. Menşevikler Rusya'da kapitalizmin geliştiğini görüyor ve otokrasiye karşı demokratik devrimin zorunluluğunu savunuyorlardı. Ancak bu devrimi burjuvazinin yapmasını bekliyor ve burjuvaziye destek politikasını izliyorlardı. Hadi orada iktidarda otokrasi vardı ve menşevikler burjuvasinin iktidar olmasını ve kapitalizmin ayak bağlarından kurtulmasını istiyorlardı. Iktidardaki bir sınıfa karşı muhalefetteki bir sınıfı destekliyorlardı. Ve markssist politikaya tamamen yabancı olmasına karşın, kendi küçük burjuva politikaları açısından belli bir «haklılık»ları vardı. Oysa Türkiye'de iktidarda otokrasi yok. Burjuvazi var. TIP, burjuvazinin demokratik devrimi «esas olarak» yaparken eksik bıraktığı yönleri tamamlaması için burjuvazinin kuyruğuna dolanıyor. Politik iktidara talip olmayı kabul etmeyip, Türkiye'de «yüzyılı aşkın bir süredir devam eden kapitalistleşme sürecinin» (Bu sürecin emperyalizme bağımlılıkla atbaşı gittiği unutulmasın!) pasif bir izleyiciliği görevini üstleniyor. Elbet onun da, işçi sınıfı adına iktidara talip olacağı gün gelecek: İlerde sosyalist devrimin nesnel ve öznel koşulları oluştuğu zaman! Menşevikler TİP'in yanında bin kerre daha sosyalizme yakın insanlardı.

Gelelim İngiltere örneğine... 1688'den bu yana «burjuva demokrasisinin beşiği» İngiltere'de İrlanda, İskoçya ve Galler halklarının ulusal sorununun çözülmediğini, «bu halklara doğudaki baskı ve terörü aratmayan bir devlet terörü uygulandığını» anlatan TİP' li Genç Öncü, «bugün milli mesele Ingiliz komünistle-

ri ve demokratlarının programında önemini hâlâ koruyan bir gündem maddesi olarak yer almaktadır» demektedir.

Buradan çıkardığı sonuç: Bu üç halkın ulusal sorununun çözümlenmemiş olması Ingiltere'de burjuva demokratik devriminin yapılmış olduğunun, burjuva demokrasisinin gerçekleştiğinin yadsınmasını doğurmuyorsa, böyle bir iddiada bulunmak gerçeklere ters düşüyorsa, demek ki, «*milli meselenin çözülmemiş olması, ülkedeki devlet biçiminin burjuva demokratik olmasına engel değildir*»

İngiliz kapitalizmi, İngiliz ulusunun ve ulusal pazarının doğuşuna paralel olarak, diğer halkların ulusal ve sömürgeci baskı altında tutulmasının üzerinde yükseldi. Üzerinde güneşin batmadığı imparatorluğun içinde yer alan birçok halkın ulusal gelişiminin engellenmesi pahasına İngiliz kapitalizminin ve İngiliz burjuva demokrasisinin geliştiğini kim bilmez? Sorun şudur : *Ulusal sorun demokratik devrimin bir görevi midir, değil midir?* Elbetteki demokratik devrimin görevi kapsamına girer. Bir ülkede ulusal sorunun çözülmemiş olması, orada demokrasinin bir gereğinin başarılmadığını gösterir. Britanya adasındaki gelişim her şeyden önce İngiliz ulusunu doğurdu. İngiliz ulusunun burjuva demokrasisini yaşamış olması, başka ulusların ve halkların sırtından olmuştur. Burjuva demokrasisinin ve burjuva demokratik devriminin ne anlama geldiğini önceki bölümlerde anlatmıştık. İngiltere'de Irlanda vb. ulusal sorunlarının çözülmemiş olması, demokrasinin eserini sonuna kadar götüremediğinin bir ifadesidir. Almanya'da Burjuva Demokratik Devrim kitabından Genç Öncü'nün aldığı derslerden birini hatırlatalım: *Burjuvazinin kendi devrimine ihanet etmesi.* İngiliz burjuvazisi kendi demokratik devrimini başarmış, kapitalizmi başka halkların da sırtından geliştirip emperyalizm aşamasına ulaştırmıştır. Burjuva demokratik devrimin bir yanıyla bilimsel düşüncenin, demokratik düşünüş ve davranış sistemlerinin gelişmesi olduğunu söylemiştik. İngiltere'nin burjuva demokrasisinin beşi-

ği olmasının anlamı budur. İngilizler kendi ulusal sorunlarını çözümlemişlerdir. Ancak Irlanda vb. halklarının ulusal sorunları karşısındaki tutumları Ingiliz demokrasisinin yüz karasıdır.

Burjuva demokratik devrimin burjuvazi önderliğinde yapılması, onun sonuna kadar tutarlı devranmamasını birlikte getirir. Her şeyden önce şu bilinmelidir: Burjuvazinin başını çektiği demokratik devrim, burjuvazinin kendisinin üyesi bulunduğu ulusun sorununu çözer. Kendi ulusunun ve ulusal pazarının gelişmesini, kendi ulusunun kaderini tayin hakkını gerçekleştiren burjuva önderlikli demokratik devrim, başka uluslar ve halklar karşısında bu demokratik görevin reddini ve ona karşı mücadeleyi gündeme koyar. Burjuva milliyetçiliğinin gereği budur. Ancak burjuva demokratik devrimin kendi iç mantığı, burjuvazinin kendi ulusu için tanıdığı ulusların kaderlerini tayin hakkını, başka uluslar için de tanımayı zorunlu kılar. Tutarlı burjuva demokratizminin mantığı budur.

«Başka ulusları ezen bir ulus özgür olamaz.» Bu sözler burjuvazi için hiç bir şey anlatmamaktadır. İngiltere'de burjuva demokratik devrim, İngiliz ulusunu doğurmuş, İngiliz ulusal pazarını yaratmıştır. Burjuva demokratik devrimin kendi iç mantığının yaşanan tarihsel gerçekle uyumsuzluğu (Irlanda vb. sorunu) neyi ispatlar? İrlanda vb. ulusal sorunlarının çözümlenmemesi, İngiltere'de burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığını mı? Hayır! Burjuvazinin devrimciliği bu kadardır ve burjuva demokratik devrimin daha ileri adımlar atmasında burjuvazi kendisi için her zaman tehlike görmüştür. Ancak bu sonuç şunu ispatlar: «Batı Avrupa sosyalist devriminin (burada İngiliz sosyalist devriminin - Kurtuluş) demokrasinin eserini tamamlamak için yapılacak daha çok şeyi olduğu»nu... (Lenin - İki Taktik).

İngiltere örneğini vermekle Genç Öncü, neyi anlatmak istemiştir? Şunu: Türkiye'de ulusal sorun diye bir şey var. Doğu sorunu var. (Kürt ulusal sorunu demeye bir türlü dilleri varmıyor) Bu sorunun çözüm-

lenmemiş olduğunu, bu yüzden demokratik devrim görevini kabul etmemiz gerektiğini söylemeyiniz. Nasıl olsa, ulusal sorun çözümlenmeden de demokratik devrim tamamlanmış sayılıyor. Burjuva demokrasisi gerçekleşmiş sayılıyor. Tarihsel olgular (İngiltere) bunu gösteriyor.

Demek ki, TİP'in maruzatı ulusal sorundan yakayı nasıl kurtarırım sorusu üzerine kuruludur. Almanya örneğini de eklersek, toprak sorunu ve ulusal sorunu çözümlenmeden de demokratik devrim tamamlanmış sayıldığına göre, Türkiye'de toprak sorunu, ulusal sorun vb. diye demokratik devrim görevini niye kabul etsin TİP? Demekki, TİP demokratik devrimden kaçmak için yaşanan gerçekleri çarpıtıp, tersyüz ederek işin içinden sıyrılmayı «bilimsel sosyalist»lik zannediyor.

İsterse biz TIP'e daha iyi bir örnek verelim. Rusya'da Şubat 1917'de zafere ulaşan demokratik devrim «milletler hapishanesinin» ulusal sorunlarını çözmemiştir. Rusya'da ulusal sorun Ekim sosyalist devriminin zaferiyle çözümlenmiştir. Ulusal sorunun sosyalist devrimle çözümlenmesi, bizzat bu sorunun demokratik devrimin çözmesi gereken bir sorun olduğunu ve uğruna mücadele edilecek vazgeçilmez bir görev olduğunu yadsımayı mı gerektirmiştir? Leninizm açısından, hayır. Belki TİP kendi mantığını doğrulamak için bu tarihsel gerçekten yararlanabilir. Ve diyebilir ki, «ulusal sorun çözümlenmeden de demokratik devrim gerçekmiş olduğuna göre ulusal sorun var diye demokratik devrim görevini üstlenmemize gerek yoktur. Nasıl olsa bu sorunu biz sosyalist devrimle birlikte çözeriz».

Demokratik devrimle sosyalist devrim arasındaki ilişki kavranamayınca, demokratik devrimin görev alanına giren bazı sorunların sosyalist devrimle çözülmesinin ne anlama geldiği kavranamaz. Yine burjuvazinin önderliğinde yapılan demokratik devrimle, proletaryanın önderliğinde yapılan demokratik devrimin ne olduğu bilinmeyince, iki ayrı sınıfın önderliğinde gerçekleştirilen burjuva demokratik devrimlerin çapı, kapsamı, derinliği hakkında doğru bir fikre sahip olunamaz.

(Bizce TİP, bunları bilmiyor değil, tam tersine devrimci teoriyi revize ediyor.)

Türkiye'de ulusal sorunun varlığını TİP'in kabul ettiğini, ancak bu nedenle demokratik devrimin gündeme alınmasına karşı çıktığını, kendi «bilimsel» tezini doğrulamak için ta İngiltere'lere kadar gittiğini gördük. Gerçekten TİP, Türkiye'de ulusal sorun diye bir sorunun varlığından haberdar mıdır? Bu sorun karşısındaki tutumu nedir?

Türkiye'de yaşıyan herkesin artık kabul etmek zorunda kaldığı ulusal sorun (özellikle Kürt ulusal sorunu) karşısında TİP, programının 50. sahifesinde «kişilere ve kitlelere karşı baskı ve şiddet uygulamalarının, ırkçı şoven politikaların sona erdirilmesini» öngörmektedir.

Türkiye'de tutarlı bir demokrat olabilmenin ölçülerinden biri de bütün ulusların ve dillerin eşitliğinin savunulmasıdır. Ulusal sorun denince ilk akla gelmesi gereken Kürt ulusal sorunudur. Bu sorun karşısında takınılan tavır demokrat ve şoven çizgileri ayıran mihenk taşıdır. Hele de bu sorun sosyalistlik iddiasında bulunanlar açısından incelenirse proleter sosyalist çizgi ile sosyal şoven çizgileri ayıran bir ölçü olur. «Kendi sağındaki güçlerden medet umma» olarak nitelediğimiz 1971 öncesi sosyalist hareketteki egemen çizgi, ulusal sorun konusunda burjuva şovenizmine teslim olmuş, hatta onu savunmuştur. Bugün dünden farklıdır. Ancak dünü bugüne bağlıyan köprüler vardır. Bu bağlantının olumlu, devrimci yönde olmasına kimsenin bir diyeceği olamaz. Ancak yıllarca varlığı inkar edilmiş Kürt ulusu ve tabu ilan edilmiş Kürt ulusal sorunu karşısında aynı şoven milliyetçi akımın sosyalistlik iddiasında bulunan parti ve gruplarda bugün de varolan derin yankısı şiddetle eleştirilmeli ve mahkûm edilmelidir.

1974 sonrası sosyalist harekette, ideolojik seviyenin geçmişe oranla yükselmesi, geçmişin deneylerinden dersler çıkarılması yolunda atılan olumlu adımlar ulusal sorunun da doğru bir temelde ele alınmasını mümkün kılmıştır. Sorunun bir yanı böyleyken, bir diğer ya-

nı da Kürt ulusu içinde ulusal bilinç ve kültürün gelişmesi, ulusal kurtuluşçu güçlü bir eğilimin yaygınlaşmasıdır. Ulusal sorunun marksist bir kavranışı temelinde Türkiye'de Kürt ulusal sorunu incelenmeye, tartışılmaya başlanmıştır. Ulusal sorunda tartışmaların ulaştığı nokta olumlu bir düzeye çıkmış olsa da, bir çok «sosyalist» grup ve partinin bu konuya ilişkin düzeyleri sıfırdır. Hiç kuşkusuz TİP bunlardan biridir. TİP'e göre Türkiye'nin doğu ve güneydoğu illerinde basit bir «Doğu Sorunu» vardır. «Doğu Sorunu» *etnik* ayrımlara dayalı bir politikayı da içermektedir.

TIP 2. Büyük Kongresinde okunan MYK Raporu bu konuda bakınız neler diyor : «... Doğu illerimiz hem kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası sonucu, hem gelmiş geçmiş burjuva iktidarlarının ihmali, Doğu'yu açıkça 'mahrumiyet bölgesi' ilan edecek kadar umursamaması sonucu, ekonomik ve kültürel açıdan geri kalmış (...) Doğu'da ırkçı, şoven milliyetçi baskılar da öteden beri süregelmiş ve son yıllarda, özellikle son bir yılda daha yoğunlaştırılmıştır.

«Doğunun bir sömürge olduğu tezinin ardında Doğu sorununun Türkiye'nin bütününün sorunlarıyla birlikte değil ayrı bir çözüm gerektirdiği görüşü yatar. Bu görüşe göre ilk çözülmesi gereken çelişki, Doğu bölgesiyle Türkiye'nin bütünü arasındadır. Bizce bu tez bilimsel sosyalist temelden yoksundur, ve Türkiye'deki durum bu tezi doğrulamamaktadır. Bir coğrafya parçasının ve halkının sömürge statüsünde olduğunu gösteren ölçütlerin Doğu'ya ilişkin olarak varolduğu savunulamaz. (...) Sömürülmek başka şeydir, sömürge başka şeydir. Tarım ve sanayi ürünleri arasındaki ikinciler lehine fiyat farkı tüm tarım emekçilerinin sömürülmesine yol açar. Bölgede biriken sermayenin daha büyük kâr getirdiği için ülkenin büyük kentlerine, sanayi yörelerine akması bölgeden dışarı fon aktarımıdır ama, bu, bölgenin sömürge olarak sömürülmesi değildir.

«Bu durumda, Doğu'nun bir sömürge olduğu tezi geçersizdir.

«Sonuç olarak, Türkiye'nin, Doğu sorununu da kapsıyan, iç çelişkileri bir bütün olarak çözümlenecektir. Çözülmesi gereken iç çelişkiler içinde Doğu sorunu özel bir konuma ve öneme sahiptir. Sorun, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin başarıya ulaşması sonucu işçi sınıfının iktidarında, ödünsüz gerçekleştirilecek sosyalist düzende tam nihai çözüme kavuşacaktır. Sosyalist düzende Türkiye'nin siyasi birliği ve bütünlüğü baskıya ve zulme değil, özgür irade ile gönülden kabule, eşitliğe, özgürlüğe, kardeşliğe dayanacaktır.» (TİP 2. Büyük Kongre MYK Raporu, s. 38, 39, 40).

1979 Şubatında yapılan Kongrede, görüldüğü gibi bu konuda santim ilerleme yoktur. TIP'in tezleri şöyle sıralanabilir :

1 — Kürt Ulusu ve Kürdistan diye gerçek yoktur. Etnik bir vak'a vardır.

2 — Doğu'nun geri kalması kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasının bir sonucudur.

3 — Gelmiş geçmiş burjuva iktidarların ihmali, doğuyu umursamaması bu bölgenin ekonomik ve kültürel açıdan geri kalmasına neden olmuştur.

4 — Sömürülmek başka şeydir, sömürge başka şeydir; Doğu sömürge değildir. Bu tezi Türkiye'nin siyasi birliğine kastedenler, ayrılıkçılar, bölücüler savunmaktadır.

5 — Doğu'nun sömürülmesinin nedeni tarım ürünleri üretmesi, sanayi ürünleri lehine yaratılan sermayenin ülkenin büyük şehirlerine akmasıdır. Ama bu sömürge olarak sömürülme değildir.

Bu tezleri ileri süren sadece TİP değildir. Dergimizin daha önceki birçok sayısında bu tezlerin eleştirisini yapmıştık. Bu eleştirilerimizi yeni bir tez ileri sürülmediği için aynen tekrarladığımızı belirtmekle yetiniyoruz. Yalnız şu kadarını söylemekle yetinelim. TİP ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunmamaktadır. Şu ileri sürdüğü tezlerin altına imza atmıyacak hiç bir burjuva partisi bulunamaz. Ak Günlere Bildirgesinde ve Ecevit'in seçim konuşmalarında savunulan görüşlerle TİP'in şu görüş diye üstelik sosyalizm adına ileri sürdüğü tezler arasında hiç bir fark yoktur. İh-

mal, umursamama, mahrumiyet bölgesi ilan etmeler vs... Hep aynı tekerlemeler.

Kürdistan'ın sömürge olduğunun savunulmasının proletaryanın birliğinin hançerlenmesi olduğu yolundaki, o ünlü bütün iflah olmaz sosyal şovenlerin ve TİP'in iddiasına gelince :

Türkiye'de devlet kurma, tek bir ulusun ayrıcalığı olarak kalmıştır. Biz proletarya sosyalistleri hiç bir ayrıcalığı savunmayız ve bu ayrıcalığı da savunmuyoruz.

«Savaşımımızda belirli bir devleti kendimize temel olarak alıyoruz; o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden işçileri birleştiriyoruz; biz hiç bir özel ulusal gelişme yolunu savunamayız, biz *bütün* olanaklı olan yollardan sınıf hedefimize doğru yürüyoruz.» (Lenin, UKTH, s. 74).

«Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin birleşmesi - marksizmin ulusal programı - nın, bütün dünyanın deneyiminin ve Rusya'nın deneyiminin işçilere öğrettiği işte budur.» (UKTH, s. 122).

«Ezen ülkelerin işçilerinin enternasyonalist eğitimi, zorunlu olarak, her şeyden önce, ezilen ülkelerin özgürlüğü ve ayrılması ilkesinin savunulmasını içermelidir. Yoksa ortada enternasyonalizm diye bir şey *kalmaz*. Bu propagandayı *yapmayan* ezen bir ulusun sosyal - demokratını, emperyalist ve alçak saymak, hakkımız ve görevimizdir. Sosyalizmin gerçekleşmesinden önce *ayrılma olasılığının* binde - bir olması durumunda bile, bu istem, mutlak bir istemdir.

«Sorunu derinliğine incelememiş olanlar, ezen ulusların sosyal - demokratları 'ayrılma özgürlüğü' üzerinde ısrar ederken, ezilen ulusun sosyal - demokratlarının 'birleşme özgürlüğü' üzerinde direnmelerinin çelişki olduğunu düşünürler. Ancak biraz düşününce, enternasyonalizme ve *bugünkü* durumdan hareket ederek, ulusların birbiriyle kaynaşmasına varabilmek için *başka* yolun olmadığı, olamayacağı anlaşılır.» (UKTH, s. 187 - 188).

TİP Türkiye'de bir ezen bir de ezilen ulus olduğu gerçeğini kabul ediyor mu? Bilmiyoruz. Sadece Doğu'

nun sömürge olmadığı iddiasında bulunduğunu ve Kürt ulusu diye bir gerçeği hiç ağzına almadığını biliyoruz. Ulusların kaderlerini tayin hakkını savunmadığını biliyoruz. Ve yine enternasyonalizmden en çok söz eden partilerden biri olmasına rağmen, enternasyonalizmle zerrece ilgisinin olmadığını biliyoruz. Türkiye' den Vietnam'a vb. ülkelere dayanışma mesajları, sempati gösterileri... Ama kendi yaşadığı bir ülkede milyonlarca insanın, Kurt ulusunun ulusal ve sömürge baskısı olduğu gerçeğini inkar, bırakalım bu durumun bir sosyaliste yüklediği ödevleri, bir burjuva demokratının tavrını bile almıyor. TC. Hükümetinin Bakanlarının «Ben Kürtüm» diyecek kadar Kürt ulusal sorununun toplumsal yaşamamızda aldığı yeri görmemek için bunca inat ve körlük!

Varsın TİP ve benzerleri azgın Türk milliyetçiliğinin derin etkisi altında sosyal - şoven politikalarını isterlerse sonuna kadar sürdürsünler. Biz proletarya sosyalistleri sosyal - şovenlerin birer «alçak ve hain» olduğunu açıklamaya ve bütün uluslardan işçilerin birliği için zorunlu olan enternasyonalist eğitimin gereklerini yerine getirmeyi her zaman görev bileceğiz. Ancak TİP' e bu konuda son bir sözümüz daha olacak: «İşçi sınıfı unutmayacak ve affetmeyecektir!»

TİP'in burjuva demokratik devrime burjuvazi ve işçi sınıfının öncülük etmeleri durumunda ne tür farklılık olduğu konusunda doğru bir fikre sahip olmadığını belirtmiştik. Şu sözler acaba TİP'e bir şeyler anlatıyor mudur?

«Burjuva devriminin, geçmişin kalıntılarını tamamen ortadan kaldırmaması, bunların bazılarını yerinde bırakması, yani işini tamamen sona erdirici olmaması, hedefinin sonuna kadar varmaması, tutarlı ve amansız davranmaması burjuvazinin yararınadır.» (Lenin, İki Taktik, s. 51).

Genç Öncü, yukarda anlattığımız gibi, Almanya' nın ve İngiltere'nin tarihsel gerçekleriyle Türkiye arasında o aptalca paralelliği kurduktan sonra büyük iddiasını tekrarlıyor :

«Bütün bunlara rağmen toprak meselesi ve milli meselenin burjuva demokratik devrimin tamamlanmasında, vazgeçilmez olduğunu söyleyenlerin İngiltere ve Almanya'da burjuva demokrasisinin olmadığını, burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığını söylemekten çekinmemeleri gerekir. Doğaldır ki, böyle bir iddia her şeyden önce ender bir teorik 'cesaret' gerektirecektir.» (GENÇ ÖNCÜ, sayı: 1, sayfa 21)

1 — Toprak sorunu ve milli mesele demokratik devrimin tamamlanmasında *vazgeçilmez* unsurlardır. Bu marksizm - leninizmin gereğidir. Anlattıklarımız yetmiyorsa, açın okuyun.

2 — Almanya ve İngiltere, kapitalizmin özgürce gelişme olanaklarının olduğu bir çağda, bu iki sorunu burjuvazinin önderliğinde çözmüştür. İrlanda vb. ulusal sorunlarının çözümlenmemiş olması İngiltere'de burjuva demokratik devrimin tamamlandığı gerçeğini dıştalamaz. Sadece, burjuvazinin önderlik ettiği demokratik devrimin bu sorunu bu kadar çözebildiğini, oysa Ingiliz sosyalist devriminin demokratik devrimin eserini tamamlamak için yapacak daha çok şeyi olduğunu gösterir. İşte bunun için Ingiliz komünist ve demokratlarının programında bu sorun önemini koruyan bir yer tutmalıdır, tutar.

Ayrıca Türkiye'de ulusal sorun denince ağırlıklı olarak Kürt ulusal sorunu akla gelmelidir. Ancak demokratik devrimin önümüzdeki devrimci adım olması sadece buna da bağlı değildir. Yine ulusal sorun faslından eklemek gerekirse, Türk ulusu bağımlı bir ulustur. Bu sorunun çözümü de demokratik devrimin vazgeçilmez bir görevidir.

3 — Burjuva demokratik devrimin burjuvazinin önderliğinde tamamlanması başka, sözkonusu ülkelerde bugün burjuva demokrasisi olduğu başka şeydir. Demokrasi nedir? bölümünde anlattığımız gerekçelerden ötürü bugün Almanya ve İngiltere'de burjuva demokrasisi yoktur. Bunu görebilmek için cesarete değil, Leninist devlet tedrisini bilmeye ihtiyaç vardır.

4 — Almanya ve İngiltere ile (üstelik çarpıtarak) Türkiye'nin bugünkü sorunları arasında demokratik

devrim görevinden kaçmak için paralellik kurmak menşevizmin en kötü kopyası olmaktır.

Leninist Kesintisiz Devrim Teorisini gözardı ederek, reddederek uluorta ahkamlar kesmek «ender bir cehalet» örneğidir. Cehalet insanoğlunun gecesidir. TİP'in cehaleti ise ayı ve yıldızları olmayan bir gecedir.

TİP, burjuva demokratik devrimle sosyalist devrim arasındaki ilişkiyi kavramamaktadır. İki devrim arasına Çin Seddi değil, ondan da büyük sınırlar çekmektedir. Demokratik devrimin proletarya için önemini hiç anlamamaktadır. Emperyalizme demokratik devrim yaptırırken, burjuva devrimini demokratik biçim değiştirme seviyesinde görmekte ve ona bu kadarı yetmektedir. Emperyalizm çağında burjuvazinin devrimci barutunu yitirdiği, artık burjuva demokratik devrim de dahil her türlü ilerici, devrimci hareketin başını proletaryanın çekmesi gerektiğini ve bunun proletarya için önemini ve anlamını zerrece bilmemektedir.

Lenin der ki : «Proletaryanın (ise) zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi yoktur, demokrasi yoluyla fethedecek koca bir dünyası vardır.»

«Marksizm, proletaryaya, en enerjik biçimde burjuva devrimine katılmayı, devrimin tamamlanması için, tutarlı bir proleter demokrasisi için en kesin mücadeleyi öğretir, burjuva devrime karşı ilgisizliği ve kayıtsızlığı ve yönetici rolün burjuvaziye bırakılmasını öğretmez.» (İki Taktik, s. 53).

TİP, dikkat edilirse, Türkiye'de burjuva demokratik devrimin *esas olarak* yapıldığını söylemektedir. Batı'da gerçekleşen burjuva demokratik devrimler için böyle bir kayıt koymamaktadır. Bu «esas olarak» paratöneri sayesinde TİP iki şeye karşı korunuyor görünmektedir. Birincisi, demokratik devrimin tamamlanmadığını, bu yüzden önümüzdeki devrimci adımın demokratik devrim olduğunu savunan devrimcilere karşı; İkincisi, öyleyse önümüzdeki adım sosyalist devrimdir, buna uygun davranalım diyebileceklere karşı. Eğer sosyalist devrim gündemde ise proletarya ve yoksul köylülüğü sosyalist devrime hazırlamak ve siyasal iktidar için hazırlanmak gerekecektir. TİP elindeki paratöne-

ri sayesinde bu tehlikeye karşı da kendisini emin hissetmektedir. Çünkü sosyalist devrimin gündeme girebilmesi için esas olmayan yönüyle demokratik devrimin tamamlanması, yani demokratikleşme sürecinin başarılması gerekiyor diyecektir.

TİP, bu sihirli «esas olarak» lafı sayesinde gerek demokratik gerekse sosyalist devrime karşı bağışıklık kazanmaktadır. Demokratik devrim dersen, o geçmişte kaldı, yapıldı diyor. Sosyalist devrim diyecek olursan, hop çok gittin o *ilerinin* sorunu diyor. Sonuç olarak TIP, bu keramet sahibi paratöneri sayesinde siyasi mücadeleden (tabii, proletaryanın siyasi mücadelesinden) yan çizmektedir. Çünkü ona burjuvazinin kuyrukçuluğu yetmektedir.

TIP'in programında ortaya koyduğu görevler, çarpıtılmış, eksikte olsa demokratik devrimin çözmesi gereken sorunları kapsamaktadır. TIP'in önüne koyduğu görevler arasında sosyalist devrimin alanına giren tek bir görev yoktur. TİP programına eksikliği ve çarpıklığı unutulmadan demokratik devrim programı denilebilir. Ancak bu görevler devrimci bir tarzda ele alınmadığı için TİP programını en iyi ifade eden «*haklar uğruna mücadele programı*»dır. TİP programını anlamlarını açıkladığımız iki başlıkta özetleyebiliriz :

1 — Emperyalizmin geriletilmesi

2 — Demokrasinin genişletilmesi

Veya tek cümleyle söylenirse : «İTELEME MÜCADELESİ».

İKİLİ İKTİDAR ODAKLAŞMASI, SIKIYÖNETİM VE CHP KUYRUKÇULUĞU

TİP'in özgün tezlerinden birini, «iktidar boşluğu»nu önceki bölümlerde incelemiştik. Şimdi de TİP'in bu «boşluk» teorisi üzerine bina ettiği «ikili iktidar odaklaşması» veya «ikili iktidar» tezini ele alalım.

İkili iktidar sözünü duyan her sosyalist 1917 Nisan - Temmuz günlerinin Rusyasını hatırlayacaktır. Çünkü literatürde bu kavramın kullanıldığı en çarpıcı örnek olayın gerçekleştiği tarihsel dönem bu günlerdir. Rusya'da gerçekleşen ikili iktidar durumu elbette fark-

lı ülkelerde de meydana gelebilir. Bugüne değin Rusya dışında nerede böyle bir durum gerçekleşti? Biz onu bilmiyoruz! Şimdilik bilebildiğimiz TIP'in Türkiye'de «ikili iktidar» olduğuna ilişkin iddiasıdır. TİP'in bu özgün (!) tezini aktarmadan önce Rusya'da gerçekleşen ikili iktidar durumu hakkında bazı hatırlatmalar yapmakta yarar görüyoruz.

Rusya'da burjuva demokratik devrim proletaryanın önderliğinde 1917 Şubatında zafere ulaştı. Daha 1905'te Sovyetlerde örgütlenen işçi ve köylüler, Çarlığı alaşağı ettiler. Ancak özel tarihi ve siyasi koşullar yüzünden ayaklanmanın ve yürütmenin aygıtları olan Sovyetlerin varlığına rağmen ve hemen onun yanında ikinci bir yürütme gücü, devlet iktidarı daha vardır. Çarlıktan devralınan devlet aygıtının tepesine burjuvazi oturmuştu. İşçi ve köylülerin egemenlik aygıtları Sovyetlerde Menşeviklerin ve Sosyalist - devrimcilerin etkisi, bolşeviklerin azınlıkta kalmaları özel bir durum yarattı. Sovyetlerde çoğunluğu ellerinde bulunduran Menşeviklerin ve sosyalist - devrimciler burjuvazinin iktidarını, yani Geçici Hükümeti destekliyorlardı. Bu onların o güne kadar izledikleri politikanın bir devamıydı. Kısacası, işçiler ve köylüler bu menşevik ve Sosyalist - devrimci siyasetlerin etkisiyle, bizzat kendilerinin egemenlik aygıtlarına rağmen burjuvazinin iktidarını *gönüllü* olarak desteklediler.

Bu durum SBKP Tarihinde şöyle anlatılır :

«... bu burjuva hükümetle yanyana başka bir iktidar organı daha - Işçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti- vardı. Sovyet'te asker temsilcilerinin çoğunluğu savaş için seferber edilmiş köylülerdi. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti, Çarlık iktidarına karşı işçi - köylü bağlaşmasının organıydı.

«Böylece, iki iktidar, iki diktatörlük kendine özgü bir biçimde birbiriyle kaynaştı: Geçici Hükümetin temsil ettiği burjuva diktatörlüğü ile İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetinin temsil ettiği proletarya ve köylü diktatörlüğü,

«Bir ikili iktidar başgöstermişti.» (SBKP Tarihi, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s. 222).

Lenin, işçi ve köylülerin iktidarı burjuvazinin temsilcilerine *gönüllü* olarak teslim etmelerini, politik deneyimi olmayan milyonlarca insanın uyanıp politik eyleme girişmesi nedenine dayandırıyordu.

«Çoğunlukla bunlar, küçük mülk sahipleri, köylülükten yeni gelen işçiler, yani burjuvaziyle proletarya arasında yer alan ögelerdi. Avrupa'nın bütün büyük ülkeleri arasında Rusya, o zaman küçük burjuvazisi en fazla olan ülkeydi. Bu ülkede, 'görkemli bir küçük burjuva dalgası her şeyin üzerinden geçti, bilinçli proletaryayı bile, yalnızca sayı üstünlüğü ile değil, ideolojik bakımdan da ezip geçti. Yani geniş işçi çevrelerine politik görüşlerini aşıladı.' (Lenin)» (Parti Tarihi, s. 223)

Çarlığa karşı demokratik devrimi zafere ulaştıran işçilerin ve köylülerin ideolojik ve politik düzeyleri nedeniyle, devlet iktidarını burjuvaziye teslim etmeleriyle ikili iktidar doğdu. İkili iktidar deniyor; çünkü devlet iktidarı burjuvazinin eline geçmiş olmasına rağmen, Sovyet iktidarı da burjuva devlet iktidarıyla yanyana varlığını sürdürüyordu. Açıktır ki, böyle bir durum uzunca bir süre devam edemezdi. Nitekim karşı-devrimin azgınca saldırdığı Temmuz günlerinde iktidar burjuvazi lehine, Geçici Hükümet lehine «tekleşti.»

İkili iktidar kavramının içerdiği belli başlı üç unsur vardır:

1 — Ikili iktidar, sınıf savaşının alabildiğine yükseldiği, en sert biçimler aldığı bir dönemde, yani devrim döneminde ortaya çıkar.

2 — İktidar bir sınıfın siyasal egemenlik aracıdır. Politik iktidar (devlet) mutlaka bir sınıfa dayanmak zorundadır ve bir sınıfı temsil eder. Sınıflardan bağımsız politik iktidar olamaz. Dolayısıyla ikili iktidar durumunda iki ayrı sınıfın politik egemenlik aygıtlarının varlığı sözkonusudur. Yani ikili iktidar, (müttefikleri de dahil) iki ayrı sınıf arasında ortaya çıkar. (Rusya'da burjuvazi ile proletarya ve köylülük arasında)

3 — İkili iktidar durumu geçicidir. Uzunca bir süre devam edemez. İki sınıftan biri mutlaka tek başına politik otoritesini kurar.

Bizim bildiğimiz ikili iktidar kavramı budur. Belli başlı bu üç unsuru kapsamayan durumlar için bu kavramın kullanılması yanlıştır.

Kahraman Maraş katliamı vesilesiyle ilan edilen sıkıyönetimle birlikte TİP, Türkiye'de bir ikili iktidar olduğu yolundaki tezini geliştirdi. Sıkıyönetim devrimci, demokrat yayınları yasaklamaya başlayınca TİP'in «Genç Öncü»sü de bu yasaklamadan nasibini aldı. Ancak Şubat 1979'da yapılan TİP 2. Büyük Kongresine «Faşizme karşı Genç Öncüler» adıyla yetiştirilen bu dergi, TİP'in «ikili iktidar» tezini enine boyuna açıklayarak, hem kongre delegelerini hem de bu arada bizleri irşat etti.

«Faşizme Karşı Genç Öncüler» diyorki :

«İkili iktidar odaklaşması kavramı yeni bir kavram değildir. İşçi sınıfı hareketleri tarihi, birçok ülkede devrimci süreçlerin iktidarın ikili yapı kazandığını ve bu yapının belli bir süre devam ettiğini gösterir.» (FKGÖ, s: 1, sh. 14).

FK. Genç Öncü, ikili iktidar durumuna belli başlı örnekleri şöyle sıralıyor :

«Rusya'da 1917 Şubat devrimi ile Ekim devrimi arasında ikili iktidar odaklaşması. Bir yanda burjuva hükümet öte yanda işçi ve köylü sovyetleri biçiminde oluşmuştur. Aynı şekilde, Şili'de Allende'nin başkan olması ve Halk Birliği hükümetinin kurulmasıyla başlayan dönem ikili iktidar karakterini taşımaktadır. Bir yanda Halk Birliği hükümeti, öte yanda gerici - faşist merkezler. En son İran'da gözlenen olaylar da ikili iktidar tanımlamasının ne anlama geldiğini çok açık biçimde açıklamaktadır. İran'da uzunca bir süre Bahtiyar hükümeti varlığını sürdürmüş, ancak iktidara bütünüyle hakim olamamıştır.» (Agd, sh. 14).

FK. Genç Öncü, ikili iktidarın ancak devrim döneminde ortaya çıkabilecek bir durum olduğunu kavramış olarak devam ediyor :

«Iktidarın iki başlı karakter kazanması, yönetenlerin eskisi gibi yönetemedikleri, yönetilenlerin ise eskisi gibi yaşamak istemedikleri şartların varlığı ile, dev-

rimci durumun varlığı ile yakından ilişkilidir. Ancak hiç bir ülkede iktidarın iki başlılığı, uzun bir süre devam etmemiştir. Şu veya bu biçimde, mutlaka herhangi bir iktidar odağı lehine çözümlenmiştir. Rusya'da, Şili'de, İran'da ve daha bir çok ülkede bu böyle olmuştur.» (Agd, s. 14).

Rusya'da ikili iktidarın Şubat ve Ekim devrimleri arasındaki dönemde değil, Şubat devrimi ile Temmuz arasında varolduğu ufak hatırlatmasını yapıp devam edelim. Genç Öncü ikili iktidar durumunda ilerici sosyalist güçlerin ne yapacağı sorusunu kendi kendine soruyor olmalı ki, şöyle yazıyor :

«İkili iktidar odaklaşmasının ortaya çıkış döneminde, ilerici, sosyalist güçler kesinlikle gelişmelere seyirci kalamazlar. İşçi ve emekçi sınıflar ve onların örgütlü hareketleri ikili iktidar yapılanışının, demokrasi güçleri lehine tekleşmesinin sağlanması için müdahaleci olmak zorundadırlar. Ancak bu müdahaleler, ikili iktidar odaklaşmasının ortaya çıktığı ülkenin sınıfsal güçler dengesine göre farklı boyutlar kazanacaktır.» (Agd, s. 14).

Demek *seyirci* kalınamazmış! Düşünün bir kez, bir ülkede «ikili iktidar» durumu doğuyor ve sosyalistler ne yapacaklar şimdi sorusuna cevap arıyor TIP. Ve bize seyirci kalınamayacağını söylüyor.

Bir ikili iktidar durumunda, sosyalistlerin seyirci kalıp kalmayacağı sorununu düşünüp, seyirci kalınamıyacağını belirtmek neyin nesidir? Bolşevikler, Rusya' da ikili iktidar durumu doğunca, ne yapacağız, seyirci kalacağız, bir tarafta yer mi alacağız? sorusuna cevap mı aradılar? Hayır. Çünkü Bolşevikler, sınıfın ne sınıf mücadelesinin içinde gerçek sosyalistler olarak böyle bir soruya gerek bile duymadılar. Çünkü ikili iktidarın bir yanında, Sovyetlerin içinde onlar da vardı. Ancak TİP ne kadar «işçi sınıfının *doğrudan* temsilcisi» sıfatını taksa da kendine, sınıfın ve proletaryanın sınıf savaşında bir parti olarak, yani olayların dışardan bir izleyicisi, seyircisi olarak ikili iktidar durumunda seyirci kalmaya devam edemeyeceğini düşünüyor. Ve müdaha-

leci olmak gereğini duyuyor. Rusya ve İran'ı hatırlatarak Genç Öncü, «her ikisinde de, işçi sınıfı partileri, müdahalelerini şiddete, silahlı mücadeleye dayanarak gerçekleştirmişlerdir» diyor.

Bütün bu anlatılanların arkasından acaba ne gelecek diye merak ediyor insan. Öyle ya, ne oldu da bu TİP'e, ikili iktidardan, müdahaleci olunması gerektiğinden üstelikte bu müdahalenin *silahlı mücadeleye* dayanılarak yapıldığından söz etmeye başladı? Rusya'dan, Şili'ye, oradan da İran'a atladıktan sonra TİP'in maruzatını anlamak için Türkiye'ye gelmesini bekleyelim. TİP Başkanlık Kurulu sıkıyönetim ilanı üzerine yayınladığı bildiride diyorki :

«Yasalar ve kurallar uyarınca oluşmuş hükümet tam iktidar olamamış ve olabildiği kadarından da sürekli ödünler ve kayıplar vermiştir. Buna karşılık, *yasal olmayan,* bundan dolayı da *açıkça biçimlenmeyen, olayların akışı içinde varlığı ve etkinliği artarak hissedilen bir ikinci iktidar odaklaşması gözlenmiştir.* MC döneminden beri ve bu son yılda hızlanarak, ülkede iktidarın iki başlı hale gelmesi, ikileşmesi olgusu yaşanmaktadır.» (Yurt ve Dünya s. 14, sh. 209) (abç).

Açıkça biçimlenmeyen, varlıklı hissedilen ikinci bir iktidar odağı varmış. Anlatılmak istenen TC devleti içinde bazı kademe ve kurumların faşistlerin etkiliğine girdiği ise, bunu belirtmek için literatürde içeriği oldukça açık bir kavramı, «ikili iktidar» kavramını kullanmaya ne gerek var? Böyle bir durumu faşizmin tırmanması terimi zaten anlatmaktadır. Belliki kastedilen, faşist tırmanıştan farklı bir durum. Bir ikili iktidar durumunda, iki diktatörlüğün yanyana varolduğu bir durumda, birinin yasallığından, ötekinin yasadışılığından sözedilebilir mi? Yasayı belirleyen siyasal iktidar olacağına göre, iki diktatörlüğün yanyana olduğu durumda yasallık tartışması yapmak kadar anlamsız ve saçma bir şey olamaz.

Genç Öncü, Türkiye'de «ikili iktidar» durumunu şöyle anlatıyor : «Ülkemizde ikili iktidar odaklaşması ise farklı boyutlar ve biçimler içermektedir. Iktidarın

ikili yapı kazanması, işçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadeleleri sonucu değil, faşist merkezlerin resmi iktidar karşısında mevzilerini geliştirmeleri sonucu gerçekleşmiştir.» (Agd, s. 15).

«Kısacası bugünkü somut durum, iktidarda iki başlılığın varlığını açığa çıkarmaktadır. Bir yanda resmi iktidar odağı, CHP hükümeti, diğer yanda gizli iktidar odağı, gerici faşist hareket.» (Agd., s. 14).

Özellikle sıkıyönetim ilanıyla birlikte «ikili iktidar» tezinin geliştirilmesinin hikmetini kavramak için şu satırları dikkatle izleyelim :

«*Şimdi bu ikili iktidar odağı durumunda, sıkıyönetimin, hangisinin fiili yönetim ve denetiminde yürütüleceği sorusu vardır. Önemli sorun budur.* Bundan sonraki durumu büyük ölçüde belirleyecek olan da budur. Faşistler ve tüm karanlık güçlerin şimdiye kadar ısrarla sıkıyönetim istemiş olmalarının nedeni de bu sorunun yanıtını kendileri için müspet olarak vermelerindendir. Sıkıyönetimle yasadışı terörden yasal teröre geçmeyi, terörizmi legalleştirmeyi ummaktadırlar. Bu durumda, *sıkıyönetim sayesinde iki başlı iktidarın terörizmin gizli odağında tekleşmesi tehlikesi ciddidir.*» (abç, TİP Başkanlık Kurulu Bildirisi, Yurt ve Dünya sayı : 14, s. 209 - 210).

Bu tehlikeli ve karanlık tablo karşısında «işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi» (!) TİP ne yapmalıdır? Cevabı kendileri veriyorlar :

«Bu gelişim karşısında, işçi sınıfı hareketi ve demokratik güçler için *temel görevi,* bu ikili iktidar yapısını demokrasi güçleri lehine tekleşmesinin sağlanması için çalışmaktır.» (Abç, FKGÖ, sayı: 1, s. 15).

«Bilimsel sosyalistler» iktidarın demokrasi güçleri lehine, yani resmi iktidar odağı CHP hükümeti lehine tekleşmesi için canla başla çalışırken, resmi iktidar odağına düşen görevler nelerdir? Bu sorunun da cevabı var :

«Can güvenliği, normal koşullar altında yaşayabilme güvenliği ve özgürlüğü mutlaka sağlanmalıdır. *Sıkıyönetimin varlık nedeni budur.* Ve bu güvenliği sağ-

lama, terörizmi yok etme işi mümkün olan en kısa sürede ve sıkıyönetim kalktıktan sonra terörizm bir daha başkaldırmayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Bir başka deyişle, sıkıyönetimin baskısı, kontrol ve müdahalesi sonucu teröristlerin sinmesi, geçici olarak terör olaylarını, saldırı ve cinayetleri durdurmalarının bir değeri olamaz. Terörizmin iç ve dış kaynaklarına kadar inmek, onları etkisizleştirmek gerekir. Bunu başarabilmek için de hükümetin, başta istihbarat ve güvenlik örgütleri olmak üzere devlet aygıtının tüm birim ve kademelerine egemen olabilmesi, onları yönlendirebilmesi, tam kapasite işletebilmesi mutlaka şarttır.» (Abç, B. Boran, Cumhuriyet, 8 Ocak 1979).

«İkili iktidar» ve bu durumun gündeme getirdiği görevlere ilişkin TİP'in tezi özetle bu kadardır.

Hükümet ile devletin aynı olmadığını belirterek başlayalım. Hükümet devletin sadece bir kurumudur. «İktidar» terimi günlük dilde hükümet anlamında kullanılmaktadır. CHP hükümetinin «tam iktidar olamadığı» anlatılırken, hükümetin önünde güçlükler olduğu, hassas dengeler üzerinde hükümet görevi yapmaya çalıştığı ve engellerin başında da gerici ve faşist muhalefet partilerinin geldiği öne sürülüyorsa, yani sorun bir *hükümet sorunu* olarak ele alınıp tartışılıyorsa, TİP'e bir diyeceğimiz olamaz. Iktidar kavramını yanlış kullanıyor, literatürde «iktidarın» *devlet iktidarı* olarak kullanıldığını belirtir geçeriz. Ancak, «iktidarı» *ikileştirirse,* iddiasını doğrulamak için Rusya'ya, Şili ve İran'a atıflarda bulunursa - Ki, öyle yapıyor - bu «ikili iktidarın» ne mene bir şey olduğunu sorarız.

Türkiye'de «ikili iktidar» sınıf savaşının alabildiğine yükseldiği, en sert biçimler aldığı bir dönemde, devrim döneminde mi ortaya çıkıyor? TİP bu soruyu yukarda aktardığımız «İktidarın ikili yapı kazanması, işçi ve emekçi sınıfların örgütlü mücadeleleri sonucu değil, faşist merkezlerin resmi iktidar karşısında mevzilerini geliştirmeleri sonucu gerçekleşmiştir» sözleriyle yanıtlamıştı. Türkiye'de bir devrim durumu mu var? TİP bu soruyu da olumsuz yanıt veriyor. (Zaten stratejisi uzunca bir dönem devrim durumunun ortaya çık-

mayacağı varsayımına dayanıyor.) İşçi ve emekçi sınıfların örgütlü veya örgütsüz mücadeleleri söz konusu olmaksızın faşist merkezlerin gelişip «ikinci bir iktidar odağı» oluşturma durumuna gelmelerinin nedenini sormuyoruz bile. (TİP'in faşizmi egemen sınıflararası mücadelenin bir ürünü olarak ortaya çıkan bir olgu olarak görmediğine inanmak istiyoruz.)

İşçi ve emekçi sınıfların mücadelelerinin bir sonucu olarak değil, başka bir şeylerin sonucu olarak ortaya çıktığı iddia edilen bir «ikili iktidar» varmış ortada. Bu başka şeyler, tekelci burjuvazinin farklı siyasal eğilimleri arasındaki mücadeledir. Tekelci burjuvazinin reformist eğilimi ile gerici ve faşist siyasetleri arasındaki çelişki ve mücadele «ikili iktidar» yaratıyormuş. Yani «ikili iktidar odaklaşmasının» her iki odağında da *aynı sınıfın temsilcileri* yer almaktadır. Aynı sınıfın diyoruz; Çünkü TİP, TKP'den farklı olarak CHP'yi ulusal burjuvazinin değil, tekelci burjuvazinin partisi olarak görüyor. Kaldıki, CHP'yi ulusal burjuvazinin partisi olarak görseydi bile, «ikili iktidar» tezini doğrulayacak bir kanıt olamazdı. Tekelci burjuvazi ile ulusal burjuvazi arasında «ikili iktidar» nerede görülmüş? Her şeyden önce «ikili iktidarın» her bir odağında birbirine temelden karşı iki sınıfın olması gerekir. Demek Türkiye'deki «ikili iktidar» bizim bildiğimiz cinsten değil. Bizim bildiğimize hiç benzemiyor. Ortada iki ayrı sınıf ve onların egemenlik aygıtları yok. Devrim durumu yok. Üstelikte geniş işçi ve emekçi kitlelerin mücadelelerine bağlı olmadan ortaya çıkabilen bir «iki iktidar» var.

Türkiye'de «ikili iktidar» olduğuna ilişkin tek bir kanıt yok. Sadece «gözle görülmeyen, açıkça biçimlenmeyen, olayların akışı içinde hissedilen» bir durum var. Biz Boran ve partisinin «hisleriyle» uğraşacak değiliz. Türkiye'de «ikili iktidar» yoktur. İkili iktidarın varlığına ilişkin koşullar ve ölçütler bellidir. TIP böyle bir iddiada bulunmakla hangi tür «hislere» tercüman olmaktadır? Sıkıyönetim ve «ikili iktidar»ın varlığı nedeniyle ortaya konan görevler bu «hisleri» açığa vurmaktadır. Neydi bu görevler?

1 — İktidarın tekleşmesi için CHP hükümeti ve sıkıyönetimin desteklenmesi,

2 — Sıkıyönetime, terörizmin kaynaklarını kurutması için danışmanlık görevi.

TİP, ortaya koyduğu bu görevleri, nasıl yenir yutulur bir lokma olarak işçi ve emekçilerin önüne sunarım diye düşünüyor; ve «ikili iktidar» tezini icat ediyor. Yani uyduruyor. TİP'e sormak gerek: Alemi kör, cahil, kendini cin mi sanıyorsun? Belki bu desteksiz, kanıtsız ortaya attığın palavralara inananlar çıkar. Ama bu ne kadar sürer? Yeri gelmişken TIP'in Genç Öncü'süne dostça bir uyarıda bulunmak isteriz. Bu genç arkadaşlar, önderlerinin ne denli kaşarlanmış revizyonistler olduğunu bilmiyor, göremiyor olabilirler. Hatta «Sosyalistlerin Kurtuluş'tan alacakları ders yoktur» (G.O. 6. sayı) diyebilirler. Ancak, vazgeçtik bizden ders almayı, açıp Lenin'i okuyun. Hiç olmazsa enerjinizi iflah olmaz revizyonistlerin «hisleriyle» tüketmek yerine, sosyalizm davasına yararlı bir iş yapmış olursunuz.

Sosyalist literatürde yeraldığı biçimde değil de, TİP'in uydurduğu biçimde bir «ikili iktidar» (!) sözkonusu olunca, seyirci mi kalacağız, ne yapacağız sorusu haklı ve son derece yerinde olur. Önemli olan da zaten bu soruyu sordurabilmektir. Bir kere bu soru, içtenlikle, inanarak *sordurulabildiği* sürece, CHP'nin desteklenmesi, sıkıyönetimin desteklenmesi için insanları ikna etmek mümkün olur. Bu soruyu sordurabilmenin yanısıra, bir de Dimitrov'dan yerli yersiz iki alıntı çekersen CHP kuyrukçuluğunun «bilimsel sosyalist teorisi» (!) tastamam olur. İşte örneği :

«Bugün iki alternatifin, burjuva demokrasisi veya faşizm alternatiflerinin var olduğu iyi bilinmek durumundadır. *İşçi sınıfı hareketinin bugünkü tercihi, gündemde olmayan bir proletarya iktidarı üzerinde değil, burjuva demokrasisi veya faşizm arasındadır.* (TKP de aynen böyle söylemektedir. Bak: Kurtuluş, Sayı: 31 - Kurtuluş) Doğal olarak da faşizme karşı burjuva demokratik kurumlar sonuna kadar korunacaktır. Fa-

şizme karşı mücadelenin en büyük önderlerinden Dimitrov'un bu konuya ilişkin olarak söyledikleri bugünde öğreticiliğinden hiçbir şey yitirimemiştir.» (FKGÖ, s. 1, sh. 15).

Dimitrov'un burjuva demokrasisi ve faşizm üzerine söyledikleri bugün de öğreticiliğinden hiçbir şey yitirmemiştir. Ancak zaman ve koşulları dikkate almadan yerli yersiz alıntılar aktarmak hiçbir şeyi açıklamaz.

Birincisi, Türkiye'de burjuva demokrasisi yoktur. Oligarşik diktatörlük vardır.

İkincisi, burjuva demokrasisi var olsa bile, bugün hangisini tercih edeceğiz sorusu somut olarak gündemde değildir. Gündemde olan: proletaryanın bağımsız politik hattını geliştirmek, faşizm tehlikesine karşı tüm anti - faşist güçlerin birleştirmektir. Proletarya bugün varolan demokratik hakları korumak için elbette mücadele edecektir. Ancak daha öncede söyledik, haklar için mücadele proletarya mücadelesinin *ana ekseni* değildir.

Üçüncüsü, faşizme karşı burjuva demokrasisini tercih sorunu, burjuva demokrasisine kölece boyun eğmek, düzen partilerinin kuyrukçuluğunu yapmak değildir. Faşizme karşı burjuva demokrasisi taraftarları da dahil en geniş anti - faşist cepheyi oluşturmak sorunudur, sözkonusu olan.

Kahraman Maraş katliamı vesilesiyle ilan edilen sıkıyönetimin amacı nedir? Ekonomik bunalımın yükü işçi ve emekçilere yıkılırken, oligarşi için siyasal istikrarı da sağlamaktır. Toplumsal muhalefetin bastırılmak, devrimci mücadeleye darbe indirilmek istenmesidir. Kim tarafından ilan edilirse edilsin, hangi bahaneye dayanırsa dayansın, her şeyden önce bir demokrat, sıkıyönetimin her türüne karşı çıkmalıdır. Bir sosyalist için ise, bunun tartışılması asla sözkonusu olamaz. CHP'li bir sıkıyönetimle, MC'li bir sıkıyönetim elbetteki aynı değildir. Arasında farklar olacaktır. Ancak bizim sorunumuz birini diğerine tercih etmek olamaz. Görev: sıkıyönetimin derhal kaldırılmasını istemek ve ona karşı mücadeleyi yükseltmektir.

Oysa TİP ne yapıyor? Uğraştığı soruna bakın :

«Şimdi bu ikili iktidar odağı durumunda, sıkıyönetimin, *hangisinin* fiili yönetim ve denetiminde yürütüleceği sorusu vardır. *Önemli sorun budur.*»

Önemli sorun bu değildir beyler! Hangisinin yönetim ve denetiminde olursa olsun sıkıyönetime karşı çıkılacak mıdır, desteklenecek midir? Işte önemli sorun budur. Sıkıyönetimin kaldırılması için mücadele edecek misin, etmeyecek misin? Sorun budur. TIP sıkıyönetime karşı mücadeleyi reddediyor. Tam tersine, CHP'nin kontrol ve yönetiminde sıkıyönetimi savunuyor.

Sıkıyönetimin varlık nedeni olarak can güvenliğini sağlamak ve terörizmin iç ve dış kaynaklarına kadar inerek ezmek olduğunu tesbit eden B. Boran, Hükümetin bu yolda attığı adımları yetersiz bulmakta, CHP'nin yanlış bir politika uyguladığını belirterek Ecevit ve partisine serzenişte bulunmaktadır :

«Böylece *sıkıyönetim yasal dayanağını yitirme konumuna gelmiştir.*» (B. Boran Yurt ve Dünya, sayı: 14, sh. 211).

Sıkıyönetimin yasal dayanağı var mı yok mu? Yasal dayanağını yitirme konumuna geldi mi gelmedi mi? Size ne bundan? Siz Anayasa Mahkemesi misiniz? Yoksa «işçi sınıfının politik hareketi» (!) mi? Söyleyin bakalım da Ecevit ve bu arada bizler de öğrenelim: Sıkıyönetim yasal dayanağını korumak için ne yapmalıdır?

1 — «Terörizmin iç ve dış kaynaklarına kadar inmek, onları etkisizleştirmek gerekir.»

2 — «Hükümetin başta istihbarat ve güvenlik örgütleri olmak üzere devlet aygıtının tüm birim ve kademelerine egemen olabilmesi, onları yönlendirebilmesi, tam kapasite işletebilmesi mutlaka şarttır.»

İnsanın sorası geliyor. Acaba TİP'ten biri, örneğin Behice Boran, sıkıyönetim eşgüdüm kuruluna niye üye seçilmemiş? Hele şu terör kadar lastikli bir laf daha bulunmaz. TİP'e göre kendisinin solunda yer alan birçok devrimci grup da terörist. Faşist terörü kasdediyorsan onu da açıkça belirtirsin. TİP'in eskiden «anar-

şist» son dönemde ise «goşist» diye nitelediği bir dizi grup var Türkiye'de. Bunlardan biri de Kurtuluş. «*Kurtuluş grubu ise, (...) bireysel terörü teoride reddetmesine rağmen, pratik hayatta kendi tabanına örgütlü mücadele anlayışını hakim kılamadı.*» (Yurt ve Dünya, sayı: 12, sh. 299).

TİP, *faşistlerle birlikte sıkıyönetimin* Devrimci Yol, Kurtuluş gibi «terörist» «goşist» grupları da ezmesini istemiş. Bunu TİP'e çok mu göreceğiz? Elbette hayır. Çünkü TİP «enternasyonalist» bir parti! Oysa «goşizm» nedir?

«Goşizmin bu tür bir iddiası yok. *Dünya devrimci güçleri içinde yeri de yok. Dayanacağı güçler de yok. Goşizm genel olarak yerel ve milliyetçi özler taşıyan bir akım.*» (Yurt ve Dünya, sayı: 15, sh. 280)

Biz dayanacağımız yeri iyi biliriz. Revizyonizme, CHP'ye, SSCB'nin hükümetle yaptığı pazarlıklara değil de, Leninizme, proletaryaya ve onun Ulusal ve uluslararası mücadelesine dayanmanın adı «goşizm» se biz bunu seve seve kabul ederiz.

CHP hükümeti devletin tüm birim ve kademelerine ve istihbarat ve güvenlik örgütlerine egemen olup, tam kapasite kime karşı işletecek bu kurumları? Şimdiye kadar kime karşı işletildiyse yine onlara karşı, tabii. İşçi ve emekçi sınıflara ve onların devrimci hareketlerine karşı! Örneğin, MİT'i ele alalım. MİT'i tam kapasite çalışmıyor varsayalım. MIT tam kapasite kime karşı çalışacak? Bu devlet neyin nesi, kimin fesi? Bu devlet işçilerin köylülerin devleti mi? Yoksa karşımızda şu lafları eden «sosyalist» bir partinin genel başkanı değil de, CHP'li bir yönetici mi? Ya da, CHP oligarşinin partisi olmaktan çıkıp, devleti kerte kerte demokratikleştirerek, oradan da sosyalizme gidecek bir parti mi oldu?

İnsan bir yol CHP'nin kuyruğuna sıkıca bağlanıp, «sosyalist»lik de yapmaya kalkıştı mı böyle olur. Proletaryanın bağımsız siyaseti, devlet, devrim teorileri bir kenara atılır. O zaman da sorarlar adama: Sen niye CHP'li değilsin diye. *TİP'in sıkıyönetim, «ikili ikti-*

dar» ve görevlerine ilişkin tahlillerinin temel hareket noktası: CHP'ye yaranma, kuyrukçuluk politikasıdır. Kendileri de biliyorlar bunun böyle olduğunu ve peşin peşin yanıtlıyorlar :

«Sıkıyönetim ilanı sonrasında bu talepler doğrultusunda hükümete baskı yapılmasını (yalvarılması olacak herhalde - Kurtuluş) *kuyrukçuluk* olarak adlandıran grupların ciddiye alınması mümkün değildir.» (Abç, FKGÖ, sayı: 1, s. 15).

Sıkıyönetim ilanı karşısında tüm SBKP yanlısı revizyonist gruplar birbirleriyle CHP'ye hizmet ve destek yarışı yapıyorlar. TKP, «aman faşizm tehlikesi var. Sıkıyönetim hükümeti düşürmek için getirildi. Bu sıkıyönetim 12 Mart dönemindekine benzemez.» diyerek CHP'ye omuz veriyor. TİP, «iktidar boşluğu» üzerine «ikili iktidar» teorileri (!) bina edip, *iktidarın tekleşmesi* için mücadele teranesiyle CHP'ye hizmette birinciliği almaya koşuyor.

TKP, barışçı «devrimi» savunuyor. TİP de öyle.

TKP, UDC'sinin bir gereği, TİP «demokratikleşme süreci»nin bir gereği olarak CHP'nin kuyruğuna dolanıyor.

TKP, sıkıyönetime lafta karşı çıkarak, hükümeti ve sıkıyönetimi destekliyor.

TİP, sıkıyönetime lafta olsun karşı çıkmadan aynı işi yapıyor.

TKP «ileri demokrasi»yi, TİP «demokrasinin genişletilmesi»ni savunuyor.

İkisinin rehberi de SBKP'nin revizyonist tezleri.

Bunları isimlerinden ve kullandıkları kelimelerden başka nereleri farklı? Hiç bir yerleri. Oyleyse niye ayrılar? Cevabı çok derin! Yani yok!

Sonuç olarak, TİP'in, MC'lerden beri gözlediğini ve hissetiğini söylese de esas olarak sıkıyönetim ilanıyla geliştirdiği Türkiye'de «ikili iktidar» olduğu yolundaki iddiası yalandır. Bu yalanın amacı, CHP kuyrukçuluğunu, sıkıyönetim şakşakçılığını gizleyebilmektir. Bütün bu tezleri (!) ve çalışmaları nedeniyle oligarşinin TİP'e *saygın sol* sıfatını vermesi azdır bile. Oligarşinin

nezdinde saygın olanların, proletarya için ne oldukları ise herkesin malumü değil mi?

«*SOL İÇİNDE TİP'İN YERİ VE GÖREVLERİ*»

«Solculuk, devrimcilik, sosyalizm adına ortaya dökülen partiler, gruplar, akımlar arasında Türkiye İşçi Partisi'nin yeri nedir ve ne yapmaya çalışıyor?» (Behice Boran, Yürüyüş, Sayı: 180).

TİP'in belli başlı tezlerini ele aldığımız bu yazıda biz de bu soruya cevap aradık. Buraya kadar yazdıklarımızla TİP'in nasıl bir temele dayandığını ortaya koyduğumuz inancıyla, daha birçok konudaki görüşlerine, örgüt yapısına ve geçmişine dokunmadık. Bunları yeri geldiğince başka yazılarda ele alacağız. Ancak Boran' ın ve partisi'nin çok üzüldüğü bir konu var. Kendilerini konu alan bu yazıda, üzerinde çok «hassas» oldukları bu soruna değinmeden geçmek kendilerini hasta edebilir endişesiyle «geçmişlerine» ilişkin bir iki söz etmek istiyoruz.

«Dün bugünün ve yarının sosyalist mücadelesine ışık tutacaktır» başlıklı Çark Başak'ın 16 Mart 1976 tarihli yazısında şöyle yazıyorlar:

«Türkiye İşçi Partisinin 12 Mart karşısındaki doğru tavrı, bugün nedense *unutturulmak* istenmektedir. Oysa *12 Mart Türkiye sosyalist hareketi için önemli bir ayraç olabilecek tarihi bir dönemdir.*» (Abç, Çark Başak, yıl: 1, sayı: 3).

12 Mart Türkiye sosyalist hareketi için önemli bir ayraç «olabilecek» değil, hiçbir şüpheye yer bırakmıyacak bir kesinlikle bir ayraç, yol ayrımı olan tarihi bir dönemdir. Kim ki, özellikle TIP'in 12 Mart karşısındaki doğru (!) tavrını *unutturmak* istiyor, karşısında bizi bulacaktır. Bu konuda müsterih olunuz! İhtilalcilikle reformculuğun ayrıştığı bir dönemin hiç unutturulmasına izin verir miyiz? «Sosyalist hareketi sürdürmek» (!) için bavullarınızı hazırlayıp Mamak yollarına, sıkıyönetim mahkemesi kapılarına koşuşunuzu hiç unutturur muyuz? 1971 Silahlı direnişini yaratan sosyalistlere, burjuvaziyle birlikte «anarşist» diye saldırdığınızı

hiç unutturur muyuz? «Aman faşizm gelir, kıpırdamayın» diye devrimci mücadelenin önüne dikildiğinizi, 12 Mart faşist muhtıra darbesi karşısında ellerinizi yukarı kaldırdığınızı hiç unutturur muyuz? Kim ki, sizin 12 Mart karşısındaki tavrınızı unutturmaya çalışıyor, o devrimci mücadeleye büyük zarar veriyor. Ancak TİP'in 12 Mart karşısındaki tavrını unutturmaya çalışanların TİP'in kendisinden başkası olduğuna inanmıyoruz. Gerçi aradan çok zaman geçmedi. Şunun şurası 8 yıl. Birçok genç arkadaş bilmiyor olabilir. Yaşayanlar ise unutmuş (!) olabilir. Ne de olsa «hafıza-i beşer nisyan ile malûldür.» TİP'in son dönemde bayraklaştırdığı bir sloganı var: «Her hal ve şartta görev başında!» Bilmeyen ve unutanlar (!) bu sloganı duyunca üzerinde derin yorumlar yapıp, heyecana kapılıyorlar. Boşuna zahmet arkadaşlar! Heyecanlanmaya, üzerinde ince ince yorum yapmaya gerek yok. Bakmayın siz onların palavralarına. Onların hangi görevin başında olduğunu biliriz. Onlar 1971'de de aynı lafları ederlerdi. Orneğin 6 Mart 1971'de şunları söylüyorlardı :

«... TİP'liler meşru nefis müdafaası durumunda bırakılmak ve sindirilmek istenmektedir. Türkiye İşçi Partililer bu tertip ve kışkırtmalara gelmiyeceklerdir, ama demokratik hak ve özgürlükleri yiğitçe savunacak, *sosyalist hareketi her hal ve şartta sürdüreceklerdir.*» (Çark Başak, yıl: 1, sayı: 3).

12 Mart şartlarında sosyalist hareketi nasıl sürdürdüklerini gördük. Burjuvazi kapattım seni deyince, Mamak'ın ve sıkıyönetim mahkemelerinin yolunu tıpış tıpış tuttular. Birileri oligarşinin terörüne karşı 1971 silahlı direnişini yaratırken, bunlar «sosyalist hareketi sürdürmek» (!) için mahkemelere ve hapishanelere koştular! Aradan 6 yıl geçtikten sonra hiçbir özeleştiriye gerek duymadan bakın neler yazdılar :

«İşçi sınfının sosyalizmi hedef alan bağımsız partisi, TİP, *ortadan kalkınca* işçi sınıfının ilerici sendikal hareketi de kuruluş çizgisini koruyamamış, sosyal demokrasiye yani CHP'ye kaymıştır. Işçi sınıfının bağımsız partisinin *ülke politika sahnesinden uzaklaştırılışı,*

büyük burjuvaziye ilerici sendikal hareket üzerinde planlar tezgâhlamak ve uygulamak olanağı vermiştir. (...) *TİP'in kapatılması sonucu,* ülke politik hayatında *demokrasi mücadelesiyle, sosyalizm mücadelesinin içiçeliği ortadan kalktığından, demokrasi mücadelesi sosyalizm mücadelesinden koptuğundan,* demokratik toplumsal muhalefet özünde de bir ölçüde sosyal demokratlaşmıştır.» (Boran, Yurt ve Dünya, sayı: 5, sh. 147 - 148) (Abç).

Öyle bir parti ki, burjuvazi isteyince ortadan kalkıyor. Öyle bir «sosyalist» hareket ki, tabelası indirilince «demokrasi ve sosyalizm mücadelesi birbirinden kopuyor»! Politika sahnesinden «uzaklaştırılıyor». Öyle bir parti ki, «her hal ve şartta (örneğin 12 mart şartlarında - Kurtuluş) sosyalist hareketi sürdürüyor» (!) Varlığı tabelası ile kaim bir partinin her hal ve şartta «sosyalist hareketi» sürdürdüğü nerede görülmüş? 12 Mart şartlarında TİP'liler bir şeyleri sürdürdüler. Ama bu «sosyalist hareket» değildi. TIP'i politika sahnesinden «uzaklaştıran» olmadı. Onlar kendileri uzaklaştılar. Çünkü onların politika sahnesi, oligarşinin icazet sınırları içindeydi. Tıpkı bugün de oynadıkları sahne gibi. Icazet kaldırılınca «hareket» de bitiyor. Bu da en son moda «sosyalist hareket» (!) Burjuvazi icazet verince «sosyalist hareketi», icazeti kaldırınca da 12 Martta olduğu gibi nazik bedenlerinin sıhhatini sürdürüyorlar.

Aradan 8 yıl geçti. TİP 1971'de söylediklerini «unutmuş» olacak ki, aynı teraneyi tekrarlıyor :

«TİP... şimdi de *aynı onur ve sorumluluk duygusu içinde,* işçi sınıfımızın politik hareketini *her hal ve şartta örgütlü olarak sürdürmek* azim ve kararındadır.» (TİP, 2. Büyük Kongre MYK Raporu, s. 42).

8 yılda hayli ilerleme var. 1971'de *örgütsüz* olarak sürdürmüş olacaklar ki, şimdi «işçi sınıfının politik hareketini *örgütlü* olarak sürdürmek azminde ve kararında» olduklarını belirtiyorlar. Bu «onur ve sorumluluğa» hayran olmamak elde değil (!).

Sol içinde TİP'in yeri ve görevleri nedir? Boran bu soruya şu cevabı veriyor :

«Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfımızın burjuvaziden bağımsız partisidir; bu bağımsızlığı çok dikkatle, titizlikle koruyarak işçi sınıfı içinde ve ülke çapında örgütünü derinleştirmeye ve genişletmeye çalışıyor.» (Yürüyüş, sayı : 180).

İşçi sınıfının burjuvaziden bağımsızlığının ölçütü, partisinin ideolojik - politik hattının Marksizm-Leninizm olmasındandır. Çünkü burjuva ideolojisinin ve politikasının her türüne temelden karşı olan Marksist - Leninist ideoloji ve politikadır. TIP Marksizm - Leninizmin en temel doğrularını çarpıtarak ,onları revizyona tabi tutarak Türkiye solunun «sağ kenarında oynayan» bir partidir. Oligarşinin icazet sınırları içinde dün olduğu gibi bugünde, işçi sınıfına musallat olmuş akımlardan biridir. Neyseki, etkileri ve çapları kendilerinin böbürlendiği kadar olmadığından işçi sınıfına zararları belli bir çerçevenin dışına taşamamıştır. Esas olarak SBKP' nin revizyonist tezlerine sımsıkı bağlıdır. Onun da görevi TKP gibi, devrimci mücadeleyi yolundan saptırmak, işçi sınıfını CHP'nin ve burjuvazinin peşine takmaktır. Bu görevini yerine getirmek için «güçlü ve büyük» görünmek ihtiyacını duyan ve buna kendilerini de inandıran TİP'liler kendilerinden başka (TKP dışında) kimseyi gözleri görmemektedir.

5 Haziran 1977 seçimleri nedeniyle dergimizin 12. sayısında TİP'e ilişkin şöyle yazmıştık :

«Sosyalizm adına yola çıkıp ta ortaya koyduğumuz gerçeklerin yanından geçmeye niyeti olmayan içerisinde bulunduğu durumu kavramamakta israr ederek işçi sınıfının tek temsilcisi olduğu iddiasında olan TİP ise sosyalist hareketin içinde bulunduğu durumu gizlemeye devam etmektedir. Geniş kitle bağlarından söz eden, «goşistler» dediği grupların kitlelerden tecrit olmuş üç beş başı bozuk olduğu görüşünü yaymaya çalışarak kendi niceliğinin bunlardan çok farklı olduğu sanısını uyandırmaya çaba gösteren TIP'in gerçek niceliğinin bu seçimlerle birlikte açığa çıkmasının bir çok iyi niyetli unsur açısından önemi vardır. Nicelikle güç gösterisi yapabileceğini zanneden TIP'in gerçek niceli-

ğinin açığa çıkması açısından oyla da olsa desteklenmemesi gerekir. İşçi sınıfının tek temsilcisi olduğu iddiasında bulunan bir grubun niteliğinin açık seçik görülebilmesinde kendi dayandıkları mantık açısından bu niceliğin açığa çıkmasında Türkiye sosyalist hareketinin sağlıklı gelişimi açısından büyük yarar var.» (Kurtuluş, 12. sayı, s. 72).

TİP 5 haziran seçimlerinde aldığı sonuçlardan bir şeyler kavradı mı? Onların kavramaya ihtiyacı yok. Zaten biz de TİP'in kendisinin kavraması için değil, bir çok iyi niyetli unsurun kavraması için yukarıdaki satırları yazmıştık. Seçim sonuçları ve yapılacak ara seçimler üzerine Genel Sekreter Nihat Sargın şunları yazıyordu :

«Nedenlerini ne kadar iyi açıklarsak açıklayalım, mutlak olarak da, oran olarak da *hemen hepimiz için beklenmedik* derecede düşük bir oy elde etmiştik ve bunun şu veya bu ölçüde neticesi olabilirdi. Oysa görünen odur ki, Partililer olarak daha büyük bir azim ve irade ile ve birlik, bütünlük içinde yeni atılımlara hazır durumdayız. *Kanımızca atlatılan asıl büyük sınav bu idi ve biz bu sınavdan yüzümüzün akı ile çıktık.*»

Demek ki, yarattıkları havanın kof olduğu çıkınca, bu durumun şu veya bu ölçüde bir neticesi (? !) olabilirmiş. Ve asıl sınav bu imiş. Doğrudur asıl sınav bu idi. Üfürdükleri balonun patlaması karşısında, hâlâ balonun büyüdüğünü ve varlığını sürdürdüğüne insanları inandırabilmek, doğrusu kandırabilmek büyük sınav kazanmaktır!

Yerel seçimler üzerine ise şunları söylüyordu :

«... bu seçimlerden sonra da oy yüzdesinin çok düşük düzeyde kalması ve genel seçimlere ilişkin açıklamaların da yetersiz kalacağı biçimde toplumsal tabanımız ve etki çevremizin pek dar olduğunun tescil edilmiş olması gibi hiç arzu edilmeyecek bir durumla dahi karşılaşmamız mümkündür.» (Yurt ve Dünya, sayı 5).

Görüyorsunuz, TIP toplumsal tabanının pek dar olduğunun tescil edilmiş olmasından çok korkmaktadır. Ama boşuna! Kendi dayandığınız mantık sizi yıkıyor.

Ne yapalım, gerçekler acıdır. «İşçi sınıfının doğrudan partisi» (!) olmak kolay değil.

Marksizm - Leninizmin Türkiye koşullarında ifadesi olan proleter sosyalist hereket, hayallere, revizyonizme ve CHP'ye dayanarak değil, proletaryaya dayanarak, bilimin yolunda gelişmektedir. Proletaryanın oligarşiye karşı mücadelesinde, proletaryayı arkadan hançerlemeye çalışan TİP gibi partiler ise yok olmaya mahkûmdur.

KURTULUŞ

«Faşizme Karşı Birlik» ve Devrimci Yol

1 Mayıs'ın hemen ardından yayınlanan Devrimci Yol dergisinin 28. sayısında yer alan «1 Mayıs Mitingleri ve Devrimci Tavır» ve 29. sayısında yer alan «Faşizme Karşı Mücadelede Birlik Sorunu» başlıklı yazılarda Devrimci yol dergilerinde rastlanmayan türde, ne derece samimi olduğunu gene de bilemediğimiz, ama son derece de olumlu bulduğumuz ifadeler bulunduğunu gördük.

Birinci yazı «esas itibariyle 1 Mayısta Kurtuluş ve Halkın Kurtuluşu'nun Devrimci Yol'la olan ilişkilerinde takındıkları tavırları eleştiren ve özellikle de Kurtuluş'un nasıl birlikten kaçan bir tavır içerisinde bulunduğunu anlatmaya çalışan bir içeriğe sahip. Işte bize bu yazıyı olumlu gösteren bu birlikten «kaçışımız» üzerine söylenmiş olan sözcüklerdir. Biz, birlik sorunuyla ilişkili olarak bize yöneltilecek eleştirileri her zaman, yapılan polemiklerin en olumlusu olarak görmüşüzdür. Çünkü bu konu, bizim Türkiye devrimci hareketi adına önümüze koymuş olduğumuz anahtar sorundur. Bu konu üzerinde ne kadar polemik yapılsa çok görmüyoruz. Şimdiye değin olan mücadelemizde «birlik» açısından yararlı olabileceğini düşündüğümüz, sonuçta bizim için zaman kaybından başka bir sonuca ulaşmamış olan ilişkilere bile girmeyi, sorunu anahtar olarak değerlendirdiğimizden dolayı bir görev bildik. Becerdik veya beceremedik.

1974'lerden beri yapay ayrılıklar sayesinde vücut bulabilecek tekkelerin oluşmaması için elden gelen çabayı gösterdik. Elimize geçen avantajları tekke çıkarları uğruna değil, Türkiye devrimci hareketinin birliği uğruna kullanmaya çalıştık. Bu yaptıklarımız birçoklarınca avanaklık olarak değerlendirildi; çok saf olduğumuz söylendi! Gerçekten bizim yaptıklarımız bir çok

«kurnaz» için saflıktan başka bir şey değildi. «Herkesten fazla avantaj ele geçirmişsin; kullan bu avantajları, kur tekkeni. Birlik diyorsan senin etrafında oluşuverir.» Ama hayatın verdiği tecrübeleri Marksizm - Leninizm ışığında yoğurmaya çalışanlar için bu basit kurnazlıkların ifade ettiği pek bir anlam yoktu. «Kurnazların» saflık dediği bir biçimde bizler birlik mücadelesinde tekkeleşmeye karşı direndik. Birçokları bu yüzden bizlerle beraber yürünemeyeceğine karar verdi. Onlara göre «Eline geçirdiği mühürü bile kullanamayan adamlardan ne hayır beklenebilirdi.» Kendi göbeğini kendin kesmek gerekecekti! Dünyadan bihaber maceraperestlerin akıllarının bundan öteye ermesi, sorunların kapsamlılığını görebilmesi olanaklı değildi elbette. Bilindiği gibi kurnazlardan bazıları TSİP'ni kurup «alıp kaçmaya» kalkıştı, sonuçta T'K'P'ni örgütledi; şimdi de birlik için mücadele ediyor! Bir başkaları gerillalığa soyundu; şimdi de kırk parçaya ayrıldıktan sonra birliği nasıl yaratacağının hesaplarını yapmakla meşgul. Kimileri Marksizm - Leninizm, Mao Ze Dung düşüncesinin engin ufuklarına yelken açıp, sonuçta kırkyıllık ihanet akımı Aydınlıkta soluğu aldı, kimi aynı yolda yürürken Mao Ze Dung'un nasıl azgın bir sosyal şoven ve hegemonyacı olduğunu keşfetti; gene birlik vs. deyip durmaktalar. Bu gün bu insanların birlik demelerine oldukça şaşıyoruz, zira daha dün biz kendilerine, ideolojik maceracılığı girişmemelerini sağlık verip birlik için mücadele edilmesi gerektiğini anlatmaya çalışırken, büyük iddialarla çok sağlam zeminlere bastıklarını anlatıyorlardı. Ama şimdi kendileri de görüyorlar ki, bastıkları sağlam bir zemin değil, tam tersine fıldır fıldır dönen bir platform. Sonuçta hemen hepsinin başı döndü, miğdesi bulandı; ve miğdesine doldurup hazmedemediği şeyleri dışarı dökmek zorunda kaldı. Bunun böyle olacağını biz o zaman da söylüyorduk, şimdi de söylemekteyiz. O gün de, devrimci mücadelenin önümüze diktiği sorunları hazmedebilmek için birlik gerekir; oburluk yapıp hazmedemeyeceğimiz nesneleri yutmaya kalkışmayalım, sonra bunları kusmak zorunda kalırız diyorduk; bu gün de diyoruz.

Biz bunları söylerken bazıları da birliğin önemli olduğunu, «mahkumları koruma derneği» kurarak birliği sağlayabileceğimizi söylüyor, bir yandan da kendi içerisinde tekke reisliği kavgası veriyordu. Bir başkaları kurdukları uyduruk partilere katılmak suretiyle birliğin gerçekleştirilebileceğini savunuyordu. Bizim ise öne sürdüğümüz tez, birliğin önemini vurgulayan bir platformun aceleciliğe düşmeden Marksizm - Leninizmin evrensel ilkeleri üzerinde anlaşmaya çalışarak, geçmişin, özelliklede 71'in tecrübelerini değerlendirip, herkesin kendi payına düşen özeleştirisini yapıp böylece yola devam etmekti. Böyle bir tutum her şeyden önce, başlangıçta çeşitli çevrelere ait kişiler olarak birbirinden kopup, daha sonra ideolojik kılıflar bulma imkânını ortadan kaldıracak ve birbirinden ayrı düşenlerin daha başlangıçta net ideolojik - teorik ayırımlara sahibolmasını sağlayacaktı.

Bizim iradi müdahalemiz hayatın bu doğrultuda akmasını sağlamaya yetmedi. Küçük burjuva eğilimler başat çıktı. Ve bu küçük burjuva eğilimlerin her nüansı kendisine ayrı bir yol çizdi. Ayrı bir grup oluşturdu. Ortada hiçbirinin bir teorik hazırlığı yoktu. Tekkeleri yalan dolan üzerine, henüz üzerinde asla anlaşmamış oldukları ve birçoğunun daha sonra reddedecek oldukları yazılar üzerinde kurmaya çalıştılar ve kurdular da.

Bizim yukarıda belirttiğimiz tez doğrultusundaki çabalarımızın o dönemdeki başarısızlığı, sonunda sınırlı sayıdaki insanla başbaşa kalmamızla noktalandı. Bu, belki de bir yenilgiydi. Hatta bazılarınca çok «önceden görülebilen» bir yenilgi! Bunu önceden görememek devrimci önderliğe uygun düşmeyen bir dar görüşlülüktü!!! Halbuki hemen hemen bizden başka herkes bu «öngörüşlülüğü» göstermiş ve boşa kürek sallamadan başka bir yolda yürümeye çok önceden karar vermişti!!! İşte işin rezaleti de bu «öngörüşlülük» diye yutturulmaya çalışılan mantıkta yatmaktadır. Bizim başarısızlığımızın temeli de bu pespaye «öngörüşlülük»tedir. Üzerinde dikkatle düşünülürse, tekkeciliği haklı çıkarmaya ça-

lışan bu «öngörüşlülük» mantığı tam da bizim karşısına dikilerek yıkmaya çalıştığımız mantık idi. Nedir bu mantık? Başlangıçta herkesi kendin gibi tekkeci diye kabul ederek, bir araya gelmek mümkün değildir sonucuna ulaşıp, herkesten önce davranarak pastadan daha büyük pay kapma yarışıdır. Eğer daha başlangıçtan bu mntık herkes tarafından savunulur ve bu doğrultuda davranılırsa, ne diye birlik lafları edilir? İşin gülünç olan yanı her tekke oluşturanın başkalarının tekkeci olduğunu öne sürerek kendi tekke kuruşunu haklı çıkarmaya çalışmasıdır. Bu bayların her biri eğer daha başlangıçtan itibaren net ideolojik ayırımlara sahip olsalardı bir ölçüde ayrı gruplar oluşturmada haklı olabilirlerdi. Ancak görülen odur ki, bu grupların çoğunluğu çıkışta kullandıkları teorilerin hemen tümünü kısa süreler içinde terketmiş ve yeni teoriler oluşturmuşlardır. Bu yapay ayrılıkların en iyi kanıtıdır. Eğer herkes başkalarını tekkecilikle suçlayarak kendisinin haklı olduğunu kanıtlayacak ise işin sakatlığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Buna karşı takınılacak tek doğru tavır —eğer herkesin birbirini tekkecilikle suçladığı bir ortam varsa— tekkeciliği deşifre edici pratik tavırdır. Hem başkalarını tekkecilikle suçlayarak birlikten yana olduğunu söyleyeceksin, hem de kendin derhal bir tekkenin oluşturulmasına girişeceksin ve bunu senin suçladıkların da aynı gerekçelere dayanarak yapacaklar. İşte bu noktada birşeyleri kaybetmeyi de göze alarak durup düşünmek gerekir. Madem, herkes başkalarının tekkeciliğinden şikayetçidir ve birlik doğrultusunda çok söz söylenmektedir, o halde birlik için somut adımlar atmak gerekir. Bunu yeni bir tekke oluşturmadan yapabiliyorsak, başarı şansını koruyoruz demektir. Yok eğer tekkecilikten şikayet ederken kendimiz de ayrı bir tekke oluşturuyor isek birlik doğrultusunda adım atmıyoruz, yalancılar kervanına katılıyoruzdur. Biz bu yalancılar kervanına katılmamaya yukarıda belirttiğimiz gibi sonuna kadar dikkat ettik. Bir çokları da aynen bizim gibi, «biz de katılmadık» demeye kalkışabilirler, zinhar yalan söylemektedirler. Bunun kanıtı pratik olmalıdır. Bugün ortada varolan gruplardan hangisi derse

ki, «biz de pratik olarak birliği savunduk» bin defa yalan söylemektedirler zira savundukları birlik beş on kişinin birliği, yani kafadarların birliği idi. Devrimci hareketin birliği ile beş kuruşluk ilişkisi yoktu. Bizim pratik kanıtımızsa birlik uğruna mücadele ederken, adım adım oluşturulan tekkeler tarafından tek başımıza bırakılıncaya değin mücadele etmiş olmamızdır. Evet *tek başımıza bırakılıncaya değin. Budur pratik kanıt.* Bundan başka hiç bir kanıt da olamaz.

Bizden başka kimse de böyle bir pratik kanıtı ortaya koyamaz. Zira hemen hepsinin ilk işleri, bir yandan başkalarının tekkeciliğinden şikayet ederken, tekke oluşturmaya girişmek olmuştur. Bu tarihi gelişim asla unutulmamalıdır. Bu unutulduğu zaman bugünkü verilerden başlanır ise tarihten ders almaktan da bahsetmiyoruz demektir; tarihsel olayların komedi düzeyindeki tekrarı oluyoruz demektir; her defasında kendimiz yeni baştan milat oluyoruz demektir.

Birçokları için tek başına bırakılmış olmak, böyle bir duruma düşmek bir dezavantaj olarak görülse de, - zaten çoğunluk bu korkuyla tekkeciliğe girişmiştir - öyle değildir. Uğrunda mücadele edilmesi gereken temel görev o gün için birlik idi ise, her türlü «dezavantaj» kabul edilmek zorundaydı... Ayrıca pratikçe de kanıtlandığı üzere bu bizler açısından zannedildiği gibi hiç de dezavantaj olmadı. Birlik için sonuna kadar, tek başımıza bırakılıncaya, büyük savaşın içindeki bir çarpışmayı kaybedinceye kadar savaşmamız, bu savaşı yaşamamız bize zengin tecrübeler kazandırdı. Savaşı kazanmak için gelecekteki çarpışmalarda nelere dikkat etmemiz gerektiği konusunda birçok gerçeği bu çarpışmada öğrendik. Birlik sorununun önemini bir kere daha pratikte kavradık. Bizim için kişisel olarak kaybedilecek hiçbir şey yoktu. Onun içindir ki, tek başımıza bırakılıncaya değin birlikçilik yapmak bize hiçbir şey kaybettirmedi. Arkamızdan ve önümüzden «enayiliğinize doymayın» denilse de. Biz bu «enayiliği» Türkiye sosyalist hareketinin yakaladığı önemli bir birlik momenti adına yaptık. Artık bu önemli moment kaçırıldı. Kaçı-

rılmasının sorumlusu biz değil, tekkecilerdir. Kaybeden, kişiler olarak biz değil Türkiye devrimci hareketidir. Bu kaybı göremeyen dar kafalılar bize daha çok «enayi» der durur. Ancak olayların üzerinden yeterince uzun bir süre geçtikten sonra iyi niyetlerle tekkeciliğe düşmüş olanlar kaybedilenin ne olduğunu, Türkiye devrimci hareketine tekkecilik adına nasıl ihanet etmiş olduklarını anlıyacaklardır.

Bizce, Türkiye devrimci hareketinin birliğine yönelik en büyük ihanet bugün Devrimci Yol hareketini oluşturan önderlerden gelmiştir. Zira bu birliğin en güçlüce oluşturulması olanakları şabloncu olmayan akımda yatmaktaydı. Bu akımın parçalanması çeşitli şabloncu tekkelerin hayat hakkı bulabilmesini sağladı. Binbir türlü revizyonist akıma toz duman arasında kan verildi. Neydi bu ayrılık? Geçmişi eleştirip eleştirmemek temeline daha sonradan dayandırılmış bir kariyerizm yumağı. Bugün hâlâ içerisinde oldukları ve kıvır kıvır kıvrandıkları kariyerizm yumağı. «Bunlar geçmişi eleştiriyorlar, küfrediyorlar» diyen bu arkadaşlar bugün aynı suçlamayla kendileri yüzyüze değiller mi? Niçin bir türlü tahammül edemiyorlar Devrimci Sol'a? Niçin onları adlarıyla anma konusunda bu kadar korku içerisindeler? Neden gülünç duruma düşmek pahasına da olsa «askıcı» diye niteliyorlar onları? Çünkü çok iyi bildikleri bir zaafları var: Geçmişin teorisinin bugüne yol gösterici olmadığını farketmiş olmalarına rağmen bir türlü çıkış yolu bulamamak. Neden bulamazlar çıkış yolunu? Çünkü mücadeleyi geliştirecek olan insanlara hem geçmişin doğru olduğunu hem de yanlış olduğunu birlikte öğretmişler ve kötü bir tuzağa tutulmuşlardır. Bu işin en kötü olan yanı da birçok insan artık bunu görmüş ve aynı türden bir mantığı doğru diye savuna savuna teorik bir gelişim sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu derecede sis içerisine sokulmuş kafaların yeni olan herhangi bir şeyi üretebilmeleri olanaklı değildir. Ve bu mantığın üreticileri çok iyi bilmektedirler ki, yeni birşeyleri zorlayanlar, kendi mantıklarını benimseseler de teorik açılımlar yapmaya çalıştıkça çıkmazı görecekler ve bir gün isyan edeceklerdir. Aslında bu isyan sürekli olarak ya-

şanmaktadır. Sürekli olarak birtakım insanlar, grup halinde olsun, tek başlarına olsun Devrimci Yol'dan kopmaktadırlar. Ve bu kopmalar devam etmek zorundadır. Bunu sonuna kadar engellemenin yolu yoktur. Ama Devrimci Yol önderleri bunlara geçici çareler bulmakta, kimi zaman hareketin atılım yapmakta olduğu izlenimi yaratılmakta, kimi zaman da Çinlilerin yaptığı gibi etrafta büyük düşmanlar yaratmak suretiyle «her zamankinden daha fazla birliğe ihtiyaç duyduğumuz şu günlerde birliğimizi parçalamaya çalışan bölücülere karşı sımsıkı kenetlenmeliyiz» diyerek yürümeye çalışmaktadırlar. Bunun pratikteki ifadesi büyüklük kompleksi olarak ortaya çıkmakta ve hatta Ecevit hükümetine alternatif olduklarını iddia edebilecek noktalara kadar uzanmaktadır. Elbette böyle bir mantığa girildiğinde de birlik ve ittifak diye bir sorun temel mesele olmaktan çıkar. Pratik davranış biçimi de bu olmuştur. Bu nedenledir ki, biz Devrimci Yol'un «birlik», «ittifak» gibi sözleri kullandığı zamanlarda daha fazla bir dikkat kesiliriz. İçimizden hayra yormaya uğraşırız. 1 Mayıstan sonra çıkan Devrimci Yol'lardaki yazıları görünce de böyle hayra yormaya çalıştık.

DEVRİMCİ YOL, BİRLİK SORUNUNDA TUTARLI MIDIR?

Yukarıda Türkiye devrimci hareketinin yakalamış olduğu önemli bir birlik momentinin harcanmasına Devrimci Yol'un nasıl neden olduğunu kısaca açıklamaya çalıştık. Bu durumu unutmadan günümüzde de soruna nasıl yaklaşılmakta olduğuna göz atmakta yarar vardır. Yarar vardır, zira artık birlik sorunu bugünün koşulları içerisinde değerlendirilmek zorundadır.

Biz, birlik ve bu çerçevede ittifak sorununu ele alırken temel sorunumuzun demokratik halk devrimi olduğu bilinciyle önerdiğimiz eylem birliğinin ne yapmakta olduğunun sınırlarını ve hedeflerini çizen ilkelere sahip olması gerekliliğinden yürüdük. Bir araya gelişlerin gerçek bir eylem birliği olabilmesi için ne yapılmakta olduğu üzerinde anlaşmış olmak gerekir. Herkesin ayrı tel-

lerden çaldığı bir güruhla hiç de eylem birliği olamaz. Apayrı hedeflere yönelmiş olan eylemlerin birliğinden elbette ki söz edilemez. Apayrı tellerden çalan bir güruhu eylem birliği içerisinde göstermenin en iyi, yani en saçma ve açık olan teorisini Halkın Kurtuluşu grubu yapmıştır. Onlar «eylemde birlik, ajitasyonda serbestlik» diyerek, bir araya gelelim de nasıl olursa olsun sonucuna varan bir formülasyon ortaya atmışlar ve eylemlerini de buna göre düzenlemektedirler. İlkeli davranmak isteyenler için bu elbetteki kabul edilebilir olmaktan çok uzaktır.

Buna karşın Devrimci Yol birlik konusunda ne öne sürmüştür? 29. sayısındaki yazısında uzun boylu birlik savunucusu olduklarını vurguladıktan sonra bu birliğin nasıl gerçekleşeceği konusundaki görüşlerini anlatıyor. Burada kendilerinin birlik sorunu üzerine getirmiş oldukları tezler karşısında başkalarının nasıl suspus olduklarını, tek kelime dahi edemediklerini, içsavaş konusunda görüş öne sürülemediğini söylerken, öne sürülmüş olan görüşleri eleştirmekten de geri kalmıyor! Bu konuda bizim görüş öne sürmememiz değil, öne sürdüklerimizi Devrimci Yol'un duymamazlıktan gelişi söz konusudur.

Kurtuluş çeşitli defalar iç savaş üzerine olan görüşlerini ortaya koyduğu gibi Devrimci Yol'a da kendi görüşleri açısından son derece hayati olan birkaç noktayı da sormaktan geri kalmamıştı. Hem de pek yeni değil:

Devrimci Yol'un savunduğu teori açısından mücadele taktiklerini belirleyen önemli bir analiz unutulmuş görülmektedir. Bu analiz üzerine ne dediklerini bilmek, onların neyi savunup neyi savunmadıklarını da bilmek demektir. Mahir Çayan Kesintisiz Devrim II - III isimli yazılarda mücadele taktiklerini belirlerken kitlelerin mücadeleye atılmalarını engelleyen, onları politik pasiflik içerisinde tutmakta olan *Suni Denge* diye temel bir kavramdan bahsetmektedir. Ve demektedir ki, bu suni denge kırılmadığı müddetçe yığınların devrimci mücadeleye katılması olanaklı değildir. Bunu kırmak için de devrimci hareketin başlatıp sürdürdüğü SİLAHLI PROPAGANDA TEMELİNDE YÜRÜYEN BİR ÖNCÜ SAVAŞI

zorunludur. Başka tür çalışma tarzıyla kitleler devrim saflarına kazanılmaya çalışılırsa sonuç pasifizme ve revizyonizme teslimiyettir demektedir. Yani silahlı propagandanın temel olmadığı tüm diğer yöntemlerin geçersizliğini savunmaktadır. Buna karşın Devrimci Yol, bir yandan bu görüşü savunmaya devam ettiğini söylerken diğer yandan da, iç savaş ve direniş komitelerine dayanan bir mücadele yöntemini ortaya getirmektedir. Acaba bu ikisi birbiriyle bağdaşabilir mi? Bizce asla bağdaşmıyor. Neden dolayı bağdaşmamaktadır onu görelim:

«İşte, silahlı propagandayı temel alan ve öncü savaşı ile emekçi kitleleri devrim saflarına çekerek, devrimci mücadelenin bir halk savaşı ile zafere ulaşacağını tesbit eden partimiz...» (M. Çayan, Kesintisiz Devrim II - III, Bütün Yazılar, s. 337)

Niçin böyle demektedir?

«... bu ülkelerdeki halk kitlelerinin, özellikle geniş emekçi yığınlarının tepkileri pasifize edilerek, bu tepkiler ile oligarşi arasında suni bir denge kurulmuştur.» (age, s. 334)

Daha açık ifadelerle bundan ne anlaşılması gerektiğini ise şöyle ifade etmektedir :

«SİLAHLI PROPAGANDA, HERŞEYDEN ÖNCE —GÜNLÜK MAİŞET DERDİ VS. İÇİNDE KAYBOLAN— EMPERYALİST YAYINLA ŞARTLANMIŞ, DÜZENİN ŞU VEYA BU PARTİSİNE UMUDUNU BAĞLAMIŞ KİTLELERİN DİKKATİNİ DEVRİM HAREKETİNE ÇEKER, UYUŞTURULMUŞ PASİFİZE EDİLMİŞ KİTLELERDE KIPIRDANMA YARATIR.» (age, s. 342)

Eğer devrim için bu kitleleri kazanmak zorunluluk ise, onların kazanılması için de silahlı propagandanın temel mücadele biçimi olması gerekmektedir. Ve bu özgül bir durum için değil üçüncü bunalım döneminin genel bolşevik çizgisi olarak öne sürülmektedir :

«Silahlı propagandanın temel mücadele biçimi olması ve de halkın devrimci öncülerinin savaşı... bütün emperyalist hegemonya altında olan ülkelerin proleter devrimcilerinin BOLŞEVİK ÇİZGİSİDİR.» (age, s. 337)

Bu aktardıklarımız son derece net ifadelerdir. Yorumcular ne derlerse desinler, Mahir Çayan, geçmişte

de aynen Devrimci Yol'un savunduğu türden bir sömürge tipi faşizm olduğunu savunurken de bir iç savaştan ve ona yön vermekten değil, bizzat bu iç savaşın başlatılabilmesi için öncü savaşının zorunluluğundan sözetmektedir. İç savaşın gelişmesi diye bir durumu tesbit etmek şöyle dursun, tüm emperyalist hegemonya altındaki ülkelerde ancak suni dengeyi kırarak bu yola girilebileceğini ve bunun çağın tek bolşevik çizgisi olduğunu savunmaktadır. Ve hiçbir yerde de bu suni dengenin kendi kendine kırılabileceğini söylememektedir. Suni denge kırılmadığı müddetçe de «günlük maişet derdi vs. içinde» olan kitlelerin kendiliğinden savaşa atılmayacağını anlatmaktadır. Bildiğimiz kadarıyla Mahir Çayan'ın bu temel görüşlerini Devrimci Yol savunduğunu iddia etmektedir.

Bunun yanında şunları da söylemektedir:

«Faşist terör şiddetinden hiç birşey kaybetmeden ve yaygınlaşarak sürüyor. Ve bu saldırılar iç savaşı derinleştiren bir doğrultuda gelişiyor. Hergün beş altı kişinin öldüğü bu savaşın derinleşerek devam edeceğine kuşku yoktur. Çünkü faşizmin saldırıları gelip geçici bir olay değildir.» (Devrimci Yol, Sayı 29)

Ayrıca bu söylenenleri açıklar mahiyette olmak üzere şunlar da söylenmektedir:

«Bugün faşizmin saldırıları karşısında halkın, antifaşist güçlerin örgütsüz ve bölük pörçük direnişlerini örgütlemek ve bu direnişleri kalıcı ve bilinçli bir anti-faşist direniş mücadelesine dönüştürmek devrimcilerin önünde duran çok önemli bir görevdir.» (DY, S. 29)

Ortada önemli bir tesbit olarak, sürmekte olan bir iç savaşın derinleşmesi ve bu savaşın halk tarafından örgütsüzce sürdürülmesi mevcuttur. Yani açık bir şekilde görüldüğü üzere, bir yandan Mahir Çayan'ın görüşlerini savunacağız diye *SUNİ DENGE VARDIR ve halk kendiliğinden mücadeleye katılmamaktadır* deniliyor, diğer yandan da *halkın işi bir iç savaş düzeyine vardıracak derecede aktif bir mücadelenin içinde olduğu* ve bu bilinçsiz ve örgütsüzce sürdürülen mücadelenin örgütlendirilmesi anlatılıyor. Bunlardan hangisine inanmak gerekir? Devrimci Yol'un hangisine göre tavır al-

dığını nereden bileceğiz? Kendi kendini bu kadar bağlamayan bir teoriyi nasıl olur da güvenilir bulabiliriz?

Bir başka önemli nokta da cereyan eden olayın bir iç savaş olup olmadığıdır. Azgın faşist saldırılar karşısında gösterilen örgütsüz ve dağınık, kendiliğinden karşı çıkışları nasıl olur da bir iç savaş düzeyinde görebiliriz? Bu kendi kendimizi aldatmak değildir de nedir? Savaş hakkında hiçbir bilgisi olmayanlar dahi savaşın iyi kötü iki ordu arasında olduğunu bilirler. Kendi kendimize hayali ordulardan bahsetmeyecek olursak en azından devrimcilerin böyle bir konumdan çok uzak olduğunu yukarıda aktardığımız Devrimci Yol'un kendi ifadeleri de ortaya koymuyor mu? Bu iç savaşın cepheleri nerede kuruldu? İlerlemenin yaptığı gibi savaş kelimesine bu kadar su katmak olmaz. Ortada faşist bir saldırı ve bu saldırıya karşı gösterilen sınırlı direnişler ve faşist katliamlar vardır. Siz demiyor musunuz, terör yok faşist katliamlar vardır diye? Bu şiarı laf olsun diye mi kullanıyorsunuz? Eğer ortada bir iç savaş ve hem de her gün derinleşmekte olan bir iç savaş var ise o zaman terör de vardır. Bir yanda karşı devrimci terör, diğer yanda da ona karşı muzaffer olmaya çalışan devrimci terör. Bir iç savaş ancak ve ancak, karşı devrim kuvvetlerinin elimizde olan birşeyleri almak üzere saldırıya geçtikleri ve devrimcilerin de buna karşı mevzilerini korumak üzere örgütlü ve sistemli bir karşı şiddeti başlatabildikleri durumda ortaya çıkabilir. Bunun dışında karşı devrimin teröründen, faşist terörden bahsedilebilir. İç savaştan değil, katliamdan sözedilir.

Bu söylediklerimizi, Devrimci Yol'un görmemezlikten gelmesine rağmen daha önce de söyledik. Sorduk bu savaşa kim kurmaylık edecek diye. Bizce bunun cevabı her zaman açık olmuştur. Ortaya çıkacak olan bir iç savaşa ancak ve ancak proletarya partisi öncülük, kurmaylık edebilir. Buna öngelen, yani proletarya partisinin oluşmamış olduğu dönemde, anti-faşist mücadeleyi kendiliğindenlikten kurtarmak üzere demokratik bir halk cephesinin oluşturulmasına yönelik adımlar olarak eylem birliklerinin zorunluluğunu vurguladık. Bunun hem devrimci mücadeleye daha bilinçli ifadeler

kazandıracağını hem de partileşme sürecini hızlandıracağını tekrar tekrar ortaya koyduk. Programının hangi temelden kalkması gerektiğini, ne tür mücadele yöntemlerinin seçilmesi gerektiğini tekrar tekrar anlattık, anlatmaya devam edeceğiz.

Devrimci Yol'un yaptığı analizler boş laf olmaktan öteye gitmezken, söylediği tek bir şey doğrudur: nasıl adlandırılırsa adlandırılsın ortak bir direniş cephesinin oluşturulması.

Devrimci Yol temeldeki bir hatayı da, daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi sorunu salt anti-faşizm olarak ele almakla yapmaktadır. Sorun demokratik halk devrimi sorunudur. Birlik konusunda bu perspektifle ele alınmalı ve anti-faşist birliğe de onun içerisinde layık olduğu yer verilmelidir. Devrimci Yol bir yandan demokratik halk devrimi programı konusunda hiçbir şey söyleyemezken, diğer yandan da anti-faşist mücadeleyi demokratik halk diktatörlüğüne kadar genişletebilmektedir. Bu nasıl bir programsız, plansız cephe önerisidir? Hem de bizden başka kimse bu konuda laf edemiyor diyerek böbürlenirken.

Demokratik halk devrimini anti faşist mücadelenin kendisi olarak ortaya koyarken, esas olanın faşizmi ortadan kaldırmak olduğunu, ancak bunun açık faşizme geçiş çabalarına seyirci kalmak anlamına gelmediğini de belirtmektedir. Eğer devlet faşistse ve bugün en önemli organlarından biri CHP tarafından elde tutulmakta ise ve Türkiye de sorun demokratik halk devrimi ise, yani anti-oligarşik devrim ise Devrimci Yol kullandığı şu ifadeleri nereye oturtabilmektedir?

«Ne var ki, *bazı* (abç) CHP yöneticileri olaylara emekçi halkın çıkarları açısından bakmıyorlar.» (Devrimci Yol, Özel Sayı 1)

«Faşistlerin CHP ve *diğer yurtsever* (abç) kesimlere yöneltttiği saldırıları geçiştiren bu yayın organlarının... (aynı yerde)

Bu ifadelerde açıkça görüldüğü üzere Devrimci Yol yanlış yolda olanların sadece *bazı* CHP yöneticileri olduğunu diğerlerinin ise asla böyle bir konumu olmadığını söyleyip durmaktadır. Ve hatta bazan kul-

unutmaktadır ve CHP'nin tümünü yurtsever olarak nitelemektedir. Eğer yanlış yolda olan *bazı* CHP yöneticileri ise ve CHP bütünü açısından yurtseverse:

1 — Bir bütün olarak CHP devrim mücadelesinin kendisi olan anti - faşist mücadelede dosttur,

2 — Anti - Oligarşik devrim mücadelesi aynı zamanda ulusal bir mücadele olduğuna göre «yurtsever CHP»de devrim müttefikidir. Asla düşman değil tam tersine bir dosttur!..

Ve nitekim Devrimci Yol da kendi ifadeleriyle durumu böyle tesbit etmektedir.

«Tekrarlamakta yarar görüyoruz. BİZ BUGÜN CHP'yi DÜŞMAN OLARAK GÖRMÜYORUZ.» (Özel Sayı 1)

Hem devrim mücadelesi anti faşist mücadeleyle çakışık ve hemde oligarşinin partisi düşman değil. Pekala bu CHP'nin Devrimci Yol'un önermekte olduğu anti - faşist cephedeki yeri nedir? Bugün onu tesbit etmeye Devrimci Yol'un aklı yetmemektedir. O daha sonra tesbit edilecektir. Böyle bir gücün konumu doğru olarak tesbit edilemez ise önerilmekte olan CEPHE, üzerine oturtulamayacak ayakları kırık sandalyeden başka bir şey olamaz. Hele bu cephe:

«Yine bünyesinde faşizmi alternatif bir halk *demokrasisini* besleyip büyütecek olan; faşizme alternatif halkın iktidar organlarını geliştirebilecek olan;

«Ve giderek kendisini geliştirip demokratik halk iktidarının *temel aracı* haline gelmeyi, buna uygun bir yapılanışa doğru yükselmeyi hedefleyecek olan,» (DY, S. 29, Sf. 7)

Bir direniş cephesi olacak ise durum karmakarışık bir hale gelmektedir. Devrimci Yol'un cephe sorununa yaklaşımındaki hatalar saymakla bitecek gibi değildir. Birlik sorununa somut cevaplar verdiğini söylerken soyutla somutun ne olduğu anlaşılmaz hale gelmektedir. Somut olmak yerine tam tersine yol gösterici olmayan bir soyutluk söz konusudur. Buna soyutluk da dememek gerekir.

Kendi savunduğu teori içerisinde, THKP'nin 1971'de neden dolayı harekete geçtiğini sorduğumuzda

«MECBUR KALDIĞI İÇİN» böyle yapıldığını anlatmaya çalışıyordu. Yani devrimci hareket mecbur kaldıkça kendi elinde olmadan herhangi bir mücadeleyi başlatabilir! Devrimci Yol şu anda, öncü savaşı yapmak yerine anti faşist bir cephe önermektedir. Devlet faşist. Sivil faşist hareket de oldukça büyümüş. Ayrıca sıkıyönetim de ilan edilmiş durumda. 12 Mart koşullarını şöyle bir hatırlayarak, Devrimci Yol'un da aklına estiği bir anda, ÖNCÜ SAVAŞINA BAŞLAMAK ZORUNDA KALIP KALMAYACAĞINI nereden bileceğiz. Yani cepheyi terkedip «hadi bana eyvallah, böyle revizyonist çalışma tarzlarıyla benim işim yok, BEN ÖNCÜ SAVAŞINA BAŞLAMAK ZORUNDAYIM.» demeyeceğinin garantisi nedir? Aslında bunları düşünmesi gerekenler biz değil Devrimci Yol'cu arkadaşlardır. Somut öneri yapıyorlarsa güven verici olmalıdırlar.

Bu konuda samimi ve güven verici olduklarını anlatabilmek için, şimdiye kadar olmuş olanların üzerinden atlayarak 1 Mayıs'taki tavırlarını öne sürmektedirler. Acaba gerçekten Devrimci Yol'un 1 Mayıs'taki tavrı samimiyet ve güven vericilik taşıyor mu?

«Devrimci hareketin bu yönde bir çok çabaları olmuştur ve olacaktır. Buna en son örnek 1 Mayıs'da düzenlenen ortak mitinglerdir. 1 Mayıs'a gelinirken ülkedeki siyasi koşulların doğru bir değerlendirmesini yapabilen herkes anti - faşist güçlerin ülke çapında ortak eylemlerle bu siyasal gelişmelerin karşısına dikilmesi gereğini kavrayabiliyordu...»

«... Sonunda bilinen ortak 1 Mayıs mitingleri düzenlendi...» (DY, S. 29 Sf. 7)

Bu eylemin cephe konusunda bir adım olup olmadığı bir yana, siyasal gelişmeleri hiç de doğru değerlendirmediği apaçık ortada değil mi? Gelişen siyasal durum karşısında savaş cephesi nerede kuruluyordu? İstanbul'da değil mi? Oligarşi azgın saldırısını esas olarak işçi sınıfına yöneltmiyormuydu? O halde bu cephenin adımlarının da savaş alanlarında olması zorunluluğu yok muydu? Ne işimiz vardı yan cephelerde ve cephe gerisinde? Savaşın asıl cephesini bir yana koyarak adımlar atmaya başlayan bir anti - faşist cep-

he... Bu anti-faşist cephe olmaz, olsa olsa TKP'nin savaşmak gibi bir zoru olmayan UDC'sinin bir başka türü olur. Diyelim ki cephe doğrultusunda atılan her adım her yanıyla doğru olamıyabilir. Hele bu konunun ancak yeni yeni yakınlarına geliniyorsa.

Ama sorunun son derece önemli ve yapılan demagojilerle örtülemeyecek olan yanına. Bu konudaki samimiyetsizlik bize yöneltilen eleştirilerde ve yapılan işlerde kendisini ele veriyor. Devrimci Yol önermekte olduğu cephe için:

Yine bünyesinde faşizme alternatif bir halk demokrasisini besleyip büyütecek olan bir direniş cephesi demektir. Bünyesinde halk demokrasisini besleyip büyütecek olan bir cephenin tek bir ilkesi mi olur? Bütün bir mücadeleyi yönlendirecek ve kuracağı iktidarı tanımlayan bir programa sahip olması gerekmez mi?

Bizim 1 Mayıs'da kendileriyle ittifak yapmamış olmamızın nedenlerini sudan bahaneler olduğunu ileri sürüyor arkadaşlar. Acaba ilkeli olmak için çaba göstermek büyük bir hata mıdır? İlkesiz davranışlara şiddetle karşı çıkmak makyevelcilikten kötü müdür? Ne yapmıştır Devrimci Yol 1 Mayıs'ta? Her zaman olduğu gibi bizim öne sürdüğümüz anti - faşist, anti-emperyalist ve anti-şovenist (Kürdistan'da anti-sömürgeci ve anti - feodal) ilkeleri ittifak ilkeleri olarak öne sürmememizi istemiş ve iç savaştan yana olmak ittifak için yeterlidir demiştir. Bu ne demektir? Pazarcılık mı yapıyoruz yoksa sınıf mücadelesi mi veriyoruz? Bize verilen bu cevaptan sonra nasıl olurda ilkeli bir ittifak yaptığımızı söyleyebilirdik. İlkesiz yapılmış bir ittifakın sınıf mücadelesine yararı nedir? Devrimci Yol bizim saydığımız ilkeleri kendisi de kabul edip kullandığı halde, her nedense Halkın Kurtuluşu ile ittifak yapmaya gelince unutuvermekte ve bakın neler diyebilmektedir:

«Önce, bu iki grup da (Kurtuluş ve Halkın Kurtuluşu) öneri ve değerlendirmelerimizi olumlu bularak benimsediler. Ancak KSD daha sonra bu değerlendirmeleri reddeden bir tutum takınmaya ve deyim yerindeyse *yan çizmeye* başladı. Sovyetlere sosyal emper-

yalist diyenlerle mitinglere katılmayacağı, biçiminde bir ilke sorunu attı ortaya. *Aslında HK grubu temsilcileri bu slogan tartışmasında olumlu bir tavır takınıyor, mitinglerde sıkıyönetimin baskı ve terörüne karşı güncel siyasi sloganların öne çıkarılması fikrini benimsiyor, sosyal emperyalizm sloganının şamatasını yapmayacağını söylüyor, ama kendisine yasak konulmamasını, kendisinin bu konuda sorumlu davranacağını belirtiyordu.*» (DY, S. 28, Sf. 6)

İfadelerinin bu kadarı bile Devrimci Yol'un nasıl ilkesiz bir tutum içerisinde bulunduğunu, nasıl olursa olsun ama Halkın Kurtuluşu ile ittifak yapalım anlayışını taşıdığını ortaya koymaktadır. Yani aslında Halkın Kurtuluşu ile bir araya gelmeyi engelleyici bir şeylerin var olduğunu kendisi de itiraf etmekte ve bu konuda da Halkın Kurtuluşu'nun nasıl oluyorsa verdiği sözlere güvenebilmekte. Bu konuda Halkın Kurtuluşu'nun verdiği sözler değil ilkelerdir belirleyici olan. Orada söz verirler ötede vazgeçerler. Böyle olmayacak idi ise konuyu, bir protokole bağlamaya neden razı olmazlar? Çünkü o zaman verdikleri söz gerçekten bir anlam ifade edecek, döndükleri takdirde tutarsızlıkları belgelerle kanıtlanabilecektir. Ama işin belgelenmesine razı olmamaktadırlar. Ve Devrimci Yol yazarı da «şamata yapmayacaklarına söz verdiler ama kendilerine yasak konulmamasını istediler» diyerek onları mazur göstermeye çalışmaktadır. Bu onlarla aynı bakış açısı içerisinde olmak değildir de nedir? Aynen anti-revizyonizm üzerine yapılan ittifaklara benziyor mu? Kağıdın üzerine bir şeyler yazacaksın, taraflardan biri bunu emperyalizm diye anlıyorum diyecek, diğeri de hayır revizyonizm diyecek. Ne anlamı vardır böyle bir protokolün; sırf ilkeli davrandık numarası yapmaktan öteye? Başlangıçta bilinmiyor mu her iki tarafın da ne dediği? Biliniyor ama domuzuna birileri aldatılmak isteniyor.

Devrimci Yol soruyor bize «ne zamandan beri proleter sosyalistleri ne zamandan beri Marksizm - Leninizm ilkelerini terkettiler de yerine herhangi bir revizyonist ülkeye karşı takınılacak tavırları ilke ola-

rak benimsemeye başladı?» diye soruyor. Gerçekten ne zamandan beri başladı biz de bilmiyoruz. Bizim bildiğimiz Marksizm - Leninizme göre emperyalizmden anlaşılması gerekenin emperyalist kapitalizm olduğudur. Galiba bunu Devrimci Yol da bizim gibi kavrıyor! Sosyal emperyalizm konusunda TİKP ile yarışacağım diye yırtınmakta olan Halkın Kurtuluşu ise bunu böyle anlamaz. Tam tersine o, «revizyonist bir ülkeye» takınılacak tavrın sınıf mücadelesinin kriteri olduğunu iddia eder. Kendi teorisine göre de haklıdır. O değil midir ki, emperyalizme karşı mücadelenin sosyal emperyalizme karşı mücadeleden ayrılmaz olduğunu söyleyen ve bu doğrultuda davranan. Devrimci Yol ne zamandan beri bu kadar saf ve birlikçi oldu. Yoksa «sosyal emperyalizme karşı mücadeleye» katılmamamıza Devrimci Yol da mı karşı çıkmaktadır. «Sovyet hegomonyacılığına karşı» (DY) o da mı mücadele açmıştır? Nasıl oluyor da temel ilkelerinden biri sosyal emperyalizme karşı mücadele vermek olan bir grubun ağızdan verdiği sözlere güvenebiliyor. Bunun belgelenmesine karşı çıkabiliyor? Yoksa artık faşizme karşı mücadele oportünizme karşı olan mücadeleden ayrıldı mı? Ne kadar iyi niyetli olabiliyor Halkın Kurtuluşu'na karşı. Acaba hep böyle iyi niyetli mi olunacak bundan böyle. Örneğin Töb - Der şube seçimlerinde T'K'P ile en çok ittifakı yapan grup olma şerefini elde etmede gösterilen iyi niyetler gibi mi?

Devrimci Yol bize «grupları Sovyetlere karşı takındıkları tavırlara göre tasnif etmenin anlamsızlığını anlatmaya çalışacağı» (DY) yerde Halkın Kurtuluşunun kendi savunduğu ilkeler çerçevesinde mücadelesinin içeriğinin ne olduğunu daha etraflı düşünmelidir. Elbette ki grupların sınıf mücadelesi içerisinde takındıkları tavra göre değerlendirmek gerekir. Biz de öyle yapıyoruz. Ve emperyalizme ve faşizme karşı verdiğimiz mücadelenin «sosyal emperyalizme ve sosyal faşizme karşı verilen» saçma sapan mücadelelerle bulandırılmasına emperyalizme ve faşizme soldan destek verilmesine engel olmaya çalışıyoruz. Ama görüyoruz ki, Devrimci Yol bu konuda hiç te hassas değil. Emperyaliz-

me ve faşizme soldan destek verilmesine engel olmaya çalışıyoruz. Ama görüyoruz ki, Devrimci Yol bu konuda hiç de hassas değil. Emperyalizme ve faşizme karşı verilen mücadele sınıf mücadelesinin ta kendisi değilmidir? Bu konuda takınılan tavırlar sınıf mücadelesi karşısında takınılan tavır deği midir? Devrimci Yol hedef şaşırtmalar ve emperyalizme ve faşizme soldan destek verilmesini engellemeye çalışmayı nasıl oluyor da revizyonizmin etkinliği altına girmiş olmak olarak değerlendirebiliyor. Buna Halkın Kurtuluşu'nun hakkı vardır ama Devrimci Yol'un savunduğu teoriler çerçevesinde hakkı yoktur. Bir tek şekilde onun da hakkı olabilir: Eğer yarı yola kadar ilerletebilmiş olduğu hegemonyacılık teorisini sonuçlarına ulaştırır ve «sosyal emperyalizme karşı bir mücadele» açarsa.

Devrimci Yol'un bu iki arada bir derede pozisyonu onun önermekte olduğu anti - faşist direniş cephesinin de ne mene bir şey olduğunu, nasıl üzerinde oturulamayacak bacakları kırık bir sandalye olduğunu açık seçik ortaya koymaktadır. Eğer bir eylem birliği ilkelerden, eylemin sınırlarını doğru olarak tayin eden ilkelerden yoksun olursa. O zaman iş kişilerin keyfine kalır. Kimin ne zaman nasıl davranacağı konusunda hiç bir sağlam dayanak bulunamaz. Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu'nu bize karşı savunurken ne kadar karşı çıkıyor görünsede kendisinin *ajitasyonda serbestlik temelinde* davrandığını ortaya koymaktadır. Bunun kanıtı Halkın Kurtuluşu ile ittifak yaparken hiç bir sınırlamaya gerek görmemesidir. Nasıl oluyorda böyle bir sınırlama olmadan hedefte ortak olabiliyor. Halkın Kurtuluşu kendisi demiyor mu ki, Emperyalizme - sosyal emperyalizme ve faşizme - sosyal faşizme karşı mücadeleyi biz bir an olsun durduramayız. O demiyormu ki, bu mücadeleyi durdurmak (fiili anlamında) Brejneve uşak olmaktır. O halde Devrimci Yol ile Halkın Kurtuluşunun arasında eylemde birlik, hedefte birlik ve dolayısıyla ajitasyonda birlik nasıl oluyorda sağlanabiliyor? Tek bir yolla sağlanabilir, o da Halkın Kurtuluşunun hedeflerini biraz azaltmasıdır. Bunun için oportünist bir akımdan belgeli güvence istememiz na-

sıl oluyor da yan çizmek olarak değerlendirilip binbir demagoji ile Halkın Kurtuluşu savunulmaya çalışılıyor? Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu'nu TIKP karşısında güç durumda kalmasından bu kadar üzülmekte midir? Neden bu üzüntü?

Eğer Devrimci Yol, Halkın Kurtuluşu ve benzeri gruplar için sürdürdüğü bu endişeyi devam ettirerek anti-faşist direniş cephesi kurulmasını öneriyor ise bunun adı ilkesizliktir, ajitasyon ve propaganda da serbestliktir. Kendilerinin de iyi bildiği gibi bu durumda da hiçbir eylem birliği gerçekleşemez. Gerçekleştiriyoruz zannetseler de iki gün sonra dağılmak zorunluluğu doğar.

Bir önemli nokta da Devrimci Yol'un bizim Halkın Kurtuluşu ile ittifak yapmamak gibi bir ilkemizin olduğunu iddia etmesidir. Bizim şu ya da bu grupla ittifak yapmayız gibi bir ilkemiz yoktur. Biz savunduğumuz doğru ilkeler temelinde Halkın Kurtuluşu ile de ittifak yaparız Devrimci Yol'la da. Ama ilkesiz olarak hiç biriyle yapmayız. Bu görüşü bu yazıda değil ta başından beri savunagelmekteyiz ve belki yüz kere tekrarlamışızdır. Devrimci Yol'un dediği gibi ittifak yapmak zor değildir, ilkeli ittifak yapabilmek ve ilkeli davranışı sürdürebilmek zordur. Kurtuluş ilkeli davrandığı içindir ki, hatalar da yapmaktadır. Çünkü hata bir temele göre hatadır. Eğer hiç bir temel yok ise hata da yok demektir. İşte bu nedenledir ki, Devrimci Yol hiç hata yapmamaktadır. Kendisine göre elbette. Bu arkadaşlar hele bir kez kendilerini sağlam ilkelere bağlamaya kalkışsınlar, bakalım hatasız yanları kalacak mı?

Evet zor olan ilkeli davranabilmektir. Ajitasyon ve propagandada serbestlik temelinde davranabilmek ise en kolaydır. Hatta hatasız olarak yola devam etmenin en sağlam yoludur denilebilir!

KURTULUŞ